

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA OBSZARU REWITALIZACJI MIASTA I GMINY WŁODOWICE

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
1.1 Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	5
1.2 Cele opracowania dokumentu	6
1.3 Metodologia opracowania programu	7
1.4 Struktura dokumentu	8
2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW KRYZYSOWYCH ORAZ WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI.....	9
2.1. Metodyka delimitacji.....	10
2.2. Dobór wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego	15
2.3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	20
2.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	26
2.5. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	33
3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	33
3.1 Metodologia pogłębionej diagnozy.....	33
3.2 Sfera społeczna obszaru rewitalizacji.....	36
3.2.1 Demografia	37
3.2.2 Ubóstwo i pomoc społeczna.....	39
3.2.3 Aktywność społeczna mieszkańców	40
3.2.4 Edukacja.....	42
3.2.5 Bezpieczeństwo publiczne.....	43
3.2.6 Zróżnicowanie sytuacji społecznej w podobszarach rewitalizacji	44
3.3 Sfera gospodarcza	53
3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	55
3.5 Sfera techniczna	57
3.6 Sfera środowiskowa	57
3.7 Podsumowanie diagnozy pogłębionej.....	59
3.8 Kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne	60
4. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	63
4.1 Wizja obszaru po rewitalizacji	63
4.2 Cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych	64

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	67
5.1 Zbiorcze zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	68
5.2 Harmonogram przedsięwzięć rewitalizacyjnych	69
5.3 Karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych	70
5.4. Spójność przestrzenna i problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	107
5.5. Spójność instytucjonalno-proceduralna przedsięwzięć rewitalizacyjnych	109
5.6 Spójność międzyokresowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	110
5.7. Spójność finansowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	111
5.8. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	113
5.9 Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych	115
5.10. Opis przedsięwzięć komplementarnych spoza obszaru rewitalizacji.....	118
5.10.1 Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Zalew z terenami rekreacyjno-sportowymi.....	118
5.10.2 Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Skałki Rzędkowickie.....	119
6. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	119
7. WDROŻENIE I ZARZĄDZANIE PROGRAMEM REWITALIZACJI	122
7.1. Założenia systemu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	122
7.2. Struktura organizacyjna wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	124
7.3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	126
7.3.1. Partycypacja społeczna na etapie diagnozowania	127
7.3.2. Partycypacja społeczna na etapie programowania	133
7.3.3. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania	135
7.3.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania.....	136
7.4. Komitet Rewitalizacji	137
7.5. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.....	138
7.5.1. Monitoring realizacji GPR	139
7.5.2. Ocena stopnia realizacji GPR	140
7.5.3. Udział interesariuszy w monitorowaniu GPR	141
7.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	141
7.7. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji	144
7.8 Procedura aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	145

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

8. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE PROGRAMU REWITALIZACJI	146
8.1. Zmiany w prawie lokalnym.....	146
8.2. Specjalna Strefa Rewitalizacji	146
8.3. Ocena oddziaływania na środowisko	146
8.4. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego..	146
8.5. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie gminy i regionu.....	149
9. SPIS RYCIN I TABEL.....	151

Załączniki:

Załącznik 1.

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Włodowice
– skala 1:5000

Załącznik 2.

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Rudniki
– skala 1:5000

Załącznik 3.

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Zdów
– skala 1:5000

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

1.1 Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice jest dokumentem strategiczno-operacyjnym określającym kierunki prowadzenia procesu rewitalizacji na obszarach zdegradowanych gminy do roku 2035. Dokument został opracowany zgodnie z ustawą z dnia **9 października 2015 r. o rewitalizacji** (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278) oraz obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi planowania i prowadzenia procesów rewitalizacyjnych.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji rewitalizacja stanowi **proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki**, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki rewitalizacyjnej na poziomie lokalnym. Dokument ten umożliwia planowanie i realizację kompleksowych działań służących przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym oraz poprawie jakości przestrzeni i infrastruktury na obszarach wymagających szczególnej interwencji.

Niniejszy dokument jest pierwszym Gminnym Programem Rewitalizacji opracowanym dla Miasta i Gminy Włodowice zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji. W poprzednich latach gmina nie prowadziła procesu rewitalizacji w oparciu o dokument przygotowany w formule przewidzianej w ustawie, co wynikało przede wszystkim ze zmieniających się uwarunkowań prawnych oraz odmiennych priorytetów rozwojowych gminy w poprzednich okresach planowania strategicznego.

Istotnym impulsem do przygotowania niniejszego dokumentu było **odzyskanie przez Włodowice statusu miasta w 2023 roku**. Przywrócenie praw miejskich stanowi ważny element wzmocnienia tożsamości lokalnej oraz potencjału rozwojowego gminy. Jednocześnie

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

wiąże się z koniecznością podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości przestrzeni publicznych, rozwoju infrastruktury technicznej oraz wzmacniania funkcji usługowych miejscowości.

Podstawą opracowania programu była **diagnoza delimitacyjna przeprowadzona dla obszaru całej gminy**, której celem było zidentyfikowanie obszarów charakteryzujących się największą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz problemów w innych sferach funkcjonowania gminy.

Analiza wykazała występowanie zróżnicowanych problemów rozwojowych charakterystycznych dla gmin miejsko-wiejskich, w szczególności:

- procesów depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa,
- odpływu części mieszkańców do większych ośrodków miejskich,
- występowania problemów społecznych związanych z ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- zróżnicowanego poziomu rozwoju infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznych w poszczególnych miejscowościach gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano obszary, na których występuje **największa koncentracja zjawisk kryzysowych**, co stało się podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

1.2 Cele opracowania dokumentu

Celem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji jest stworzenie kompleksowego narzędzia planowania i koordynacji działań rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych gminy.

Dokument określa w szczególności:

- obszary wymagające interwencji rewitalizacyjnej,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- cele i kierunki działań rewitalizacyjnych,
- przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do realizacji,
- system wdrażania oraz monitorowania programu,
- mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji.

Realizacja programu ma na celu przede wszystkim:

- poprawę jakości życia mieszkańców,
- ograniczenie zjawisk społecznych o charakterze kryzysowym,
- poprawę stanu przestrzeni publicznych i infrastruktury technicznej,
- wzmacnianie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców,
- wykorzystanie lokalnych potencjałów rozwojowych gminy.

Program stanowi również podstawę do ubiegania się o środki finansowe przeznaczone na realizację działań rewitalizacyjnych, w tym środki pochodzące z funduszy europejskich oraz krajowych instrumentów wsparcia rozwoju lokalnego.

1.3 Metodologia opracowania programu

Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji obejmował kilka etapów analitycznych i planistycznych.

Pierwszym etapem była **diagnoza delimitacyjna**, której celem było zidentyfikowanie obszarów o największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz problemów w innych sferach funkcjonowania gminy. Analiza została przeprowadzona w podziale na jednostki analityczne odpowiadające poszczególnym miejscowościom gminy. W procesie delimitacji wykorzystano zestaw wskaźników odnoszących się do pięciu sfer funkcjonowania gminy określonych w ustawie o rewitalizacji:

- sfery społecznej,
- sfery gospodarczej,
- sfery środowiskowej,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- sfery technicznej.

Analiza została oparta na zestawie mierzalnych i porównywalnych wskaźników statystycznych pochodzących m.in. z:

- Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- Urzędu Miasta i Gminy Włodowice,
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- innych instytucji publicznych.

W celu porównania poziomu natężenia zjawisk kryzysowych zastosowano analizę wskaźnikową oraz metody statystyczne umożliwiające ocenę stopnia koncentracji problemów społeczno-gospodarczych w poszczególnych częściach gminy.

Kolejnym etapem było **wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji**, a następnie przeprowadzenie pogłębionej diagnozy tych obszarów.

Istotnym elementem przygotowania programu był również **udział interesariuszy rewitalizacji**, w tym mieszkańców, przedstawicieli organizacji społecznych, instytucji publicznych oraz lokalnych przedsiębiorców. Ich opinie zostały uwzględnione w procesie identyfikacji problemów oraz określania kierunków działań rewitalizacyjnych.

1.4 Struktura dokumentu

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice składa się z kilku zasadniczych części obejmujących diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, określenie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych oraz system wdrażania i monitorowania programu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Dokument obejmuje w szczególności:

- diagnozę czynników kryzysowych oraz delimitację obszaru zdegradowanego,
- pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji,
- wizję rozwoju obszaru po rewitalizacji,
- cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych,
- listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych,
- system zarządzania, monitorowania i ewaluacji programu,
- zasady partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji.

2. DIAGNOZA CZYNNIKÓW KRYZYSOWYCH ORAZ WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Proces diagnostyczny poprzedzający opracowanie **Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice** został przeprowadzony w sposób kompleksowy, wieloetapowy i zgodny z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2024 poz. 278) oraz aktualnych wytycznych dotyczących prowadzenia procesów rewitalizacyjnych. Diagnoza umożliwiła określenie skali, charakteru i przestrzennego rozmieszczenia negatywnych zjawisk, a także identyfikację grup zagrożonych kryzysem i obszarów wymagających interwencji.

Prace diagnostyczne zostały podzielone na trzy etapy, zgodnie z poniższym schematem:

Rycina 1. Etapy prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.

Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Pierwszym etapem prac było zgromadzenie oraz analiza danych statystycznych i przestrzennych dotyczących sytuacji społecznej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej gminy. Dane zostały pozyskane m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miasta i Gminy Włodowice, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji funkcjonujących na terenie gminy.

Drugim etapem była identyfikacja zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy. Analiza została przeprowadzona w pięciu sferach funkcjonowania gminy:

- społecznej,
- gospodarczej,
- środowiskowej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- technicznej.

Szczególne znaczenie w procesie delimitacji przypisano sferze społecznej, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, która wskazuje, że podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, takich jak bezrobocie, ubóstwo, niski poziom aktywności społecznej czy problemy demograficzne.

Trzecim etapem była analiza przestrzennego rozmieszczenia zjawisk kryzysowych na terenie gminy. W analizie wykorzystano zestaw obiektywnych i mierzalnych wskaźników, które pozwoliły na określenie skali problemów w poszczególnych częściach gminy. Jednostką analityczną przyjętą w badaniu były sołectwa oraz miasto Włodowice, co umożliwiło uchwycenie zróżnicowania przestrzennego problemów społeczno-gospodarczych.

2.1. Metodyka delimitacji

Ustawa o rewitalizacji wskazuje na występowanie na obszarze zdegradowanym intensyfikacji negatywnych zjawisk w **sferze społecznej**, takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczający udział w

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto warunkiem wskazania obszaru jako zdegradowanego jest wystąpienie negatywnych zjawisk w co najmniej jednej dodatkowej sferze: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

W ramach tych sfer diagnozowane mogą być m.in. następujące zjawiska:

Sfera gospodarcza – niski poziom przedsiębiorczości oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;

Sfera środowiskowa – przekroczenia standardów jakości środowiska, występowanie zanieczyszczeń lub odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi;

Sfera przestrzenno-funkcjonalna – niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, zły stan infrastruktury, brak dostępu do podstawowych usług publicznych, niski poziom obsługi komunikacyjnej lub niedobór terenów publicznych;

Sfera techniczna – degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych oraz nieefektywne rozwiązania techniczne ograniczające możliwość racjonalnego korzystania z infrastruktury.

Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Włodowice oparta została na kompleksowej diagnozie problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych oraz środowiskowych. Analiza ta została przeprowadzona z wykorzystaniem różnych metod badawczych, co pozwoliło na rzetelne określenie obszarów wymagających interwencji rewitalizacyjnej.

Pierwszym etapem była **analiza danych zastanych (desk research)**. W ramach analizy danych zastanych dokonano przeglądu kluczowych dokumentów strategicznych i planistycznych gminy, w szczególności planu ogólnego gminy lub dokumentów pozostających w obiegu prawnym do czasu jego uchwalenia, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju. Ponadto przeprowadzono analizę danych demograficznych i społeczno-gospodarczych dostępnych w Banku Danych Lokalnych

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Głównego Urzędu Statystycznego. Zastosowanie tej metody pozwoliło na wstępne rozpoznanie problemów oraz identyfikację potencjałów rozwojowych gminy.

Kolejnym etapem była **analiza kartograficzna**, polegająca na przetwarzaniu i interpretacji danych przestrzennych w formie zobrazowań kartograficznych. Metoda ta umożliwiła kompleksową ocenę struktury przestrzennej gminy oraz identyfikację obszarów problemowych. Do wizualizacji negatywnych zjawisk wykorzystano mapy tematyczne, analizy przestrzenne oraz narzędzia systemów informacji przestrzennej GIS (Geographic Information Systems). Pozwoliło to na precyzyjne określenie rozmieszczenia zjawisk kryzysowych oraz zobrazowanie stopnia ich nasilenia.

Kluczowym elementem procesu delimitacji była **analiza wskaźnikowa**, umożliwiająca obiektywną ocenę stopnia degradacji poszczególnych jednostek analitycznych wyznaczonych na obszarze gminy. Analiza ta opierała się na zestawie mierzalnych wskaźników diagnostycznych, które zostały zestawione i porównane przy użyciu metod standaryzacji oraz wskaźników syntetycznych. Analiza wskaźnikowa obejmowała następujące etapy:

Etap 1 – Zbieranie i standaryzacja danych

Dla każdego z analizowanych wskaźników zgromadzono wartości liczbowe odnoszące się do poszczególnych jednostek analitycznych, tj. sołectw oraz miasta Włodowice. Ze względu na różnice w jednostkach miary oraz skali poszczególnych wskaźników zastosowano metodę standaryzacji opartą na metodzie Perkala.

Standaryzacja polegała na przekształceniu wartości wskaźników zgodnie z następującym wzorem:

$$Z = (x - \bar{x}) / s$$

gdzie:

x – wartość wskaźnika dla danej jednostki analitycznej,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

\bar{x} – średnia wartość wskaźnika dla całej gminy,
s – odchylenie standardowe.

Etap 2 – Klasyfikacja wskaźników

Wskaźniki zostały sklasyfikowane jako:

- **destymulanty** – których wysokie wartości wskazują na sytuację negatywną,
- **stymulanty** – których wysokie wartości świadczą o pozytywnym charakterze zjawiska.

W przypadku stymulant zastosowano odpowiednie przekształcenia umożliwiające ich porównanie z destymulantami. Po przeprowadzeniu transformacji wszystkie wskaźniki przyjęły charakter destymulant, co oznacza, że wyższe wartości wskaźników syntetycznych wskazują na większą koncentrację zjawisk kryzysowych.

Etap 3 – Wyznaczenie wskaźników syntetycznych

W kolejnym etapie obliczono wskaźniki syntetyczne dla poszczególnych sfer funkcjonowania gminy. W sferze społecznej zweryfikowano występowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, która stanowiła warunek kwalifikacji jednostki do obszaru zdegradowanego.

Etap 4 – Obliczenie wskaźnika skumulowanego

Dla każdej jednostki analitycznej obliczono wskaźnik skumulowany jako sumę wskaźników syntetycznych dla czterech pozostałych sfer: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Oznaczenie „+” w sferze społecznej wskazuje na potwierdzenie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Etap 5 – Wskazanie obszaru zdegradowanego

Na podstawie uzyskanych wartości wskaźnika skumulowanego wytypowano jednostki o najwyższym poziomie koncentracji zjawisk kryzysowych.

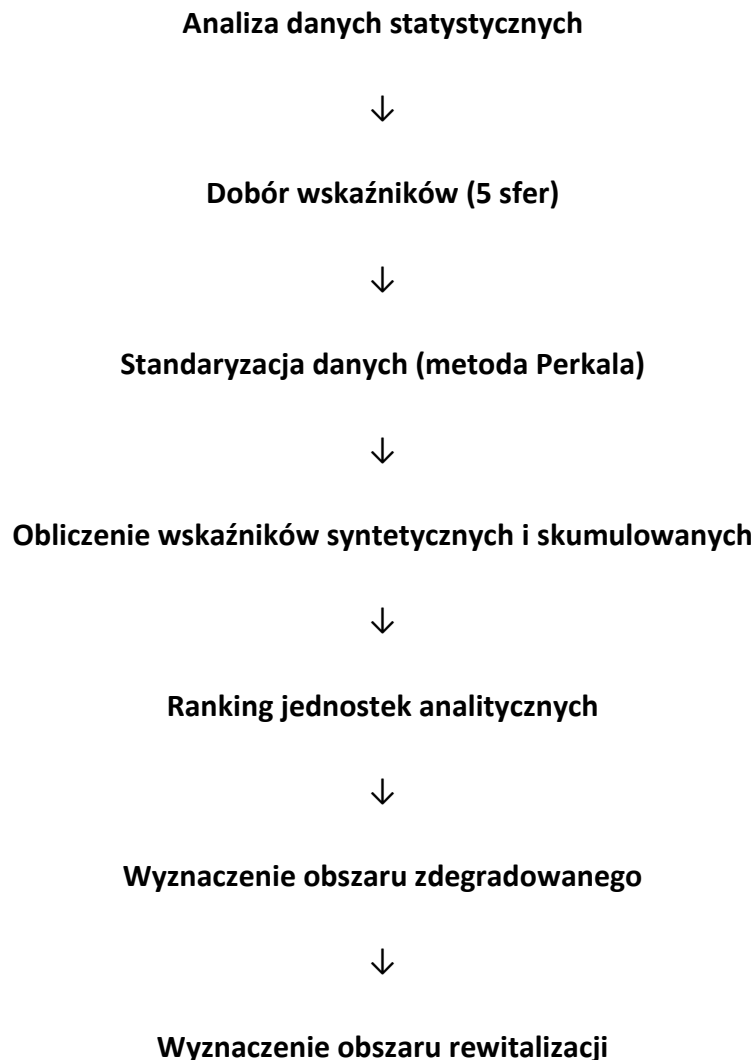

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Etap 6 – Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Ostatnim etapem analizy było wskazanie obszaru rewitalizacji stanowiącego część obszaru zdegradowanego o kluczowym znaczeniu dla rozwoju lokalnego gminy.

Zastosowana metodologia umożliwiła obiektywne porównanie poziomu natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych częściach gminy oraz identyfikację obszarów o najwyższym stopniu degradacji. Etapy prac związanych z delimitacją przedstawia poniżej zamieszczony schemat.

Rycina 2. Etapy prac związanych z delimitacją przeprowadzoną na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.
Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

2.2. Dobór wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego

Dobór wskaźników wykorzystanych w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego w Mieście i Gminie Włodowice został przeprowadzony w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, dostępność danych statystycznych oraz specyfikę społeczno-gospodarczą gminy.

Zgodnie z przepisami ustawy podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest identyfikacja koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, którym towarzyszą problemy w co najmniej jednej z pozostałych sfer funkcjonowania gminy: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

W związku z powyższym proces delimitacji został oparty na analizie zestawu wskaźników diagnostycznych pozwalających na możliwie pełne zobrazowanie sytuacji społeczno-gospodarczej poszczególnych części gminy. Wskaźniki te zostały dobrane w taki sposób, aby umożliwiły identyfikację zarówno problemów społecznych, jak i czynników wpływających na funkcjonowanie przestrzeni oraz infrastruktury.

Podstawowym kryterium doboru wskaźników była ich **mierzalność, porównywalność oraz dostępność danych na poziomie lokalnym**, umożliwiająca przeprowadzenie analizy w podziale na jednostki analityczne przyjęte w diagnozie.

Wskaźniki zostały pozyskane przede wszystkim z:

- danych administracyjnych Urzędu Miasta i Gminy Włodowice,
- danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- danych jednostek organizacyjnych gminy,
- danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego.

W procesie delimitacji wykorzystano **łącznie 34 wskaźniki diagnostyczne**, które zostały pogrupowane według pięciu sfer funkcjonowania gminy:

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- sfera społeczna – 24 wskaźniki,
- sfera gospodarcza – 2 wskaźniki,
- sfera przestrzenno-funkcjonalna – 3 wskaźniki,
- sfera techniczna – 4 wskaźniki,
- sfera środowiskowa – 1 wskaźnik.

Dominującą rolę w analizie pełniła **sfera społeczna**, co wynika bezpośrednio z zapisów ustawy o rewitalizacji, zgodnie z którą koncentracja negatywnych zjawisk społecznych stanowi podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

W ramach tej sfery analizie poddano m.in. wskaźniki dotyczące:

- sytuacji demograficznej mieszkańców,
- poziomu ubóstwa,
- korzystania z pomocy społecznej,
- poziomu aktywności społecznej mieszkańców,
- udziału mieszkańców w życiu publicznym.

Wskaźniki dotyczące sfery gospodarczej odnosiły się przede wszystkim do poziomu przedsiębiorczości oraz aktywności gospodarczej mieszkańców. Analiza tych danych pozwoliła na ocenę kondycji lokalnej gospodarki oraz możliwości rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej uwzględniono wskaźniki pozwalające na ocenę jakości infrastruktury społecznej oraz dostępności podstawowych usług publicznych.

Wskaźniki w sferze technicznej odnosiły się do stanu technicznego zabudowy oraz infrastruktury technicznej.

Natomiast w sferze środowiskowej wykorzystano wskaźnik odnoszący się do jakości środowiska oraz występowania czynników mogących negatywnie wpływać na warunki życia mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Dobór wskaźników został przeprowadzony w taki sposób, aby zapewnić kompleksową ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy oraz identyfikację obszarów o największej koncentracji zjawisk kryzysowych.

Część wskaźników diagnostycznych ma charakter absolutny i została wyrażona w liczbie zdarzeń lub obiektów. Zastosowano je ze względu na dostępność danych na poziomie lokalnym oraz ich znaczenie dla identyfikacji zjawisk kryzysowych. Wyniki tych wskaźników interpretowano łącznie z danymi względnymi, odnoszonymi do liczby mieszkańców lub użytkowników.

Szczegółowy wykaz wskaźników wykorzystanych w procesie delimitacji przedstawiono w tabeli zaprezentowanej poniżej:

NR	NAZWA WSKAŹNIKA	JEDN.	ORES DANYCH	ŹRÓDŁO DANYCH
SFERA SPOŁECZNA				
W1	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W2	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W3	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W4	Liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W5	Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W6	Liczba obowiązujących decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W7	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W8	Liczba osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W9	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	rodz.	koniec 2024 r.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach
W10	Liczba interwencji policji związanych z nadużywaniem alkoholu	Szt.	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W11	Liczba zgłaszanych kradzieży oraz włamań	Szt.	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W12	Liczba interwencji policji związanych z przemocą domową w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W13	Liczba dokonywanych przestępstw i wykroczeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W14	Liczba interwencji policji w sprawach narkotykowych	Szt.	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W15	Zgłoszenia lub interwencje policji dotyczące niszczenia mienia publicznego	Szt.	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W16	Przestępstwa/wykroczenia dokonywane przez nieletnich	Szt.	koniec 2024 r.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu
W17	Liczba incydentów związanych z przemocą rówieśniczą w przeliczeniu na 100 uczniów	%	Rok szkolny 2023/2024	Szkoły Podstawowe z terenu Miasta i Gminy Włodowice
W18	Liczba uczniów w szkole uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w przeliczeniu na 100 uczniów	%	Rok szkolny 2023/2024	Szkoły Podstawowe z terenu Miasta i Gminy Włodowice

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W19	Liczba uczniów wykazujących dużą absencję na zajęciach szkolnych w przeliczeniu na 100 uczniów	%	Rok szkolny 2023/2024	Szkoły Podstawowe z terenu Miasta i Gminy Włodowice
W20	Liczba uczniów ze słabymi wynikami w nauce (średnia ocen ze wszystkich przedmiotów poniżej 3,5) w przeliczeniu na 100 uczniów	%	Rok szkolny 2023/2024	Szkoły Podstawowe z terenu Miasta i Gminy Włodowice
W21	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru	%	2020-2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W22	Liczba długotrwale bezrobotnych w stosunku do wszystkich bezrobotnych	%	2020-2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W23	Liczba uczestników w zajęciach tematycznych w ośrodkach kultury (dzieci) w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru w wieku przedprodukcyjnym	%	koniec 2024 r.	Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury Włodowice
W24	Liczba uczestników w zajęciach tematycznych w ośrodkach kultury (dorośli) w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	koniec 2024 r.	Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury Włodowice
SFERA GOSPODARCZA				
W1	Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do CEiDG na 100 osób w wieku produkcyjnym	%	koniec 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W2	Liczba przedsiębiorstw, które zakończyły działalność w stosunku do 100 osób w wieku produkcyjnym	%	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
W1	Obszary zamieszkałe z ograniczonym dostępem do obiektów oświaty, nauki i kultury	szt.	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W2	Liczba obiektów użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W3	Liczba przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
SFERA TECHNICZNA				
W1	Liczba pustostanów i opuszczonych budynków	szt.	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W2	Liczba obiektów z rejestru oraz ewidencji zabytków będących w złym stanie technicznym	szt.	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W3	Liczba zgłaszanych awarii sieci infrastruktury technicznej	szt.	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
W4	Liczba obiektów niepodłączonych do kanalizacji sanitarnej w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru	%	2020 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice
SFERA ŚRODOWISKOWA				
W1	Liczba źródeł niskiej emisji (np. piece węglowe itp.) w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru - według danych z CEEB	%	2021 - 2024 r.	Urząd Miasta i Gminy Włodowice

Tabela 1. Lista wskaźników wybranych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.
Źródło: opracowanie własne.

2.3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w Mieście i Gminie Włodowice zostało przeprowadzone na podstawie wyników analizy wskaźnikowej obejmującej pięć sfer funkcjonowania gminy: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną oraz środowiskową. Analiza ta stanowiła kluczowy element diagnozy delimitacyjnej i pozwoliła na identyfikację jednostek przestrzennych charakteryzujących się największą koncentracją negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, obszar zdegradowany to obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

społecznych, którym towarzyszą problemy w co najmniej jednej z pozostałych sfer funkcjonowania gminy: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

W celu identyfikacji obszarów spełniających powyższe kryteria przeprowadzono analizę wskaźnikową dla dziewięciu jednostek analitycznych wyodrębnionych na terenie gminy. Jednostkami tymi były sołectwa funkcjonujące w strukturze administracyjnej gminy, przy czym na potrzeby analizy połączono sołectwa Góra Włodowska-wieś i Góra Włodowska-kolonia w jedną jednostkę analityczną. Analiza obejmowała zestaw 34 wskaźników diagnostycznych odnoszących się do pięciu sfer funkcjonowania gminy. Największą grupę stanowiły wskaźniki społeczne, co wynika z zapisów ustawy o rewitalizacji wskazującej sferę społeczną jako podstawową w procesie delimitacji. Wskaźniki te dotyczyły m.in.:

- struktury demograficznej mieszkańców,
- poziomu ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej,
- występowania problemów społecznych,
- poziomu bezrobocia,
- aktywności społecznej mieszkańców.

Uzupełnieniem analizy były wskaźniki dotyczące sytuacji gospodarczej, stanu infrastruktury technicznej, jakości przestrzeni publicznych oraz oddziaływania czynników środowiskowych. Dla każdej jednostki analitycznej obliczono wartości wskaźników syntetycznych dla poszczególnych sfer funkcjonowania gminy, a następnie wyznaczono zbiorczy wskaźnik degradacji, który umożliwił porównanie poziomu koncentracji negatywnych zjawisk w różnych częściach gminy.

JEDNOSTKA ANALITYCZNA	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY (skumulowany)	POZYCJA W RANKINGU	STATUS
SKAŁKA	1,79	1	obszar zdegradowany

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

ZDÓW	0,77	2	obszar zdegradowany / rewitalizacji
RUDNIKI	0,46	3	obszar zdegradowany / rewitalizacji
WŁODOWICE	0,40	4	obszar zdegradowany / rewitalizacji

Tabela 2. Ranking jednostek analitycznych według wartości wskaźnika syntetycznego (Perkala). Źródło: opracowanie własne.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują na istotne zróżnicowanie przestrzenne koncentracji zjawisk kryzysowych pomiędzy poszczególnymi jednostkami analitycznymi gminy. W części z nich obserwuje się szczególnie wysokie natężenie problemów społecznych, którym towarzyszą trudności w innych sferach funkcjonowania gminy. Analiza wskaźnika skumulowanego pokazuje wyraźne zróżnicowanie przestrzenne i tematyczne wyzwań w Gminie Włodowice, co umożliwia wskazanie priorytetowych obszarów interwencji zarówno w skali poszczególnych sołectw, jak i całej gminy.

Włodowice zajmują 4. miejsce w rankingu jednostek analitycznych, jednak ze względu na liczbę mieszkańców (1199 osób) oraz koncentrację funkcji administracyjnych i usługowych, skala oddziaływania zjawisk kryzysowych jest w tym przypadku większa niż w pozostałych jednostkach o zbliżonym poziomie wskaźnika, co uzasadnia objęcie tej jednostki działaniami rewitalizacyjnymi o charakterze priorytetowym.

ZJAWISKA KRYZYSOWE						
NAZWA SOŁECTWA	SFERA SPOŁECZNA	SFERA GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	SFERA TECHNICZNA	SFERA ŚRODOWISKOWA	WSKAŹNIK SKUMULOWANY
RUDNIKI	+	-0,44	0,26	-0,39	1,03	0,46
SKAŁKA	+	0,53	-0,35	0,74	0,87	1,79
WŁODOWICE	+	0,02	0,43	0,43	-0,48	0,4
ZDÓW	+	-0,01	0,04	-0,05	0,79	0,77

Tabela 3. Sołectwa z największą koncentracją negatywnych zjawisk. Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie danych dotyczących zjawisk kryzysowych w wybranych sołectwach oraz w odniesieniu do Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji stwierdzono

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, występujących równocześnie z co najmniej jednym problemem z zakresu gospodarki, przestrzeni, środowiska lub techniki w sołectwach: Rudniki, Skalka, Włodowice, Zdów. Powyżej wskazane obszary włączono do obszaru zdegradowanego.

NAZWA SOŁECTWA	DOMINUJĄCE NEGATYWNE ZJAWISKA
RUDNIKI	Dominujące problemy: sfera środowiskowa (niska emisja), umiarkowane obciążenia w sferze przestrzenno-funkcjonalnej
SKAŁKA	Dominujące problemy: sfera środowiskowa i techniczna, ograniczenia w sferze gospodarczej.
WŁODOWICE	Dominujące problemy: sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna (obszar centralny gminy).
ZDÓW	Dominujące problemy: sfera środowiskowa (niska emisja), umiarkowane problemy w pozostałych sferach.

Tabela 4. Opis dominujących negatywnych zjawisk w sołectwach włączonych do obszaru zdegradowanego. Źródło: opracowanie własne.

NAZWA SOŁECTWA	POWIERZCHNIA [KM ²]	LICZBA LUDNOŚCI
RUDNIKI	7,73	1246
SKAŁKA	2,94	195
WŁODOWICE	23,45	1199
ZDÓW	8,28	478
OBSZAR ZDEGRADOWANY	42,40	3118
MIASTO I GMINA WŁODOWICE	76,75	5112

Tabela 5. Zestawienie powierzchni i liczby ludności na obszarze zdegradowanym (stan na koniec 2024 r.). Źródło: opracowanie własne.

Charakterystykę dominujących negatywnych zjawisk w jednostkach włączonych do obszaru zdegradowanego zaprezentowano poniżej

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Rudniki

Rudniki stanowią jedną z największych i najludniejszych jednostek osadniczych gminy, co nadaje występującym tu zjawiskom kryzysowym szczególne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania całego samorządu. Jednostka osiągnęła wskaźnik skumulowany na poziomie **0,46**, co plasuje ją na **3. miejscu** w rankingu jednostek analitycznych. Najbardziej nasilone problemy dotyczą sfery środowiskowej, dla której wartość wskaźnika wyniosła 1,03, co wskazuje na istotne obciążenie związane z wysoką liczbą źródeł niskiej emisji. Umiarkowane obciążenie odnotowano również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (0,26). Z uwagi na liczbę mieszkańców i znaczenie osadnicze tej miejscowości, skala oddziaływania zjawisk kryzysowych wykracza poza wymiar wyłącznie lokalny.

Skątka

Skątka osiągnęła najwyższy wskaźnik skumulowany spośród wszystkich analizowanych jednostek, wynoszący **1,79**, co lokuje ją na **1. miejscu** w rankingu jednostek analitycznych. O wysokim poziomie koncentracji zjawisk kryzysowych decydują przede wszystkim problemy w **sferze środowiskowej (0,87)** oraz **technicznej (0,74)**, którym towarzyszą również niekorzystne zjawiska w **sferze gospodarczej (0,53)**. Układ ten wskazuje na wyraźne obciążenia związane z jakością środowiska, stanem infrastruktury technicznej oraz ograniczoną dynamiką rozwojową. Jednocześnie Skątka pozostaje jednostką o niewielkiej liczbie mieszkańców i ograniczonej skali oddziaływania na funkcjonowanie całej gminy. Pomimo wysokiej koncentracji zjawisk kryzysowych w Skątce, skala terytorialnego i społecznego oddziaływania potencjalnych działań rewitalizacyjnych byłaby ograniczona w porównaniu z podobszarami obejmującymi Włodowice, Rudniki i Zdów. Z punktu widzenia koncentracji interwencji oraz znaczenia dla rozwoju lokalnego gminy priorytet nadano obszarom pełniącym funkcje usługowe, społeczne i komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym

Włodowice

Włodowice, jako główny ośrodek administracyjny, społeczny i usługowy gminy pełnią kluczową funkcję w układzie funkcjonalno-przestrzennym samorządu. Jednostka osiągnęła

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

wskaźnik skumulowany na poziomie **0,40**, zajmując **4. miejsce** w rankingu jednostek analitycznych. Mimo relatywnie niższej pozycji niż Rudniki czy Zdów, znaczenie Włodowic dla funkcjonowania całej gminy pozostaje największe ze względu na koncentrację instytucji publicznych, usług oraz liczbę mieszkańców (**1199 osób**). Dominujące problemy dotyczą **sfery przestrzenno-funkcjonalnej (0,43)** oraz **technicznej (0,43)**, co wskazuje na potrzebę poprawy jakości przestrzeni publicznych, funkcjonalności centrum miejscowości oraz standardu infrastruktury i zagospodarowania. W przypadku Włodowic skala oddziaływania zjawisk kryzysowych jest większa niż wynikałoby to wyłącznie z pozycji w rankingu, ponieważ problemy tej jednostki wpływają bezpośrednio na dostępność usług i jakość życia mieszkańców całej gminy.

Zdów

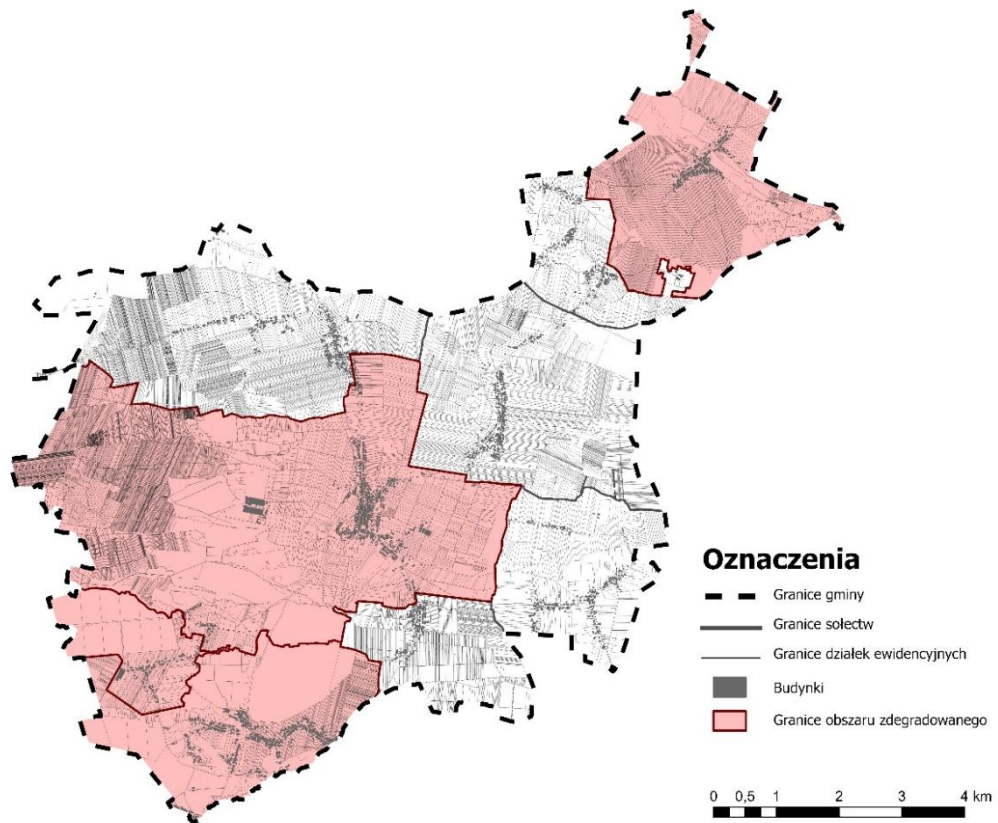
Zdów osiągnął wskaźnik skumulowany na poziomie **0,77**, co daje mu **2. miejsce** w rankingu jednostek analitycznych. Jednostka ta wyróżnia się wyraźną koncentracją problemów w **sferze środowiskowej**, dla której wartość wskaźnika wyniosła **0,79**. Oznacza to, że podstawowym obciążeniem rozwojowym Zdowu pozostają kwestie związane z wysoką liczbą źródeł niskiej emisji i ich wpływem na jakość życia mieszkańców oraz stan środowiska. W pozostałych sferach odnotowano wartości o mniejszym nasileniu: **-0,01** w sferze gospodarczej, **0,04** w sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz **-0,05** w sferze technicznej. Jednocześnie Zdów posiada istotny potencjał wynikający z walorów krajobrazowych i położenia na obszarze Jury Krakowsko-Częstochowskiej, dlatego ograniczenie problemów środowiskowych i poprawa jakości przestrzeni mogą mieć znaczenie nie tylko dla mieszkańców, ale również dla wzmacniania funkcji turystycznych i rekreacyjnych tej części gminy.

Przeprowadzona analiza potwierdza, że zjawiska kryzysowe na terenie gminy mają charakter zróżnicowany przestrzennie i funkcjonalnie. O ile w przypadku Włodowic kluczowe znaczenie mają problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne w jednostce o centralnej roli dla całej gminy, o tyle w Rudnikach, Skalce i Zdowiu szczególnie silnie ujawniają się problemy środowiskowe, związane przede wszystkim z niską emisją. Zróżnicowanie to uzasadnia

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

potrzebę prowadzenia interwencji terytorialnie ukierunkowanej oraz dostosowanej do specyfiki poszczególnych jednostek.

Rycina 3. Obszar zdegradowany Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

2.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Przy delimitacji obszaru rewitalizacji skoncentrowano się na wyodrębnieniu tych fragmentów obszaru zdegradowanego, które charakteryzują się największą koncentracją negatywnych zjawisk oraz szczególnie dotkliwym i wyraźnie widocznym kryzysem funkcjonalnym. Proces wyznaczania obszaru rewitalizacji opierał się na zasadzie koncentracji interwencji rewitalizacyjnej, zgodnie z którą działania naprawcze kierowane są przede wszystkim na te części obszaru zdegradowanego, w których możliwe jest osiągnięcie największego efektu społecznego, przestrzennego i gospodarczego.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Bardzo istotnym kryterium była również społeczna wartość danego obszaru. Uwzględniono tereny istotne z punktu widzenia tożsamości lokalnej społeczności, posiadające historyczne znaczenie, a także pełniące funkcje integrujące mieszkańców – takie jak place, skwery, przestrzenie publiczne czy inne miejsca naturalnie skupiające życie społeczne. Obszary te zostały wskazane jako posiadające potencjał do uruchomienia pozytywnych przemian w szerszym kontekście lokalnym. Z uwagi na fakt, że obszar zdegradowany ma bardzo rozległy charakter, konieczne było skoncentrowanie działań na jego kluczowych częściach, które pełnią istotną rolę funkcjonalną i społeczną w skali całej gminy oraz posiadają potencjał do rozprzestrzeniania pozytywnych zmian na pozostałe tereny.

Na podstawie przeprowadzonych analiz diagnostycznych oraz wartości skumulowanych wskaźników kryzysowych podjęto decyzję o wyznaczeniu trzech podobszarów rewitalizacji.

Powierzchnia Obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Włodowice wynosi:

- ok. 333 602 m² (tj. 33,36 ha) – podobszar WŁODOWICE,
- ok. 291 972 m² (tj. 29,20 ha) – podobszar RUDNIKI,
- ok. 52 785 m² (tj. 5,29 ha) – podobszar ZDÓW

co daje łącznie 678 359 m² (tj. 67,86 ha).

Ogólna powierzchnia Miasta i Gminy Włodowice to 76,75 km² (tj. 7 675 ha), co oznacza, że obszar rewitalizacji stanowi ok. 0,88 % ogólnej powierzchni gminy.

Liczba ludności Obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Włodowice wynosi:

- ok. 427 osób – podobszar WŁODOWICE,
- ok. 78 osób – podobszar RUDNIKI,
- ok. 318 osób – podobszar ZDÓW

co daje łącznie 823 osoby.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Według danych za 2024 r. liczba ludności w Mieście i Gminie Włodowice ogółem wynosiła 5112 osób, co oznacza, że liczba ludności na obszarze rewitalizacji stanowi 16,1 % ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Tym samym kryteria ustawowe zostały spełnione

Uwaga 1: Do obszaru rewitalizacji nie włączono sołectwa Skątka, mimo że zostało ono zakwalifikowane jako część obszaru zdegradowanego. Wynika to przede wszystkim z ograniczonego znaczenia tej jednostki dla funkcjonowania całej gminy w porównaniu z pozostałymi miejscowościami. Zasadność tej decyzji potwierdzają następujące przesłanki:

- liczba mieszkańców jest **bardzo mała (195 osób)**
- miejscowość nie pełni funkcji **centrum usługowego gminy**
- potencjał oddziaływania rewitalizacji jest ograniczony

Uwaga 2: Podobszary rewitalizacji obejmują **wybrane fragmenty miejscowości Włodowice, Rudniki i Zdów, których granice zostały szczegółowo określone na mapach**, a nie całe jednostki administracyjne.

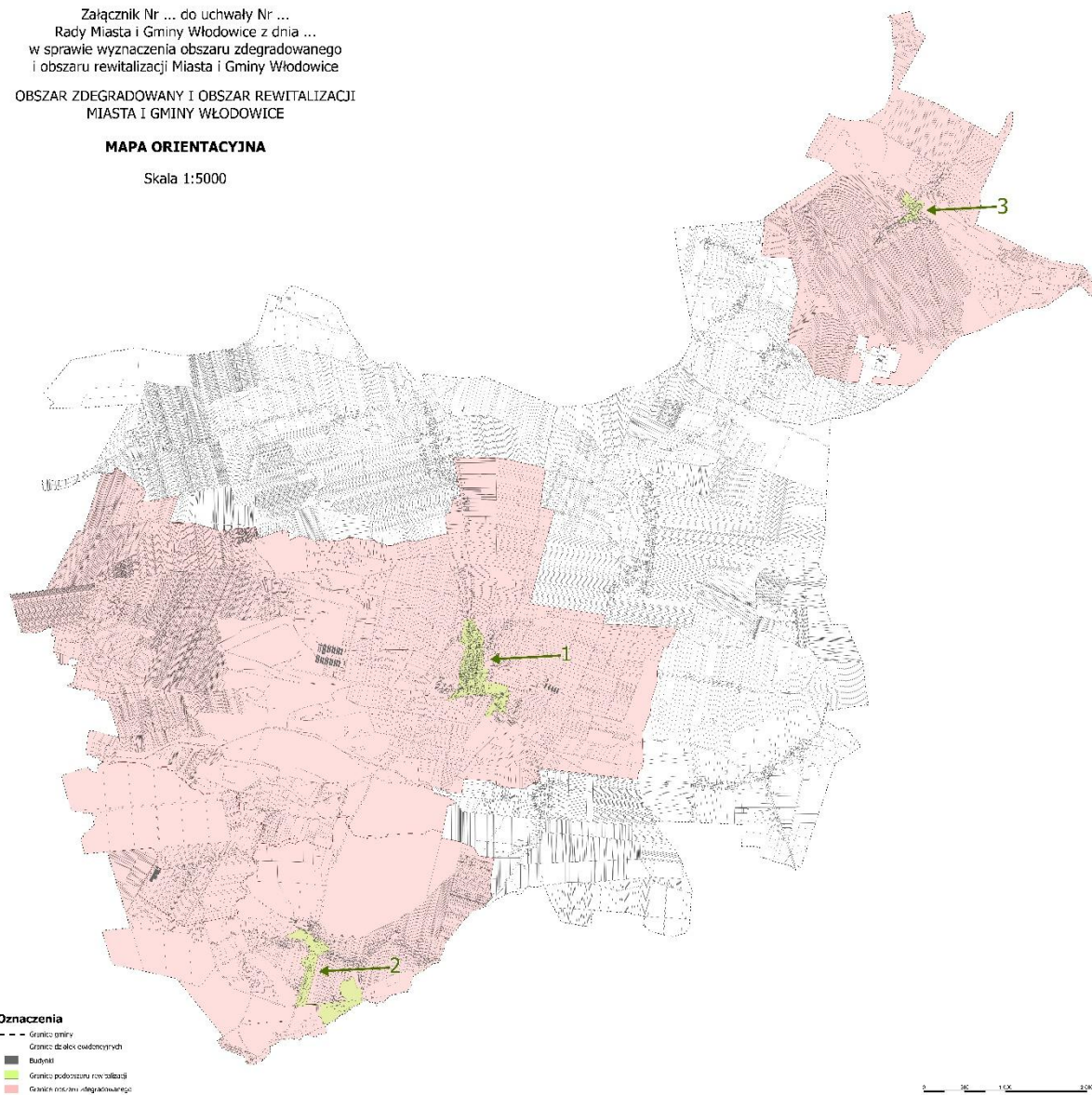

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Załącznik Nr ... do uchwały Nr ...
Rady Miasta i Gminy Włodowice z dnia ...
w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice
OBSZAR ZDEGRADOWANY I OBSZAR REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY WŁODOWICE

MAPA ORIENTACYJNA

Skala 1:5000

Rycina 4. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k

Wybór wskazanych podobszarów rewitalizacji wynika z faktu, że właśnie w tych częściach gminy występuje największa koncentracja zjawisk kryzysowych, a jednocześnie obszary te pełnią istotne funkcje lokalne i obejmują znaczącą liczbę mieszkańców. Obszary te pełnią kluczowe funkcje lokalnych centrów – administracyjnych, społecznych i usługowych – co nadaje im szczególne znaczenie dla dalszego, zrównoważonego rozwoju całej gminy.

Włodowice jako główny ośrodek miejski i administracyjny charakteryzują się wysoką wartością wskaźnika skumulowanego (0,40). Pomimo pełnienia centralnych funkcji dla całej

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

gminy, miejscowość mierzy się z nasilającymi się problemami społecznymi oraz wyraźnymi deficytami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (0,43). Odnotowano także trudności techniczne, które wpływają na jakość infrastruktury i codzienne funkcjonowanie mieszkańców. Ze względu na ważną rolę Włodowic jako centrum usługowego, wszelkie zjawiska kryzysowe mają większy wpływ na całą gminę niż w przypadku pozostałych sołectw. Ograniczenie ich narastania jest kluczowe nie tylko dla mieszkańców tej miejscowości, ale także dla zapewnienia równowagi w rozwoju przestrzennym i społecznym całej gminy.

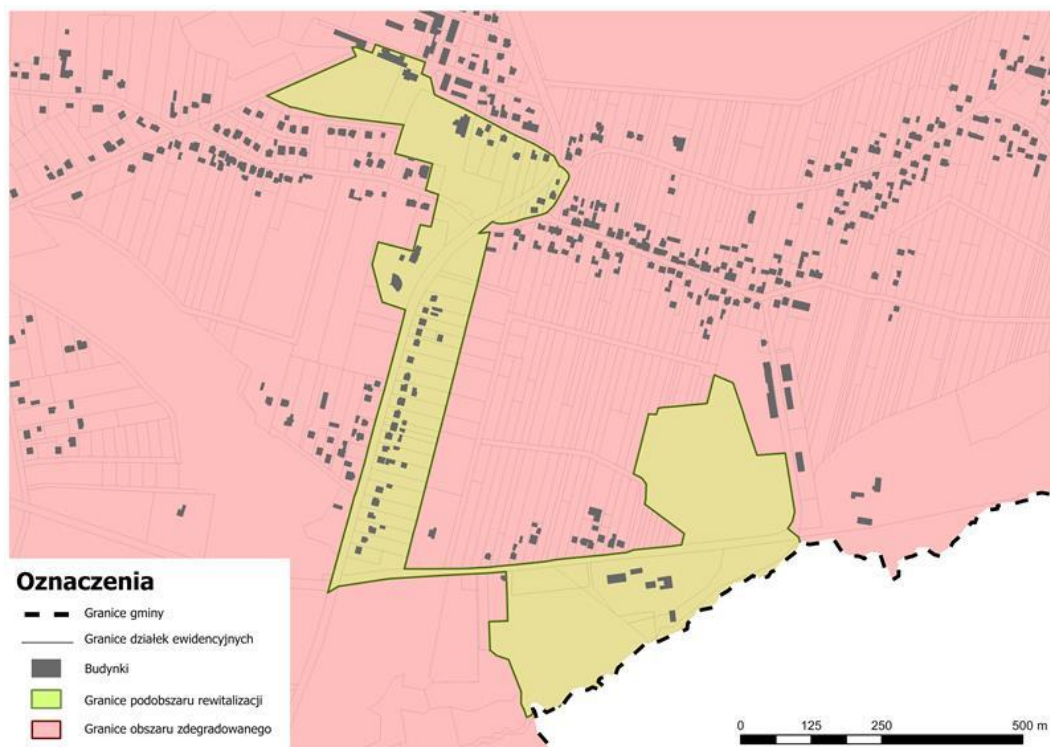

Rycina 5. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 1 WŁODOWICE. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Rudniki, z trzecim najwyższym wskaźnikiem skumulowanym (0,46), wykazują wyraźną koncentrację zjawisk kryzysowych. Są jednym z największych i najludniejszych sołectw gminy, co oznacza, że negatywne procesy dotyczą znaczną liczbę mieszkańców. Najistotniejszym wyzwaniem są tu problemy środowiskowe (1,03), wskazujące na wysoki poziom źródeł niskiej emisji. Dodatkowo odnotowano umiarkowane obciążenie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (0,26). Rudniki odgrywają istotną rolę w układzie osadniczym gminy, dlatego działania rewitalizacyjne na tym obszarze mogą przynieść efekty wykraczające poza skalę lokalną.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Rycina 6. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 2 RUDNIKI. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Zdów charakteryzuje się koncentracją zjawisk kryzysowych, przede wszystkim w sferze społecznej, co stanowi główną przesłankę objęcia tego obszaru działaniami rewitalizacyjnymi. W pozostałych sferach sytuacja jest zróżnicowana, jednak występują problemy, które w sposób łączny pogarszają warunki rozwoju sołectwa. W sferze gospodarczej wskaźnik na poziomie $-0,01$ wskazuje na stagnację i brak wyraźnych impulsów rozwojowych. Sfera przestrzenno-funkcjonalna ($0,04$) wykazuje pewne dysfunkcje i jej potencjał nie jest w pełni wykorzystywany. Szczególnie niekorzystna sytuacja dotyczy sfery środowiskowej, gdzie wysoka wartość wskaźnika ($0,79$) potwierdza istotne natężenie zjawisk kryzysowych. Wskaźnik skumulowany wynoszący $0,77$ potwierdza zasadność wyznaczenia Zdowa jako obszaru rewitalizacji oraz konieczność podjęcia zintegrowanych działań naprawczych, ukierunkowanych na poprawę warunków życia mieszkańców i przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych tego obszaru. Z uwagi na potencjał krajo-

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

turystyczny podobszaru Zdów ograniczenie problemów środowiskowych ma znaczenie nie tylko społeczne, ale również rozwojowe w skali całej gminy.

Rycina 7. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 3 ZDÓW. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.

Z uwagi na powyższe wszystkie podobszary rewitalizacji, tj. fragmenty miejscowości **Włodowice, Rudniki** oraz **Zdów**, spełniają kryteria ustawowe oraz merytoryczne dotyczące wyznaczania obszaru rewitalizacji. Są to tereny o największym natężeniu problemów, znaczącym potencjale oddziaływania na pozostałą część gminy oraz istotnym znaczeniu dla jej rozwoju. Oznacza to, że skuteczna rewitalizacja tych miejsc przyniesie efekty nie tylko lokalne, lecz również ogólnogminne, stanowiąc kluczowy impuls dla poprawy jakości życia i dalszego rozwoju Miasta i Gminy Włodowice.

Granice obszaru rewitalizacji zostały przyjęte Uchwałą Nr 202/XXIX/2026 Rady Miejskiej we Włodowicach z dnia 28.01.2026 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

2.5. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Mieście i Gminie Włodowice został wyznaczony jako część obszaru zdegradowanego, w której występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz problemów w innych sferach funkcjonowania gminy.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej do obszaru rewitalizacji włączono **wybrane fragmenty miejscowości Włodowice, Rudniki oraz Zdów**, które zostały wyodrębnione jako podobszary rewitalizacji. Granice tych podobszarów zostały określone w sposób precyzyjny na podstawie analizy przestrzennej i przedstawione na mapach stanowiących integralną część dokumentu.

Obszary te pełnią istotne funkcje w strukturze osadniczej gminy i jednocześnie charakteryzują się znaczną koncentracją zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, którym towarzyszą problemy infrastrukturalne, przestrzenne oraz środowiskowe.

Włodowice stanowią główny ośrodek administracyjny i usługowy gminy, koncentrując instytucje publiczne oraz podstawową infrastrukturę społeczną. Rudniki są jednym z największych sołectw gminy i pełnią ważną funkcję w lokalnym układzie osadniczym, natomiast Zdów posiada znaczący potencjał rozwojowy związany z położeniem na obszarze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Pomimo istotnych potencjałów rozwojowych, na obszarach tych obserwuje się problemy społeczne, infrastrukturalne oraz środowiskowe wpływające na jakość życia mieszkańców i ograniczające możliwości rozwoju lokalnego.

Szczegółowa analiza problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych występujących na obszarze rewitalizacji została przedstawiona w kolejnym rozdziale dokumentu, obejmującym pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji.

3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1 Metodologia pogłębionej diagnozy

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji stanowi kolejny etap analizy przeprowadzonej na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Jej celem było szczegółowe rozpoznanie problemów społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych oraz środowiskowych występujących na obszarze rewitalizacji, a także identyfikacja potrzeb oraz potencjałów rozwojowych poszczególnych podobszarów.

Pogłębiona diagnoza została przeprowadzona w odniesieniu do obszaru rewitalizacji wyznaczonego na podstawie wcześniejszej diagnozy delimitacyjnej, której wyniki zostały przedstawione w rozdziale 2 niniejszego dokumentu. W wyniku przeprowadzonego procesu delimitacji do obszaru rewitalizacji włączono trzy podobszary charakteryzujące się szczególną koncentracją zjawisk kryzysowych:

- Włodowice
- Rudniki
- Zdów

Wyznaczone podobszary stanowią części obszaru zdegradowanego, które jednocześnie posiadają istotne znaczenie dla rozwoju społecznego i przestrzennego gminy. Z tego względu zostały one objęte szczegółową analizą w ramach diagnozy pogłębionej.

Diagnoza pogłębiona została przeprowadzona zgodnie z podejściem wynikającym z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która wskazuje, że działania rewitalizacyjne powinny być ukierunkowane przede wszystkim na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych.

Analiza pogłębiona została przeprowadzona w pięciu podstawowych sferach funkcjonowania gminy:

- sferze społecznej
- sferze gospodarczej

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- sferze przestrzenno-funkcjonalnej
- sferze technicznej
- sferze środowiskowej

Takie podejście pozwala na kompleksowe ujęcie zjawisk kryzysowych oraz identyfikację wzajemnych powiązań pomiędzy problemami społecznymi, gospodarczymi oraz przestrzennymi.

W ramach diagnozy pogłębionej szczególną uwagę poświęcono analizie sytuacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji, jednak w celu uzyskania pełnego obrazu sytuacji analizie poddano również pozostałe sfery funkcjonowania gminy.

W procesie opracowania diagnozy pogłębionej zastosowano kilka komplementarnych metod badawczych, które umożliwiły kompleksową ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji. Podstawową metodą była analiza danych statystycznych oraz danych administracyjnych pochodzących z instytucji funkcjonujących na terenie gminy.

Dane te zostały pozyskane przede wszystkim z:

- Urzędu Miasta i Gminy Włodowice
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy
- Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analiza danych statystycznych umożliwiła ocenę skali zjawisk społecznych występujących na obszarze rewitalizacji oraz identyfikację obszarów wymagających szczególnej interwencji.

Drugą istotną metodą była analiza przestrzenna obejmująca rozmieszczenie infrastruktury społecznej, przestrzeni publicznych oraz obiektów użyteczności publicznej.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Istotnym elementem diagnozy była również analiza jakościowa, polegająca na interpretacji zjawisk społecznych oraz ocenie funkcjonowania lokalnej społeczności.

3.2 Sfera społeczna obszaru rewitalizacji

Sfera społeczna stanowi kluczowy element diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji. Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się przede wszystkim na przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym oraz poprawie jakości życia mieszkańców obszarów dotkniętych kryzysem.

Warto zauważyć, że zjawiska obserwowane na obszarze rewitalizacji wpisują się w szersze trendy społeczno-demograficzne charakterystyczne dla wielu gmin miejsko-wiejskich w Polsce. Analizy prowadzone przez Polski Instytut Ekonomiczny oraz Instytut Rozwoju Miast i Regionów wskazują, że w mniejszych ośrodkach miejskich oraz gminach wiejskich szczególnie widoczne są procesy depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa. Zjawiska te wynikają przede wszystkim z migracji młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich oraz z utrzymującego się od wielu lat niskiego poziomu przyrostu naturalnego. W konsekwencji w wielu gminach obserwuje się stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym oraz zmniejszanie się liczby osób w wieku produkcyjnym. Analiza zjawisk społecznych przedmiotowego obszaru rewitalizacji potwierdziła duże znaczenie tych problemów dla kształtowania procesów rozwojowych Miasta i Gminy Włodowice.

Analiza sfery społecznej została przeprowadzona w odniesieniu do obszaru rewitalizacji obejmującego trzy podobszary: **Włodowice, Rudniki oraz Zdów**. W ramach diagnozy uwzględniono najważniejsze aspekty funkcjonowania społeczności lokalnej, w szczególności:

- sytuację demograficzną mieszkańców,
- poziom ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- poziom aktywności społecznej mieszkańców,
- sytuację w zakresie edukacji,
- poziom bezpieczeństwa publicznego.

Analiza wskazanych obszarów pozwoliła na identyfikację najważniejszych problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji, a także na określenie potencjałów rozwojowych społeczności lokalnej.

Wyniki przeprowadzonych analiz wskazują, że na obszarze rewitalizacji występuje koncentracja zjawisk społecznych typowych dla gmin o charakterze miejsko-wiejskim. Do najważniejszych z nich należą przede wszystkim niekorzystne procesy demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa, zmniejszanie się liczby osób w wieku produkcyjnym oraz odpływ części młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich.

Istotnym problemem społecznym jest również występowanie zjawiska ubóstwa oraz korzystania z pomocy społecznej przez część mieszkańców. Problemy te w niektórych przypadkach powiązane są z ograniczoną aktywnością społeczną oraz niewystarczającym poziomem integracji społecznej.

Jednocześnie obszar rewitalizacji posiada znaczący potencjał społeczny wynikający z funkcjonowania instytucji publicznych, aktywności mieszkańców oraz działalności organizacji społecznych i lokalnych inicjatyw. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono szczegółową analizę wybranych aspektów funkcjonowania społeczności lokalnej.

3.2.1 Demografia

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na sytuację społeczną obszaru rewitalizacji jest struktura demograficzna mieszkańców. Procesy demograficzne zachodzące na terenie gminy mają istotny wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej, zapotrzebowanie na usługi publiczne oraz możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Na koniec 2024 roku liczba mieszkańców gminy wynosiła **5112 osób**, z czego **2497 stanowili mężczyźni, a 2615 kobiety**. W latach 2020–2024 liczba mieszkańców zmniejszyła się z **5230 do 5112 osób**, co oznacza spadek o **118 mieszkańców (około 2,3%)**.

Tendencja ta wskazuje na stopniową depopulację gminy, będącą wynikiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego, jak i migracji mieszkańców. Procesy demograficzne obserwowane w gminie są zbieżne z trendami występującymi w skali krajowej. Według prognoz demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności Polski będzie w najbliższych dekadach systematycznie maleć, a jednocześnie wzrastać będzie udział osób starszych w strukturze wieku ludności. Szczególnie wyraźne zmiany demograficzne obserwowane są w mniejszych ośrodkach miejskich i gminach o charakterze miejsko-wiejskim, które często doświadczają odpływu młodych mieszkańców do większych miast oferujących szersze możliwości edukacyjne i zawodowe.

Największymi miejscowościami gminy są **Rudniki (1246 mieszkańców)** oraz **Włodowice (1199 mieszkańców)**, które łącznie skupiają prawie połowę populacji całej gminy. Kolejnymi większymi miejscowościami są Góra Włodowska (579 mieszkańców), Rzędkowice (519 mieszkańców) oraz Zdów (478 mieszkańców). Najmniejszą jednostką jest Skałka licząca 195 mieszkańców.

Najwyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym występuje w miejscowości **Włodowice**, gdzie seniorzy stanowią **28,9% mieszkańców**, a także w **Rudnikach (26,9%)** oraz **Skalce (25,6%)**. Tak wysoki udział osób starszych oznacza zwiększone zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz działania wspierające aktywizację seniorów.

Z kolei najwyższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym odnotowano w **Górze Włodowskiej (23,3%)**, a także w **Skalce i Zdowie (około 20%)**, co wskazuje na relatywnie korzystną sytuację demograficzną tych miejscowości.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Badania dotyczące rozwoju regionalnego wskazują, że proces starzenia się społeczeństwa może w przyszłości prowadzić do zwiększenia zapotrzebowania na usługi społeczne i zdrowotne, a także do zmian w strukturze lokalnego rynku pracy.

3.2.2 Ubóstwo i pomoc społeczna

Istotnym elementem diagnozy sfery społecznej jest ocena skali ubóstwa oraz korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wsparcie w tym zakresie realizowane jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodowicach, który obejmuje pomocą osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że część mieszkańców gminy korzysta ze świadczeń pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji materialnej lub życiowej. Do najczęstszych przyczyn korzystania z pomocy społecznej należą:

- ubóstwo i niski poziom dochodów gospodarstw domowych,
- bezrobocie lub brak stabilnego zatrudnienia,
- długotrwała choroba lub niepełnosprawność,
- trudności opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach,
- problemy związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

W diagnozie delimitacyjnej uwzględniono wskaźniki odnoszące się do liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, liczby osób pobierających zasiłki stałe i okresowe, liczby osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności oraz liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Wskaźniki te analizowano w przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych jednostek analitycznych, co umożliwiło identyfikację obszarów charakteryzujących się większą koncentracją problemów społecznych.

Zjawiska związane z ubóstwem i korzystaniem z pomocy społecznej należy rozpatrywać również w kontekście procesów demograficznych zachodzących w całej gminie. W 2023 r. Gmina Włodowice liczyła 5 127 mieszkańców, przy czym w latach 2019–2023 liczba ludności zmniejszyła się o około 2,42%. Średni wiek mieszkańców wynosił 43,2 lata,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

udział osób w wieku produkcyjnym 57,2%, a udział osób w wieku poprodukcyjnym 25,5%. Przyrost naturalny był ujemny i wynosił -8,34 na 1000 mieszkańców. Dane te wskazują na rosnące znaczenie usług społecznych, opiekuńczych i wspierających, zwłaszcza wobec osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji ekonomicznej.

Strategia Rozwoju Gminy Włodowice wskazuje na spadek liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, co należy ocenić pozytywnie. Nie oznacza to jednak ustąpienia problemu, lecz konieczność dalszego monitorowania zjawisk kryzysowych, zwłaszcza na obszarach rewitalizacji, gdzie problemy społeczne współwystępują z deficytami infrastrukturalnymi, przestrzennymi i środowiskowymi. Istotnym wyzwaniem dla polityki społecznej gminy jest zatem podejmowanie działań zmierzających do ograniczania zjawiska wykluczenia społecznego oraz wspierania aktywizacji mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Działania te mogą obejmować m.in.:

- programy aktywizacji społecznej i zawodowej,
- działania integracyjne wzmacniające kapitał społeczny,
- wsparcie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- rozwój usług społecznych skierowanych do osób starszych i niesamodzielnych.

Realizacja tego typu działań może przyczynić się do ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych oraz poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

3.2.3 Aktywność społeczna mieszkańców

Aktywność społeczna mieszkańców stanowi jeden z podstawowych elementów budowania kapitału społecznego oraz wzmacniania lokalnej wspólnoty. W przypadku Gminy Włodowice nie można mówić o całkowitym deficycie aktywności obywatelskiej. Na jej terenie funkcjonuje kilka trwałych form samoorganizacji społecznej. Strategia rozwoju wskazuje, że w gminie aktywnie działa **8 Kół Gospodyń Wiejskich**, w tym KGW we

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Włodowicach, KGW w Rudnikach oraz KGW „Borowianki” w Zdowiu. Oprócz tego działają m.in. zespół ludowy „Amonitki”, stowarzyszenia, w tym Stowarzyszenie „Dla Gminy Włodowice”, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Góra Włodowska i Stowarzyszenie Skauting Jurajski. Istotne znaczenie ma także funkcjonowanie **Rady Młodzieżowej** oraz **Rady Seniorów**, co wskazuje na istnienie struktur dialogu społecznego i aktywności międzypokoleniowej.

Oznacza to, że potencjał aktywności społecznej w gminie istnieje i ma charakter zinstytucjonalizowany, jednak jego rozmieszczenie oraz intensywność nie są równomierne na całym obszarze gminy i nie zawsze przekładają się na codzienną aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji. Organizacje społeczne stanowią istotny filar rozwoju gminy, dlatego konieczne jest zapewnienie im stabilnego wsparcia finansowego i organizacyjnego, rozwijanie infrastruktury sprzyjającej ich działalności oraz zwiększanie ich udziału w procesach konsultacyjnych i planistycznych.

Wymiar społeczny aktywności mieszkańców należy również analizować w kontekście zmian demograficznych zachodzących w gminie. Spadek liczby mieszkańców, starzenie się ludności oraz odpływ części młodszych mieszkańców do większych ośrodków wpływają na zdolność społeczności lokalnych do samoorganizacji i trwałego angażowania się w działania wspólnotowe. W takich warunkach szczególnego znaczenia nabierają miejsca spotkań, lokalne instytucje kultury, placówki oświatowe oraz wydarzenia integrujące mieszkańców. Analiza wskazuje na potrzebę wzmocnienia społecznej inkluzyjności, aktywności obywatelskiej oraz rozwoju usług, kultury i wspólnoty, co bezpośrednio koresponduje z celami rewitalizacji.

W przypadku obszaru rewitalizacji działania na rzecz aktywności społecznej powinny być ukierunkowane nie tylko na organizację wydarzeń, ale również na tworzenie trwałych warunków do współpracy mieszkańców. Oznacza to rozwój ogólnodostępnych miejsc spotkań, wspieranie inicjatyw oddolnych, angażowanie organizacji społecznych w działania

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

planistyczne i animacyjne oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców różnych grup wiekowych.

3.2.4 Edukacja

Edukacja stanowi jeden z podstawowych elementów rozwoju społecznego oraz budowania kapitału ludzkiego. W Gminie Włodowice sieć placówek oświatowych obejmuje **Szkołę Podstawową im. Władysława Broniewskiego we Włodowicach z Filią w Zdowie, Szkołę Podstawową w Rudnikach** oraz **Przedszkole we Włodowicach**. Od września 2025 r. w Rudnikach funkcjonuje również **Miejsko-Gminny Żłobek „Smerfowe Wzgórze”**. Oznacza to, że na terenie gminy istnieje podstawowa i zróżnicowana infrastruktura edukacyjno-opiekuńcza, obejmująca zarówno edukację przedszkolną i szkolną, jak i opiekę nad najmłodszymi dziećmi.

Wyżej wymienione szkoły są dobrze wyposażone, a gmina podejmuje inwestycje wpływające na zwiększenie jakości kształcenia. W placówkach realizowane są także programy ogólnopolskie, takie jak „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” czy „Poznaj Polskę”. W przedszkolu realizowano dodatkowe nieodpłatne zajęcia, w tym logopedyczne, rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne i wczesne wspomaganie rozwoju. Dane te pokazują, że lokalny system oświaty pełni nie tylko funkcję dydaktyczną, ale również wspierającą i wyrównującą szanse rozwojowe dzieci.

Jednocześnie w sferze edukacji widoczne są niekorzystne trendy demograficzne. W latach **2019–2023 liczba uczniów szkół podstawowych spadła o 6%**, a liczba dzieci w oddziałach również się zmniejszyła. Wskaźnik dzieci w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat był **niższy o 9%**. Zebrane dane wskazują ponadto, że w 2023 r. **współczynnik skolaryzacji wynosił 73,6%**, co może świadczyć o odpływie części uczniów do szkół w sąsiednich gminach. Zjawisko to może wynikać m.in. z dogodniejszego dojazdu do pracy i szkoły poza gminą.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Z punktu widzenia rewitalizacji placówki oświatowe należy traktować szerzej niż tylko jako miejsca nauczania. Placówki edukacyjne funkcjonujące na terenie gminy są istotnymi centrami życia społecznego, kulturalnego i obywatelskiego. Pełnią one funkcję integracyjną, są miejscem spotkań mieszkańców, inicjatyw lokalnych i działań kształtujących postawy społeczne. Podobną rolę pełni Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Włodowicach, który jest ważnym ośrodkiem aktywności społecznej, animacji kultury oraz organizacji wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych.

W konsekwencji działania rewitalizacyjne powinny uwzględniać nie tylko utrzymanie i rozwój jakości oferty edukacyjnej, ale również wzmacnianie społecznych funkcji placówek oświatowych i opiekuńczych. Dotyczy to zwłaszcza wykorzystania ich jako miejsc integracji lokalnej, aktywizacji rodzin i budowania atrakcyjności osiedleńczej gminy, co w warunkach spadku liczby dzieci i odpływu części mieszkańców nabiera szczególnego znaczenia.

3.2.5 Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców stanowi jeden z kluczowych elementów jakości życia oraz funkcjonowania społeczności lokalnej. W przypadku Gminy Włodowice bezpieczeństwo publiczne powinno być analizowane zarówno przez pryzmat dostępności służb, jak i przez warunki przestrzenne oraz społeczne wpływające na codzienne funkcjonowanie mieszkańców. Gmina **nie posiada własnego posterunku policji**, a mieszkańcy korzystają z obsługi **Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu**, przy czym na obszarze gminy funkcjonuje dzielnicowy odpowiedzialny za ten teren. Oznacza to, że system bezpieczeństwa publicznego opiera się na współpracy ponadlokalnej i rozwiązaniach zewnętrznych wobec samej gminy.

Ważnym elementem lokalnego systemu bezpieczeństwa są również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Na terenie gminy funkcjonuje **7 jednostek OSP**, w tym m.in. OSP Włodowice, OSP Góra Włodowska, OSP Morsko, OSP Zdów, OSP Rzędkowice i OSP Rudniki. Strażacy-ochotnicy regularnie uczestniczą w szkoleniach i ćwiczeniach, a ich

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

działalność wzmacnia bezpieczeństwo mieszkańców oraz zdolność reagowania na zagrożenia lokalne.

Wśród mocnych stron gminy znajdują się działania wpływające na zwiększanie bezpieczeństwa, a wśród kierunków rozwoju zapisano wzmacnianie bezpieczeństwa publicznego i ograniczanie ryzyka zagrożeń. Z perspektywy rewitalizacji ma to znaczenie o tyle, że poprawa bezpieczeństwa nie zależy wyłącznie od obecności służb, lecz również od jakości przestrzeni publicznych, dostępu do miejsc integracji, stanu infrastruktury oraz stopnia aktywności społecznej mieszkańców. Dobrze zaprojektowana, oświetlona i użytkowana przestrzeń publiczna sprzyja wzrostowi poczucia bezpieczeństwa oraz ogranicza ryzyko występowania zjawisk niepożądanych.

W konsekwencji działania rewitalizacyjne powinny być powiązane z poprawą bezpieczeństwa publicznego poprzez podnoszenie jakości przestrzeni wspólnych, rozwój infrastruktury społecznej i rekreacyjnej, wspieranie integracji mieszkańców oraz wzmacnianie lokalnych struktur reagowania i współpracy. W warunkach gminy, która nie posiada własnego posterunku policji, szczególnego znaczenia nabiera rozwój bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych oraz wzmacnianie roli lokalnych instytucji i organizacji wspólnotowych.

3.2.6 Zróżnicowanie sytuacji społecznej w podobszarach rewitalizacji

Istotnym elementem diagnozy pogłębionej jest analiza zróżnicowania sytuacji społecznej w poszczególnych podobszarach rewitalizacji. Każdy z podobszarów objętych rewitalizacją charakteryzuje się odmienną specyfiką funkcjonalną oraz innym natężeniem problemów społecznych.

Włodowice pełnią rolę centrum administracyjnego i społecznego gminy, w którym koncentrują się instytucje publiczne oraz infrastruktura społeczna.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Rudniki stanowią jedną z większych miejscowości gminy o charakterze przede wszystkim mieszkaniowym, w której istotne znaczenie ma integracja społeczności lokalnej oraz rozwój inicjatyw społecznych.

Zdów natomiast jest miejscowością o istotnym potencjale turystycznym, którego rozwój może stanowić jeden z elementów aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców.

Szczegółowa charakterystyka poszczególnych podobszarów rewitalizacji została przedstawiona w kolejnych podrozdziałach niniejszego rozdziału.

3.2.6.1 Podobszar rewitalizacji – Włodowice

Charakterystyka podobszaru

Włodowice stanowią centralny ośrodek administracyjny, społeczny i usługowy Miasta i Gminy Włodowice. W miejscowości koncentrują się najważniejsze funkcje publiczne, w tym działalność Urzędu Miasta i Gminy, placówek oświatowych, instytucji kultury oraz podstawowej infrastruktury społecznej obsługującej mieszkańców całej gminy. Z punktu widzenia układu osadniczego i funkcjonalnego gminy jest to miejscowość o największym znaczeniu organizacyjnym i usługowym, a stan jej przestrzeni oraz infrastruktury wpływa nie tylko na codzienne warunki życia mieszkańców samego podobszaru, ale również na dostępność usług dla mieszkańców pozostałych miejscowości.

Skala tej jednostki dodatkowo wzmacnia jej znaczenie w procesie rewitalizacji. Zgodnie z diagnozą delimitacyjną Włodowice zajmują powierzchnię **23,45 km²** i liczą **1 199 mieszkańców**, co czyni je jednym z największych obszarów w gminie pod względem zarówno przestrzennym, jak i ludnościowym. Jednocześnie Włodowice zostały zaliczone do jednostek o istotnej koncentracji zjawisk kryzysowych – osiągnęły **wskaźnik syntetyczny 0,40**, co dało im **4. miejsce** w rankingu jednostek analitycznych włączonych do obszaru zdegradowanego.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Oznacza to, że mimo pełnionej funkcji centralnej miejscowość wymaga działań naprawczych i modernizacyjnych, które będą miały znaczenie ponadlokalne w skali całej gminy.

Charakter problemów występujących we Włodowicach wskazuje, że interwencja rewitalizacyjna nie powinna być opisywana wyłącznie przez pryzmat kwestii społecznych. Z dokumentu delimitacyjnego wynika, że w przypadku Włodowic szczególnie wyraźne są problemy w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** oraz **technicznej**, dla których wskaźniki osiągnęły wartość po **0,43**. Oznacza to występowanie ograniczeń związanych z jakością i dostępnością przestrzeni publicznych, funkcjonalnością obiektów oraz stanem części infrastruktury i zagospodarowania. Dodatkowo odnotowano również obciążenia w **sferze gospodarczej** na poziomie **0,02**, co wskazuje na potrzebę równoległego wzmocnienia funkcji usługowych i warunków rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. We Włodowicach nie dominuje problem środowiskowy, lecz raczej kwestie związane z przestrzenią, funkcjonalnością centrum i standardem infrastruktury.

Ocena sytuacji Włodowic powinna być również osadzona w szerszym tle demograficznym całej gminy. W 2023 r. Gmina Włodowice liczyła **5 127 mieszkańców**, a w latach 2019–2023 liczba ludności zmniejszyła się o około **2,42%**. Średni wiek mieszkańców wynosił **43,2 lata**, udział ludności w wieku produkcyjnym **57,2%**, a udział osób w wieku poprodukcyjnym **25,5%**. Przyrost naturalny był ujemny i wynosił **-8,34 na 1000 mieszkańców**. Dane te potwierdzają, że Włodowice jako główny ośrodek usługowy gminy będą w coraz większym stopniu miejscem koncentracji potrzeb związanych z dostępnością usług publicznych, opiekuńczych, edukacyjnych i integracyjnych, szczególnie w kontekście starzenia się ludności i zmniejszania się zasobów ludności w wieku aktywności zawodowej.

Znaczenie Włodowic wzmocnia także koncentracja infrastruktury społecznej i publicznej. Na terenie gminy funkcjonują m.in. szkoła podstawowa we Włodowicach, przedszkole, instytucje kultury oraz biblioteka, a strategia rozwoju przewiduje dalsze działania dotyczące modernizacji infrastruktury publicznej, tworzenia dostępnych przestrzeni spotkań i integracji oraz wzmocnienia jakości usług społecznych. Oznacza to, że rewitalizacja

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Włodowice powinna być ukierunkowana nie tylko na usuwanie deficytów, ale również na wzmacnianie funkcji centrotwórczych tej miejscowości i poprawę jakości przestrzeni, z której korzystają mieszkańcy całej gminy.

Włodowice posiadają równocześnie istotne potencjały rozwojowe. Ich podstawowym atutem jest status głównego ośrodka administracyjno-usługowego gminy oraz koncentracja instytucji publicznych i usług społecznych. Strategia rozwoju gminy wskazuje również na potrzebę tworzenia nowych, dostępnych dla wszystkich mieszkańców przestrzeni spotkań, integracji i rekreacji, modernizacji obiektów publicznych oraz przygotowania terenów pod działalność usługową, rzemiosło i turystykę. W praktyce oznacza to, że rewitalizacja Włodowic powinna koncentrować się na wzmacnianiu jakości centrum miejscowości, poprawie standardu przestrzeni publicznych, rozwoju funkcji usługowych oraz podnoszeniu dostępności infrastruktury dla różnych grup mieszkańców.

W świetle powyższych danych Włodowice należy traktować jako podobszar rewitalizacji o **kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania całej gminy**, w którym skala ludności, centralna rola instytucjonalna oraz charakter zdiagnozowanych problemów uzasadniają prowadzenie działań rewitalizacyjnych skoncentrowanych przede wszystkim na poprawie jakości przestrzeni publicznych, funkcjonalności infrastruktury, wzmacnianiu roli centrum miejscowości oraz podnoszeniu dostępności usług publicznych i społecznych. Tak ukierunkowana interwencja będzie miała znaczenie nie tylko lokalne, ale również gminne, ponieważ stan Włodowic w dużej mierze warunkuje jakość życia mieszkańców całego samorządu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Włodowice zestawiono w tabeli poniżej.

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ
Liczba ludności	1 199
Powierzchnia	23,45 km ²
Wskaźnik syntetyczny	0,4
Pozycja w rankingu jednostek analitycznych	4
Sfera gospodarcza	0,02
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	0,43
Sfera techniczna	0,43
Sfera środowiskowa	-0,48

Tabela 6. Wybrane dane demograficzne dla gminy stanowiące tło dla charakterystyki Włodowice. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.

3.2.6.2 Podobszar rewitalizacji – Rudniki

Rudniki należą do największych miejscowości Miasta i Gminy Włodowice pod względem liczby mieszkańców i pełnią istotną funkcję mieszkaniową w strukturze osadniczej gminy. Jednocześnie miejscowość ta ma znaczenie lokalne jako obszar codziennego funkcjonowania społeczności, korzystania z usług podstawowych oraz organizowania życia społecznego. W dokumentach strategicznych gminy Rudniki wskazywane są również jako obszar posiadający potencjał rozwojowy w zakresie funkcji gospodarczych i rekreacyjnych, co wzmacnia ich znaczenie w układzie funkcjonalnym gminy.

Skala tej jednostki uzasadnia jej istotne znaczenie w procesie rewitalizacji. Zgodnie z diagnozą delimitacyjną Rudniki zajmują powierzchnię **7,73 km²** i liczą **1 246 mieszkańców**, co czyni je jedną z najludniejszych miejscowości gminy. Jednostka ta osiągnęła **wskaźnik syntetyczny 0,46**, zajmując **3. miejsce** w rankingu jednostek analitycznych o najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych. Oznacza to, że zidentyfikowane problemy mają tu nie

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

tylko charakter lokalny, ale obejmują znaczną część mieszkańców, co uzasadnia objęcie Rudnik działaniami rewitalizacyjnymi o charakterze zintegrowanym.

W przypadku Rudnik najistotniejsze problemy ujawniają się w **sferze środowiskowej**, dla której wskaźnik osiągnął wartość **1,03**. Jest to najwyższa wartość wśród sfer problemowych dla tej jednostki, co wskazuje na szczególnie duże natężenie zjawisk związanych z niską emisją i jakością środowiska. Jednocześnie odnotowano również niekorzystne wartości w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** na poziomie **0,26**, natomiast wartości wskaźników dla **sfery gospodarczej** i **technicznej** wyniosły odpowiednio **-0,44** oraz **-0,39**. Układ ten pokazuje, że Rudniki wymagają przede wszystkim interwencji środowiskowej, ale także działań służących poprawie jakości przestrzeni lokalnych i warunków codziennego funkcjonowania mieszkańców.

Ocena sytuacji Rudnik powinna być osadzona również w szerszym tle demograficznym całej gminy. W 2023 r. Gmina Włodowice liczyła **5 127 mieszkańców**, a w latach 2019–2023 liczba ludności zmniejszyła się o około **2,42%**. Średni wiek mieszkańców wynosił **43,2 lata**, udział osób w wieku produkcyjnym **57,2%**, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym osiągnął **25,5%**. Ujemny przyrost naturalny na poziomie **-8,34 na 1000 mieszkańców** wskazuje na pogłębiające się procesy starzenia się społeczeństwa i zmniejszania potencjału demograficznego. W przypadku Rudnik, jako jednej z większych miejscowości mieszkaniowych gminy, zjawiska te wzmocniają potrzebę zapewnienia dobrej jakości lokalnego środowiska, funkcjonalnych przestrzeni publicznych oraz warunków sprzyjających codziennemu życiu mieszkańców.

Rudniki posiadają równocześnie wyraźne potencjały rozwojowe. W strategii rozwoju gminy wskazano możliwość wzmocnienia funkcji gospodarczych w tej części gminy oraz rozwój zabudowy letniskowej i rekreacyjnej. Istotnym atutem miejscowości jest także jej skala ludnościowa, która sprzyja kształtowaniu lokalnych usług i funkcji społecznych. Oznacza to, że rewitalizacja Rudnik nie powinna ograniczać się wyłącznie do niwelowania problemów, lecz powinna służyć także poprawie jakości przestrzeni codziennego życia, wzmocnieniu

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

lokalnego potencjału osadniczego oraz tworzeniu warunków dla rozwoju funkcji środowiskowych, społecznych i gospodarczych.

W świetle powyższych danych Rudniki należy traktować jako podobszar rewitalizacji o dużym znaczeniu mieszkaniowym i społecznym, w którym kluczowym wyzwaniem pozostaje poprawa jakości środowiska oraz ograniczanie skutków niskiej emisji, przy równoczesnym podnoszeniu jakości przestrzeni lokalnych i wzmacnianiu warunków dla dalszego rozwoju funkcji mieszkaniowych, społecznych i gospodarczych. Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Rudniki zestawiono w tabeli poniżej.

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ
Liczba ludności	1 246
Powierzchnia	7,73 km ²
Wskaźnik syntetyczny	0,46
Pozycja w rankingu jednostek analitycznych	3
Sfera gospodarcza	-0,44
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	0,26
Sfera techniczna	-0,39
Sfera środowiskowa	1,03

Tabela 7. Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Rudniki. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.

3.2.6.3 Podobszar rewitalizacji – Zdów

Charakterystyka podobszaru

Zdów jest miejscowością o wyraźnie odmiennym profilu funkcjonalnym niż Włodowice i Rudniki. Jego znaczenie w strukturze gminy wynika przede wszystkim z położenia na obszarze Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz z bardzo wysokich walorów krajobrazowych i przyrodniczych. W dokumentach strategicznych gminy Zdów wskazywany jest jako obszar

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

predysponowany do rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych i letniskowych, co nadaje mu szczególne znaczenie z punktu widzenia przyszłego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Mimo stosunkowo niewielkiej liczby mieszkańców, Zdów należy do jednostek o najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych w gminie. Zgodnie z diagnozą delimitacyjną miejscowość zajmuje powierzchnię **8,28 km²** i liczy **478 mieszkańców**, a osiągnięty **wskaźnik syntetyczny 0,77** daje jej **2. miejsce** w rankingu jednostek analitycznych. Oznacza to, że skala problemów zidentyfikowanych na tym obszarze jest wysoka w relacji do jego wielkości demograficznej, a potrzeba interwencji rewitalizacyjnej jest tu wyraźnie uzasadniona.

Najważniejsze problemy Zdowu ujawniają się w **sferze środowiskowej**, dla której wskaźnik osiągnął wartość **0,79**. Diagnoza delimitacyjna wskazuje, że podstawowym obciążeniem tego obszaru jest wysoka liczba źródeł niskiej emisji, co negatywnie oddziałuje zarówno na warunki życia mieszkańców, jak i na atrakcyjność miejscowości w wymiarze turystycznym i rekreacyjnym. Pozostałe sfery problemowe mają niższe natężenie: **sfera gospodarcza** osiągnęła wartość **-0,01**, **sfera przestrzenno-funkcjonalna 0,04**, a **sfera techniczna -0,05**. Układ ten wskazuje, że w przypadku Zdowu działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się przede wszystkim na poprawie jakości środowiska, przy jednoczesnym uporządkowaniu i wzmacnianiu funkcjonalności przestrzeni publicznych.

Tak jak w przypadku pozostałych podobszarów rewitalizacji, sytuacja Zdowu powinna być interpretowana na tle procesów demograficznych zachodzących w całej gminie. W 2023 r. Gmina Włodowice liczyła **5 127 mieszkańców**, a w latach 2019–2023 odnotowano spadek liczby ludności o około **2,42%**. Średni wiek mieszkańców wynosił **43,2 lata**, udział osób w wieku poprodukcyjnym osiągnął **25,5%**, a przyrost naturalny pozostawał ujemny i wynosił **-8,34 na 1000 mieszkańców**. W przypadku niewielkich miejscowości, takich jak Zdów, zjawiska te przekładają się na ograniczoną skalę lokalnej aktywności społecznej i zwiększają znaczenie dostępnych przestrzeni wspólnych, jakości otoczenia oraz funkcji integrujących mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Jednocześnie Zdów posiada bardzo silne potencjały rozwojowe. Strategia rozwoju gminy wskazuje tę miejscowość jako ważny element strefy rozwoju turystyki aktywnej i kwalifikowanej, powiązanej z zasobami przyrodniczymi i krajobrazowymi całej gminy. Rozwój zabudowy letniskowej, usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, bazy rekreacyjnej i oferty spędzania czasu wolnego może w przyszłości stanowić jedno z istotnych źródeł wzmocnienia lokalnej gospodarki. Warunkiem wykorzystania tego potencjału jest jednak poprawa jakości środowiska, uporządkowanie przestrzeni oraz zapewnienie lepszych warunków funkcjonowania zarówno dla mieszkańców, jak i użytkowników zewnętrznych.

W świetle powyższych danych Zdów należy traktować jako podobszar rewitalizacji o wysokim potencjale przyrodniczo-turystycznym, ale jednocześnie o silnych obciążeniach środowiskowych. Interwencja rewitalizacyjna powinna być tu ukierunkowana przede wszystkim na poprawę warunków środowiskowych, ograniczenie negatywnych skutków niskiej emisji, podniesienie jakości przestrzeni publicznych oraz wzmocnienie funkcji turystycznych i rekreacyjnych w sposób służący zarówno mieszkańcom, jak i rozwojowi całej gminy.

Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Zdów zestawiono w tabeli poniżej.

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ
Liczba ludności	478
Powierzchnia	8,28 km ²
Wskaźnik syntetyczny	0,77
Pozycja w rankingu jednostek analitycznych	2
Sfera gospodarcza	-0,01
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	0,04

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Sfera techniczna	-0,05
Sfera środowiskowa	0,79

Tabela 8. Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Zdów. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.

3.3 Sfera gospodarcza

Sfera gospodarcza stanowi istotny element funkcjonowania obszaru rewitalizacji, ponieważ poziom aktywności gospodarczej mieszkańców oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw mają bezpośredni wpływ na sytuację społeczną, poziom zatrudnienia oraz możliwości rozwoju lokalnej społeczności. Zróżnicowanie struktury gospodarczej oraz dostępność miejsc pracy wpływają również na atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Na terenie obszaru rewitalizacji działalność gospodarcza koncentruje się przede wszystkim w sektorze usług oraz drobnej przedsiębiorczości. Funkcjonujące podmioty gospodarcze mają w większości charakter mikroprzedsiębiorstw prowadzonych przez mieszkańców gminy. Wśród dominujących branż można wskazać działalność handlową, usługi budowlane, transportowe oraz różnego rodzaju usługi lokalne skierowane do mieszkańców gminy.

Struktura lokalnej gospodarki ma charakter typowy dla gmin o przewadze funkcji mieszkaniowych i usługowych. Oznacza to, że znaczna część mieszkańców podejmuje zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, w szczególności w większych ośrodkach miejskich regionu. Zjawisko to wpływa na ograniczony rozwój lokalnego rynku pracy oraz zmniejszoną dynamikę rozwoju gospodarczego na poziomie lokalnym.

Jednym z ważnych wskaźników oceny kondycji gospodarczej jest poziom przedsiębiorczości mieszkańców, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Analiza sytuacji gospodarczej wskazuje,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

że poziom przedsiębiorczości w części obszaru rewitalizacji jest stosunkowo ograniczony. Wynika to z kilku czynników, do których należą w szczególności:

- niewielka skala lokalnego rynku,
- ograniczone zaplecze inwestycyjne,
- brak większych zakładów pracy,
- ograniczona liczba miejsc pracy w sektorze pozarolniczym.

W konsekwencji część mieszkańców podejmuje zatrudnienie poza terenem gminy, co prowadzi do zjawiska codziennych migracji zarobkowych. Choć zjawisko to pozwala na utrzymanie stabilności dochodowej gospodarstw domowych, jednocześnie ogranicza ono rozwój lokalnej gospodarki oraz zmniejsza poziom aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Istotnym elementem analizy sfery gospodarczej jest również ocena potencjału rozwoju przedsiębiorczości lokalnej. W wielu przypadkach drobna przedsiębiorczość stanowi ważny element aktywizacji gospodarczej mieszkańców, szczególnie w gminach o charakterze miejsko-wiejskim. Rozwój małych firm usługowych może przyczyniać się do tworzenia nowych miejsc pracy oraz zwiększania dynamiki lokalnej gospodarki.

Szczególny potencjał gospodarczy związany jest z rozwojem turystyki oraz usług towarzyszących ruchowi turystycznemu. Położenie gminy w obrębie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej stwarza możliwości rozwoju działalności związanej z turystyką, rekreacją oraz usługami gastronomicznymi i noclegowymi. W szczególności dotyczy to miejscowości Zdów, która posiada znaczące walory krajobrazowe i przyrodnicze.

Rozwój sektora turystycznego może stanowić istotny impuls dla lokalnej gospodarki, przyczyniając się do zwiększenia liczby podmiotów gospodarczych oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Wymaga to jednak odpowiedniego przygotowania infrastruktury turystycznej oraz rozwoju usług skierowanych do odwiedzających.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W kontekście działań rewitalizacyjnych szczególnego znaczenia nabiera wspieranie inicjatyw gospodarczych mieszkańców oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości. Może to obejmować m.in.:

- rozwijanie lokalnych inicjatyw gospodarczych,
- wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców,
- rozwój usług związanych z turystyką i rekreacją,
- wzmacnianie funkcji usługowych miejscowości pełniących rolę lokalnych centrów społecznych.

Działania te mogą przyczynić się do zwiększenia aktywności gospodarczej mieszkańców oraz poprawy sytuacji ekonomicznej lokalnej społeczności.

3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna obejmuje zagadnienia związane z organizacją przestrzeni, dostępnością usług publicznych oraz funkcjonalnością infrastruktury społecznej. Jej analiza pozwala na identyfikację problemów związanych z jakością przestrzeni publicznych, dostępnością usług oraz funkcjonowaniem układu komunikacyjnego.

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano kilka problemów przestrzennych typowych dla gmin o charakterze miejsko-wiejskim. W szczególności dotyczą one jakości przestrzeni publicznych, dostępności infrastruktury społecznej oraz funkcjonalności układu komunikacyjnego.

Jednym z kluczowych elementów analizy jest ocena jakości przestrzeni publicznych. Przestrzenie te pełnią ważną funkcję społeczną, ponieważ stanowią miejsca spotkań mieszkańców oraz integracji społeczności lokalnej. W wielu miejscowościach przestrzenie publiczne wymagają uporządkowania, poprawy estetyki oraz dostosowania do potrzeb mieszkańców.

Dotyczy to w szczególności:

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- centralnych przestrzeni miejscowości,
- placów publicznych,
- terenów rekreacyjnych i sportowych,
- miejsc przeznaczonych do organizacji wydarzeń społecznych.

Brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych może ograniczać możliwości integracji mieszkańców oraz prowadzenia działań społecznych i kulturalnych.

Istotnym elementem analizy przestrzenno-funkcjonalnej jest również dostępność usług publicznych. Na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe, instytucje kultury oraz inne obiekty infrastruktury społecznej, jednak ich dostępność przestrzenna może być zróżnicowana w poszczególnych miejscowościach.

W niektórych częściach obszaru rewitalizacji mieszkańcy mają ograniczony dostęp do części usług publicznych, co może wpływać na jakość życia oraz poziom aktywności społecznej. W takich przypadkach szczególnego znaczenia nabiera rozwijanie infrastruktury społecznej oraz tworzenie miejsc sprzyjających integracji mieszkańców.

Ważnym elementem analizy przestrzenno-funkcjonalnej jest również układ komunikacyjny oraz dostępność transportowa poszczególnych miejscowości. W przypadku gmin o charakterze wiejskim szczególne znaczenie ma dostępność transportu publicznego oraz jakość infrastruktury drogowej.

Odpowiedni poziom dostępności komunikacyjnej ma istotne znaczenie dla funkcjonowania lokalnej społeczności, ponieważ wpływa na możliwość dojazdu mieszkańców do pracy, szkół oraz instytucji publicznych.

Jednocześnie obszar rewitalizacji posiada znaczące walory przestrzenne wynikające z atrakcyjnego położenia w obrębie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Walory krajobrazowe oraz przyrodnicze stanowią istotny potencjał rozwojowy, który może być wykorzystany w procesie rewitalizacji poprzez rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

3.5 Sfera techniczna

Sfera techniczna obejmuje stan techniczny zabudowy, infrastruktury technicznej oraz obiektów użyteczności publicznej funkcjonujących na obszarze rewitalizacji. Jej analiza pozwala na identyfikację problemów związanych z degradacją infrastruktury oraz koniecznością prowadzenia działań modernizacyjnych.

Na obszarze rewitalizacji występują obiekty wymagające modernizacji lub poprawy stanu technicznego. Dotyczy to zarówno części zabudowy mieszkaniowej, jak i infrastruktury publicznej wykorzystywanej na potrzeby społeczności lokalnej.

W niektórych przypadkach stan techniczny budynków oraz infrastruktury wymaga podjęcia działań remontowych lub modernizacyjnych, które pozwolą na poprawę funkcjonalności obiektów oraz zwiększenie komfortu ich użytkowania.

Istotnym elementem analizy sfery technicznej jest również dostępność infrastruktury technicznej. Obejmuje ona w szczególności:

- sieć wodociągową,
- sieć kanalizacyjną,
- infrastrukturę energetyczną,
- infrastrukturę telekomunikacyjną.

Stopień wyposażenia poszczególnych miejscowości w infrastrukturę techniczną ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców oraz możliwości rozwoju gospodarczego.

W kontekście działań rewitalizacyjnych szczególnego znaczenia nabiera poprawa stanu technicznego infrastruktury publicznej oraz modernizacja obiektów wykorzystywanych na potrzeby społeczności lokalnej.

3.6 Sfera środowiskowa

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Sfera środowiskowa obejmuje zagadnienia związane ze stanem środowiska naturalnego oraz jego wpływem na warunki życia mieszkańców. Analiza tej sfery pozwala na identyfikację czynników środowiskowych mogących wpływać na jakość życia oraz atrakcyjność przestrzeni.

Na terenie obszaru rewitalizacji istotnym zagadnieniem środowiskowym jest problem niskiej emisji związany z indywidualnymi systemami ogrzewania budynków. W sezonie grzewczym może to powodować pogorszenie jakości powietrza, co stanowi jedno z wyzwań środowiskowych w wielu gminach w Polsce.

Ograniczanie zjawiska niskiej emisji stanowi ważny element polityki środowiskowej gminy i może obejmować działania takie jak:

- modernizacja systemów grzewczych,
- poprawa efektywności energetycznej budynków,
- rozwój odnawialnych źródeł energii.

Jednocześnie obszar rewitalizacji posiada bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe wynikające z jego położenia na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Obecność atrakcyjnych terenów przyrodniczych oraz krajobrazowych stanowi istotny potencjał rozwojowy, który może być wykorzystany w rozwoju turystyki oraz rekreacji.

Ochrona środowiska naturalnego oraz racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych powinny stanowić jeden z istotnych elementów planowania działań rewitalizacyjnych. Działania te mogą obejmować m.in.:

- rozwój infrastruktury rekreacyjnej,
- ochronę walorów krajobrazowych,
- promocję turystyki przyrodniczej.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

3.7 Podsumowanie diagnozy pogłębionej

Przeprowadzona diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice wskazuje na współwystępowanie zjawisk kryzysowych w kilku sferach funkcjonowania społeczności lokalnej, przy czym ich charakter i natężenie są zróżnicowane przestrzennie.

W sferze społecznej zidentyfikowano problemy związane z procesami demograficznymi, w szczególności spadkiem liczby mieszkańców, starzeniem się społeczeństwa oraz ujemnym przyrostem naturalnym. Zjawiska te wpływają na zwiększone zapotrzebowanie na usługi społeczne, opiekuńcze i zdrowotne, a także na funkcjonowanie lokalnych społeczności. Jednocześnie występują problemy związane z ubóstwem i korzystaniem z pomocy społecznej, które w wielu przypadkach mają charakter wielowymiarowy i powiązany z innymi czynnikami społecznymi i ekonomicznymi.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej szczególnie istotne są problemy dotyczące jakości przestrzeni publicznych, funkcjonalności infrastruktury oraz stanu części obiektów i zagospodarowania przestrzennego. Dotyczą one zwłaszcza obszarów pełniących funkcje centralne i usługowe, gdzie standard przestrzeni ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców oraz dostępność usług publicznych.

W sferze środowiskowej zidentyfikowano problemy związane przede wszystkim z jakością powietrza i występowaniem niskiej emisji. Zjawiska te mają szczególne znaczenie na części obszaru rewitalizacji, gdzie ich natężenie jest wyższe i wpływa zarówno na warunki życia mieszkańców, jak i na potencjał rozwojowy tych terenów.

Analiza wykazała również zróżnicowanie wewnętrzne obszaru rewitalizacji. Włodowice pełnią funkcję centralnego ośrodka administracyjnego i usługowego gminy, a główne problemy koncentrują się tu w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Rudniki stanowią dużą miejscowość o charakterze mieszkaniowym, w której szczególnie widoczne są problemy środowiskowe. Zdów natomiast jest miejscowością o wysokim

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

potencjale turystycznym, w której obok walorów przyrodniczych występują istotne obciążenia środowiskowe.

Jednocześnie na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano istotne potencjały rozwojowe, w tym funkcję administracyjną Włodowic, aktywność części mieszkańców i organizacji społecznych, istniejącą infrastrukturę społeczną oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji.

Zidentyfikowane problemy oraz potencjały stanowią podstawę do określenia kierunków działań rewitalizacyjnych oraz formułowania celów i przedsięwzięć służących poprawie jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszaru rewitalizacji.

3.8 Kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy pogłębionej zidentyfikowano kluczowe problemy oraz potrzeby rewitalizacyjne wymagające interwencji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Kluczowe problemy

Do najważniejszych problemów występujących na obszarze rewitalizacji należą:

- niekorzystne procesy demograficzne, w tym spadek liczby mieszkańców, starzenie się społeczeństwa oraz ujemny przyrost naturalny,
- występowanie zjawisk ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej przez część mieszkańców,
- ograniczona dostępność i jakość przestrzeni publicznych oraz ich niewystarczające zagospodarowanie,
- niewystarczająca funkcjonalność i stan techniczny części infrastruktury społecznej i publicznej,
- problemy środowiskowe związane z niską emisją i jakością powietrza,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- ograniczona dostępność miejsc sprzyjających integracji społecznej mieszkańców,
- nierównomierny poziom aktywności społecznej oraz ograniczone wykorzystanie potencjału organizacji lokalnych,
- niewystarczające wykorzystanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego części obszaru rewitalizacji.

Kluczowe potrzeby rewitalizacyjne

W odpowiedzi na zidentyfikowane problemy określono następujące potrzeby rewitalizacyjne:

- poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych, w szczególności w centralnych częściach miejscowości,
- modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej oraz obiektów użyteczności publicznej,
- rozwój usług społecznych, w tym skierowanych do osób starszych, rodzin i osób wymagających wsparcia,
- działania na rzecz poprawy jakości środowiska, w szczególności ograniczenia niskiej emisji,
- tworzenie i rozwój miejsc sprzyjających integracji społecznej oraz aktywności mieszkańców,
- wzmocnienie kapitału społecznego i wspieranie inicjatyw lokalnych,
- rozwój funkcji usługowych i gospodarczych w obszarze rewitalizacji,
- wykorzystanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego, w szczególności w miejscowości Zdów.

W celu syntetycznego przedstawienia wyników przeprowadzonej diagnozy pogłębionej zestawiono najważniejsze problemy, potrzeby rozwojowe oraz potencjały obszaru rewitalizacji. Zestawienie to stanowi podstawę do określenia wizji rozwoju oraz celów rewitalizacji przedstawionych w kolejnych rozdziałach dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

SFERA	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY	POTRZEBY ROZWOJOWE	POTENCJAŁY OBSZARU REWITALIZACJI
Społeczna	Starzenie się społeczeństwa, spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym	Rozwój działań integrujących różne grupy wiekowe (seniorzy, młodzież)	Aktywność części mieszkańców, funkcjonowanie instytucji publicznych
Społeczna	Ubóstwo i korzystanie z pomocy społecznej przez część mieszkańców	Działania aktywizacji społecznej i zawodowej	Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Społeczna	Ograniczona aktywność społeczna części mieszkańców	Rozwój inicjatyw lokalnych i organizacji społecznych	Funkcjonujące organizacje społeczne i inicjatywy lokalne
Społeczna	Niewystarczający poziom integracji społecznej	Tworzenie przestrzeni integracji mieszkańców	Instytucje kultury i placówki oświatowe
Gospodarcza	Stosunkowo niski poziom przedsiębiorczości	Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Potencjał rozwoju małych firm usługowych
Gospodarcza	Ograniczona liczba miejsc pracy na terenie gminy	Rozwój działalności gospodarczej i usług	Bliskość większych ośrodków miejskich
Gospodarcza	Niewielka liczba podmiotów gospodarczych w części obszaru rewitalizacji	Tworzenie warunków sprzyjających inwestycjom	Potencjał rozwoju turystyki
Przestrzenno - funkcjonalna	Niedostateczna jakość części przestrzeni publicznych	Zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających integracji mieszkańców	Centralna funkcja Włodowic w strukturze gminy
Przestrzenno - funkcjonalna	Ograniczona liczba miejsc integracji społecznej	Rozwój infrastruktury społecznej i rekreacyjnej	Istniejące obiekty użyteczności publicznej
Przestrzenno - funkcjonalna	Zróżnicowana dostępność usług publicznych	Poprawa dostępności infrastruktury społecznej	Placówki oświatowe i instytucje kultury

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Techniczna	Zróznicowany stan techniczny części zabudowy	Modernizacja obiektów publicznych i mieszkaniowych	Istniejąca infrastruktura społeczna
Techniczna	Konieczność poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej	Działania remontowe i modernizacyjne	Możliwość wykorzystania środków zewnętrznych
Środowiskowa	Problem niskiej emisji	Poprawa efektywności energetycznej budynków	Wysoka jakość środowiska naturalnego
Środowiskowa	Konieczność poprawy jakości powietrza	Rozwój odnawialnych źródeł energii	Walory przyrodnicze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej
Środowiskowa	Niewystarczające wykorzystanie walorów przyrodniczych	Rozwój turystyki i rekreacji	Atrakcyjność krajobrazowa i turystyczna

Tab.9 Najważniejsze problemy, potrzeby rozwojowe oraz potencjały obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.

4. CELE REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

4.1 Wizja obszaru po rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice w 2035 roku stanowi spójną, funkcjonalną i atrakcyjną przestrzeń do życia, opartą na aktywnej społeczności lokalnej oraz świadomym wykorzystaniu potencjałów rozwojowych gminy.

Włodowice jako lokalne centrum administracyjno-usługowe pełnią rolę miejsca integrującego mieszkańców, oferującego wysokiej jakości przestrzenie publiczne, dostęp do usług społecznych oraz warunki sprzyjające aktywności społecznej, kulturalnej i obywatelskiej.

Podobszary rewitalizacji, w tym Rudniki i Zdów, rozwijają się jako przestrzenie przyjazne mieszkańcom, dobrze skomunikowane i bezpieczne środowiskowo, w których

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

poprawa jakości infrastruktury technicznej oraz ograniczenie niskiej emisji przekładają się na wzrost komfortu życia.

Obszar rewitalizacji wykorzystuje swoje walory przyrodnicze i krajobrazowe, w szczególności położenie na obszarze Jury Krakowsko-Częstochowskiej, rozwijając funkcje turystyczne i rekreacyjne oraz wspierając lokalną przedsiębiorczość. Społeczność lokalna jest aktywna, zintegrowana i zaangażowana w życie publiczne, a działania rewitalizacyjne skutecznie ograniczają zjawiska wykluczenia społecznego oraz wzmacniają kapitał społeczny, tworząc trwałe podstawy rozwoju całej gminy.

4.2 Cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych

Cel główny

Wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego poprzez zintegrowane działania społeczne, przestrzenne, środowiskowe i gospodarcze, prowadzące do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienia funkcji społecznych i rozwojowych gminy.

Cele szczegółowe

Cel 1. Wzmocnienie kapitału społecznego oraz ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego.

Cel obejmuje działania ukierunkowane na aktywizację mieszkańców, rozwój usług społecznych, integrację lokalnej społeczności oraz wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych, młodzieży oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Realizacja celu 1 będzie odbywać się poprzez wdrażanie ukierunkowanych działań:

Kierunek działań 1. Rozwój działań społecznych i integracyjnych

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- wspieranie działalności organizacji społecznych i inicjatyw lokalnych,
- rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej i integracyjnej,
- działania aktywizujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,
- rozwój usług społecznych, w tym skierowanych do seniorów i młodzieży.

Cel 2. Poprawa jakości przestrzeni publicznych oraz funkcjonalności obszaru rewitalizacji.

Cel zakłada przekształcenie przestrzeni publicznych w miejsca sprzyjające integracji społecznej, poprawę estetyki oraz funkcjonalności obszaru rewitalizacji, a także zwiększenie dostępności infrastruktury dla wszystkich grup mieszkańców.

Realizacja celu 2 będzie odbywać się poprzez wdrażanie ukierunkowanych działań:

Kierunek działań 2. Rewitalizacja przestrzeni publicznych

- zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni publicznych,
- tworzenie miejsc spotkań i integracji mieszkańców,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni centralnych,
- dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Cel 3. Ograniczenie negatywnego wpływu czynników środowiskowych i poprawa jakości środowiska.

Cel obejmuje działania związane z ograniczeniem niskiej emisji, poprawą efektywności energetycznej oraz kształtowaniem postaw proekologicznych mieszkańców, co przyczyni się do poprawy warunków życia oraz stanu środowiska naturalnego.

Realizacja celu 3 będzie odbywać się poprzez wdrażanie ukierunkowanych działań:

Kierunek działań 3. Poprawa jakości środowiska

- działania ograniczające niską emisję,
- modernizacja źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej,
- rozwój zielonej infrastruktury,
- działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Cel 4. Wzmocnienie lokalnej aktywności gospodarczej oraz wykorzystanie potencjałów turystycznych.

Cel zakłada rozwój przedsiębiorczości lokalnej, tworzenie warunków sprzyjających aktywności gospodarczej oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru rewitalizacji w celu rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

Realizacja celu 4 będzie odbywać się poprzez wdrażanie ukierunkowanych działań:

Kierunek działań 4. Rozwój infrastruktury technicznej

- modernizacja infrastruktury technicznej,
- poprawa dostępności komunikacyjnej,
- rozwój infrastruktury społecznej i usługowej,
- dostosowanie infrastruktury do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Realizacja powyższych celów i kierunków działań stanowi podstawę do opracowania listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zostały przedstawione w kolejnym rozdziale dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

5. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w niniejszym rozdziale stanowią operacyjne rozwinięcie wizji, celów oraz kierunków działań rewitalizacyjnych określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Zostały one sformułowane w oparciu o wyniki diagnozy delimitacyjnej i pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, a także

z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez interesariuszy procesu rewitalizacji.

Przyjęty katalog przedsięwzięć obejmuje zarówno działania społeczne, ukierunkowane na wzmacnianie kapitału społecznego, integrację mieszkańców i ograniczanie zjawisk wykluczenia społecznego, jak i działania inwestycyjne, dotyczące poprawy jakości przestrzeni publicznych, stanu infrastruktury technicznej, warunków środowiskowych oraz wykorzystania lokalnych potencjałów turystycznych i gospodarczych. Taki dobór projektów odpowiada zintegrowanemu charakterowi rewitalizacji, rozumianej jako proces wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego poprzez równoczesne oddziaływanie na sferę społeczną, przestrzenną, techniczną, środowiskową i gospodarczą.

Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych została opracowana z uwzględnieniem zasady koncentracji interwencji na obszarze rewitalizacji oraz zasady komplementarności działań. Oznacza to, że poszczególne projekty wzajemnie się uzupełniają i łącznie tworzą spójny program przemian, którego celem jest trwała poprawa jakości życia mieszkańców, zwiększenie funkcjonalności przestrzeni oraz wzmocnienie rozwoju lokalnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

5.1 Zbiorcze zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu syntetycznego przedstawienia zakresu Gminnego Programu Rewitalizacji poniżej zaprezentowano zbiorcze zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

NR PROJEKTU	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	LOKALIZACJA	Szacunkowa wartość [PLN]
1	Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice	Włodowice / Rudniki / Zdów	500 000
2	Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie	Zdów	2 000 000
3	Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	Włodowice / Rudniki / Zdów	500 000
4	Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	Włodowice / Rudniki / Zdów	1 000 000
5	Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice	Włodowice / Rudniki / Zdów	1 150 000
6	Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej	Włodowice / Rudniki / Zdów	1 500 000
7	Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych	Zdów	3 200 000
8	Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach	Włodowice	3 600 000
9	Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach	Włodowice	21 500 000
10	Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach	Włodowice / Zdów	3 200 000
11	Rewitalizacja Rynku we Włodowicach	Włodowice	6 100 000

Tab.10. Zbiorcze zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Źródło: opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Wskazane wartości mają charakter szacunkowy i mogą ulec zmianie na etapie przygotowania dokumentacji projektowej oraz pozyskiwania źródeł finansowania.

5.2 Harmonogram przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji obejmują cały okres obowiązywania dokumentu, czyli do roku 2035. Większość działań rewitalizacyjnych planowana jest jako przedsięwzięcia długookresowe, realizowane etapami, co wynika zarówno z ich charakteru, jak i z możliwości finansowych gminy. Należy podkreślić, że nawet w przypadku pozyskania środków zewnętrznych niezbędne będzie zapewnienie wkładu własnego gminy.

Harmonogram realizacji przedsięwzięć może ulegać zmianom i uzależniony jest m.in. od terminów naborów wniosków ogłaszanych przez instytucje zarządzające programami krajowymi i unijnymi.

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1	Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice										
2	Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie										
3	Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice										
4	Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice										
5	Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice										
6	Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej										
7	Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych										

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

8	Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach																			
9	Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach																			
10	Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach																			
11	Rewitalizacja Rynku we Włodowicach																			

Tabela 11. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Źródło: opracowanie własne

5.3 Karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Każde przedsięwzięcie zostało opisane w formie karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, obejmującej podstawowe informacje dotyczące zakresu rzeczowego, lokalizacji, grup docelowych, przewidywanych rezultatów, orientacyjnych kosztów, potencjalnych źródeł finansowania, harmonogramu realizacji oraz stopnia przygotowania do wdrożenia. Przyjęta forma prezentacji projektów ma na celu zapewnienie przejrzystości dokumentu, ułatwienie monitorowania postępów realizacji oraz stworzenie podstaw do ubiegania się o środki zewnętrzne na ich realizację.

NAZWA PROJEKTU	Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP Włodowice, OSP Rudniki, OSP Zdów, instytucje kultury, grupy nieformalne mieszkańców
LOKALIZACJA	Główna siedziba Centrum Aktywności Społecznej planowana jest w miejscowości Włodowice, natomiast działania będą realizowane również w lokalnych punktach aktywności społecznej w Rudnikach i Zdowie, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury społecznej.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

OPIS PROJEKTU	<p>Centrum Aktywności Społecznej będzie pełnił funkcję lokalnego ośrodka integracji i animacji społecznej, stanowiącego przestrzeń spotkań mieszkańców, organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz lokalnych liderów społecznych. Jego działalność będzie ukierunkowana na tworzenie warunków sprzyjających aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu społecznym oraz rozwijaniu inicjatyw obywatelskich.</p> <p>W ramach projektu planuje się organizację różnorodnych działań społecznych i edukacyjnych, takich jak warsztaty tematyczne, spotkania integracyjne, wydarzenia międzypokoleniowe oraz inicjatywy sąsiedzkie. Szczególny nacisk zostanie położony na wspieranie aktywności mieszkańców w różnym wieku, w tym dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów, a także na rozwój współpracy pomiędzy lokalnymi organizacjami społecznymi.</p> <p>Istotnym elementem projektu będzie również wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców, w tym projektów społecznych i działań lokalnych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne. Dzięki temu możliwe będzie wzmocnienie zaangażowania mieszkańców w życie lokalnej społeczności oraz rozwój partnerstw lokalnych.</p> <p>Projekt realizowany będzie w modelu sieciowym, obejmującym główną siedzibę Centrum w Gminnym Ośrodku Kultury w miejscowości Włodowice oraz lokalne punkty aktywności społecznej m.in. w Rudnikach i Zdowie. Takie rozwiązanie pozwoli na zwiększenie dostępności działań dla mieszkańców różnych części gminy oraz wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej, takiej jak świetlice wiejskie, remizy Ochotniczych Straży Pożarnych czy inne obiekty gminne.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, wzmocnienia współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi oraz budowania trwałych relacji społecznych w obrębie całej gminy. W dłuższej perspektywie przedsięwzięcie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz wzmocnienie kapitału społecznego gminy.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>W ramach projektu planuje się następujące zadania:</p> <p>1. Warsztaty i działania aktywizujące mieszkańców Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• organizacja warsztatów rękodzieła i warsztatów artystycznych,• warsztaty edukacyjne rozwijające kompetencje społeczne mieszkańców,• spotkania tematyczne integrujące mieszkańców oraz rozwijające zainteresowania i umiejętności. <p>2. Wydarzenia integracyjne i działania społeczne Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• organizacja spotkań międzypokoleniowych integrujących mieszkańców,• organizacja wydarzeń lokalnych i spotkań społecznych,• wsparcie inicjatyw sąsiedzkich i wydarzeń organizowanych przez mieszkańców. <p>3. Wsparcie organizacji społecznych i inicjatyw oddolnych Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• szkolenia dla organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych,• doradztwo dla mieszkańców i lokalnych liderów społecznych,• wsparcie inicjatyw społecznych oraz projektów oddolnych. <p>4. Wyposażenie i doposażenie przestrzeni społecznych Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• zakup wyposażenia warsztatowego,• zakup sprzętu multimedialnego do prowadzenia warsztatów i spotkań,• doposażenie świetlic oraz lokalnych punktów aktywności społecznej.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none">• mieszkańcy obszaru rewitalizacji,• seniorzy,• dzieci i młodzież,• organizacje pozarządowe,• lokalni liderzy i animatorzy społeczni			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	500 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	420 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	80 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Sfera społeczna integracja mieszkańców i wzrost aktywności społecznej.</p> <p>Sfera gospodarcza rozwój kompetencji społecznych i organizacyjnych mieszkańców.</p> <p>Sfera przestrzenna aktywne wykorzystanie przestrzeni publicznych.</p> <p>Sfera środowiskowa promocja działań ekologicznych i społecznych.</p> <p>Sfera techniczna doposażenie przestrzeni wykorzystywanych do działań społecznych.</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba utworzonych Centrów / punktów aktywności społecznej – 1 centrum główne + 2 lokalne punkty aktywności społecznej• liczba zorganizowanych warsztatów i działań aktywizujących mieszkańców – min. 120• liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych, międzypokoleniowych i wydarzeń lokalnych – min. 40• liczba szkoleń, spotkań doradczych i działań wspierających organizacje społeczne oraz grupy nieformalne – min. 30• liczba doposażonych świetlic i lokalnych punktów aktywności społecznej – min. 3 <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba oddolnych inicjatyw społecznych zainicjowanych lub wspartych przez Centrum – min. 15,• liczba organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i lokalnych liderów objętych wsparciem – min. 10,• poprawa dostępności działań społecznych na obszarze rewitalizacji poprzez funkcjonowanie sieciowego modelu wsparcia w Włodowicach, Rudnikach i Zdowie – 1 funkcjonujący system lokalnych punktów aktywności społecznej,• wzmocnienie integracji mieszkańców i lokalnej aktywności społecznej – 1 funkcjonujący			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	model wsparcia społecznego oparty na centrum głównym i lokalnych punktach aktywności.		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2028-2029	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

NAZWA PROJEKTU	Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP Zdów, instytucje kultury, grupy nieformalne mieszkańców
LOKALIZACJA	Siedziba Klubu Seniora będzie w zlokalizowana w zmodernizowanym budynku starej szkoły w Zdowie.
OPIS PROJEKTU	<p>Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców gminy Włodowice oraz wzmocnienie integracji społecznej poprzez utworzenie Klubu Seniora, które będzie miejscem spotkań, współpracy i realizacji inicjatyw lokalnych.</p> <p>Projekt ma również na celu:</p> <ul style="list-style-type: none">wzmacnianie więzi społecznych i sąsiedzkich,wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,rozwój inicjatyw oddolnych mieszkańców,zwiększenie integracji międzypokoleniowej,stworzenie przestrzeni sprzyjającej współpracy mieszkańców oraz lokalnych instytucji. <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>W ramach projektu planuje się następujące zadania:</p> <p>1. Zakup wyposażenia i sprzętu do prowadzenia zajęć Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">zakup sprzętu multimedialnego (projektor, ekran, nagłośnienie, komputery),zakup wyposażenia <p>2. Warsztaty i działania aktywizujące seniorów Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">warsztaty rękodzielnicze i artystyczne,zajęcia edukacyjne (kompetencje cyfrowe, zdrowotne, edukacja finansowa),zajęcia ruchowe i prozdrowotne,warsztaty rozwijające kompetencje społeczne i cyfrowe seniorów.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	3. Wydarzenia integracyjne i działania społeczne Zakres działań: <ul style="list-style-type: none"> • wydarzenia integracyjne dla seniorów, • wydarzenia międzypokoleniowe z udziałem mieszkańców, • inicjatywy lokalne organizowane przez seniorów, • wyjazdy integracyjne i edukacyjne, • spotkania tematyczne i wydarzenia kulturalne. 			
GRUPA DOCELOWA	seniorzy z Miasta i Gminy Włodowice, w z obszaru osoby starsze zagrożone wykluczeniem społecznym, lokalne organizacje społeczne			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	2 000 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	1 600 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	400 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	Sfera społeczna integracja mieszkańców i wzrost aktywności społecznej. Sfera gospodarcza rozwój kompetencji społecznych i organizacyjnych mieszkańców. Sfera przestrzenna aktywne wykorzystanie przestrzeni publicznych. Sfera środowiskowa promocja działań ekologicznych i społecznych. Sfera techniczna doposażenie przestrzeni wykorzystywanych do działań społecznych.			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

REZULTATY	Produkty <ul style="list-style-type: none">• liczba utworzonych klubów seniora – 1• liczba doposażonych przestrzeni przeznaczonych do działań senioralnych – 1• liczba zakupionych zestawów wyposażenia i sprzętu do prowadzenia zajęć (sprzęt multimedialny, wyposażenie warsztatowe, wyposażenie kuchenne, meble mobilne) – wg zakresu rzeczowego projektu• liczba warsztatów i zajęć aktywizujących seniorów – min. 40• liczba wydarzeń integracyjnych i działań społecznych – min. 12• liczba inicjatyw oddolnych mieszkańców wspartych w ramach działalności Klubu Seniora – 8 Rezultaty <ul style="list-style-type: none">• liczba uczestników działań realizowanych w Klubie Seniora – min. 400 osób• liczba aktywnych organizacji, grup społecznych i nieformalnych współpracujących z Klubem Seniora – min. 10• ograniczenie zjawiska izolacji społecznej osób starszych poprzez stałe funkcjonowanie miejsca spotkań i aktywności senioralnej – 1 funkcjonujący Klub Seniora		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie należy/nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2035	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, Koła Gospodyń Wiejskich, szkoły, instytucje kultury, Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze.
LOKALIZACJA	Remizy Ochotniczych Straży Pożarnych zlokalizowane w podobszarach rewitalizacji gminy Włodowice.
OPIS PROJEKTU	<p>Celem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz wzmocnienie integracji społecznej w podobszarach rewitalizacji poprzez rozwój potencjału jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.</p> <p>Projekt zakłada doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, modernizację remiz strażackich (objętych obszarem rewitalizacji) oraz realizację działań edukacyjnych i integracyjnych dla wszystkich mieszkańców (objętych obszarem rewitalizacji i spoza niego z uwagi na charakter projektu).</p> <p>Remizy OSP pełnią ważną funkcję społeczną w lokalnych społecznościach, stanowiąc miejsca spotkań mieszkańców, organizacji wydarzeń oraz działań edukacyjnych.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none">zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców,poprawy standardu infrastruktury społecznej,wzrostu aktywności społecznej mieszkańców,rozwoju Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych,zwiększenia wiedzy mieszkańców w zakresie pierwszej pomocy i reagowania kryzysowego <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>1. Doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo-gaśniczy Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">zakup sprzętu ratowniczego (zestawy hydrauliczne, agregaty prądotwórcze),zakup sprzętu gaśniczego (pompy, węże, prądownice, motopompy),zakup sprzętu ochrony osobistej strażaków,zakup sprzętu do działań ratownictwa technicznego i pierwszej pomocy. <p>2. Modernizacja i poprawa standardu technicznego remiz OSP Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">modernizacja budynków remiz strażackich w podobszarach rewitalizacji,poprawa efektywności energetycznej budynków,modernizacja zaplecza socjalnego i szkoleniowego,doposażenie pomieszczeń szkoleniowych. <p>3. Działania edukacyjne i szkoleniowe w zakresie bezpieczeństwa Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">organizacja szkoleń z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa,warsztaty dla mieszkańców dotyczące reagowania w sytuacjach kryzysowych,zakup materiałów edukacyjnych. <p>4. Działania integracyjne i rozwój Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Zakres działań:</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja festynów i pikników rodzinnych, • organizacja zawodów sportowo-pożarniczych, • rozwój Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, • działania integracyjne dla mieszkańców. <p>5. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • montaż podjazdów dla osób z niepełnosprawnościami, • dostosowanie sanitariatów, • poprawa dostępności komunikacyjnej budynków. 			
GRUPA DOCELOWA	mieszkańcy obszaru rewitalizacji gminy Włodowice, członkowie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, młodzież uczestnicząca w Młodzieżowych Drużynach Pożarniczych, osoby zainteresowane szkoleniami z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa.			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	500 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	420 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	80 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Sfera społeczna zwiększenie integracji społecznej mieszkańców oraz rozwój aktywności społecznej.</p> <p>Sfera gospodarcza rozwój kompetencji społecznych i organizacyjnych mieszkańców.</p> <p>Sfera przestrzenna poprawa jakości infrastruktury społecznej i bezpieczeństwa publicznego.</p> <p>Sfera środowiskowa zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego.</p> <p>Sfera techniczna doposażenie i modernizacja infrastruktury wykorzystywanej do działań społecznych.</p>			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

REZULTATY	Produkty <ul style="list-style-type: none">• liczba doposażonych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – 2• liczba zmodernizowanych / doposażonych remiz OSP – 2• liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa, pierwszej pomocy i reagowania kryzysowego – min. 30• liczba wydarzeń edukacyjnych, pokazów i spotkań z mieszkańcami – min. 12• liczba działań integracyjnych i społecznych realizowanych przez jednostki OSP – min. 10• liczba działań skierowanych do dzieci i młodzieży (np. w ramach MDP) – min. 15 Rezultaty <ul style="list-style-type: none">• liczba mieszkańców przeszkolonych w zakresie pierwszej pomocy i bezpieczeństwa – min. 300 osób• wzrost liczby działań społecznych realizowanych przez OSP po zakończeniu projektu – min. 6 rocznie		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie <u>należy/nie należy</u> do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2027-2028	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Włodowice, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, świetlice wiejskie, szkoły, sołectwa, grupy nieformalne mieszkańców.
LOKALIZACJA	Projekt będzie realizowany w miejscowościach położonych na obszarach rewitalizacji gminy Włodowice, w szczególności w świetlicach wiejskich, remizach OSP, domach kultury oraz innych przestrzeniach wykorzystywanych do działań społecznych i integracyjnych.
OPIS PROJEKTU	<p>Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz wzmocnienie roli Kół Gospodyń Wiejskich w rozwoju społeczności lokalnej na obszarach rewitalizacji gminy Włodowice. Projekt zakłada wsparcie działalności KGW poprzez doposażenie ich w niezbędny sprzęt, realizację warsztatów i działań edukacyjnych, organizację wydarzeń integracyjnych i kulturalnych oraz rozwój współpracy lokalnej.</p> <p>Projekt odpowiada na zidentyfikowane problemy społeczne, w szczególności niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niewystarczającą integrację społeczności lokalnej, ograniczone możliwości funkcjonowania organizacji społecznych oraz niewystarczającą promocję lokalnego dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none">• zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców,• rozwoju inicjatyw oddolnych,• wzmocnienia integracji międzypokoleniowej,• promocji tradycji i dziedzictwa lokalnego,• rozwoju współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi i instytucjami lokalnymi. <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>Zadanie 1 – Doposażenie Kół Gospodyń Wiejskich w sprzęt do działalności społecznej i edukacyjnej Zakres działań</p> <ul style="list-style-type: none">• zakup sprzętu gastronomicznego do organizacji warsztatów kulinarnych• zakup wyposażenia do warsztatów rękodzielniczych i artystycznych• zakup sprzętu multimedialnego do prowadzenia spotkań i szkoleń• zakup namiotów, stołów i wyposażenia do wydarzeń lokalnych <p>Zadanie 2 – Warsztaty i działania edukacyjne dla członkiń KGW i mieszkańców Zakres działań</p> <ul style="list-style-type: none">• warsztaty kulinarne i promocja lokalnych tradycji• warsztaty rękodzieła i rzemiosła ludowego• szkolenia z przedsiębiorczości i marketingu lokalnych produktów• warsztaty ekologiczne i prozdrowotne

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<p>Zadanie 3 – Organizacja wydarzeń integracyjnych i kulturalnych</p> <p>Zakres działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja festynów i pikników rodzinnych • organizacja wydarzeń promujących tradycje lokalne • organizacja warsztatów międzypokoleniowych • udział KGW w wydarzeniach kulturalnych i regionalnych <p>Zadanie 4 – Wsparcie inicjatyw oddolnych i rozwój współpracy lokalnej</p> <p>Zakres działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie inicjatyw lokalnych realizowanych przez KGW • działania integrujące organizacje społeczne • rozwój współpracy KGW z organizacjami pozarządowymi i instytucjami kultury • działania promujące aktywność społeczną mieszkańców 			
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none"> • członkinie Kół Gospodyń Wiejskich z obszaru rewitalizacji, • mieszkańcy obszaru rewitalizacji gminy Włodowice, • dzieci, młodzież i seniorzy uczestniczący w wydarzeniach lokalnych, • lokalne organizacje społeczne i grupy nieformalne. 			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	1 000 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	840 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	160 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Sfera społeczna zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz wzmocnienie integracji lokalnej społeczności.</p> <p>Sfera gospodarcza rozwój kompetencji organizacyjnych i przedsiębiorczych członkiń KGW oraz promocja lokalnych produktów.</p> <p>Sfera przestrzenna aktywizacja mieszkańców poprzez wykorzystanie lokalnych przestrzeni wspólnych do działań społecznych i kulturalnych.</p> <p>Sfera środowiskowa promocja postaw proekologicznych oraz działań związanych z edukacją ekologiczną i zdrowym stylem życia.</p> <p>Sfera techniczna doposażenie organizacji społecznych w sprzęt wykorzystywany do działań edukacyjnych, integracyjnych i kulturalnych.</p>			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

REZULTATY	Produkty <ul style="list-style-type: none">• liczba doposażonych Kół Gospodyń Wiejskich – min. 5• liczba warsztatów i szkoleń realizowanych przez KGW lub z ich udziałem – min. 90• liczba wydarzeń integracyjnych, kulturalnych i edukacyjnych – min. 15• liczba wspartych inicjatyw lokalnych realizowanych przez KGW – min. 20• liczba zakupionych elementów wyposażenia i sprzętu wykorzystywanego do działań edukacyjnych, integracyjnych i kulturalnych – wg zakresu rzeczowego projektu Rezultaty <ul style="list-style-type: none">• liczba nowych lub rozwiniętych inicjatyw oddolnych realizowanych po zakończeniu projektu – min. 10,• liczba aktywnie współpracujących organizacji, grup nieformalnych i instytucji lokalnych – min. 10,• wzmocnienie integracji międzypokoleniowej i aktywności społecznej mieszkańców poprzez wspólne działania lokalne – 1 rozwinięty model współpracy KGW z mieszkańcami i instytucjami lokalnymi,• zwiększenie dostępności lokalnej oferty społecznej, kulturalnej i edukacyjnej na obszarze rewitalizacji – 1 rozwinięta oferta działań prowadzonych przez KGW.		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2027-2030	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Szkoły z terenu gminy Włodowice, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, jednostki OSP, Koła Gospodyń Wiejskich, grupy nieformalne młodzieży oraz lokalne organizacje społeczne.
LOKALIZACJA	Projekt będzie realizowany w przestrzeniach przeznaczonych do działań społecznych na obszarach rewitalizacji gminy Włodowice, w szczególności w świetlicach wiejskich, domach kultury, obiektach publicznych lub innych miejscach przeznaczonych na działalność młodzieżową.
OPIS PROJEKTU	<p>Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej młodzieży oraz rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich młodych mieszkańców obszarów rewitalizacji gminy Włodowice.</p> <p>Projekt zakłada utworzenie przestrzeni dedykowanej młodzieży – Strefy Młodych – która będzie miejscem spotkań, rozwoju zainteresowań, realizacji inicjatyw społecznych oraz integracji młodych mieszkańców. W ramach projektu realizowane będą warsztaty rozwojowe, działania edukacyjne oraz inicjatywy społeczne prowadzone przez młodzież.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej młodzieży, rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych oraz wzmocnienia integracji młodzieży z innymi grupami mieszkańców.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>1. Utworzenie i wyposażenie przestrzeni młodzieżowej</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• adaptacja i wyposażenie przestrzeni przeznaczonej dla młodzieży,• zakup sprzętu komputerowego i multimedialnego,• zakup wyposażenia do warsztatów kreatywnych i edukacyjnych,• stworzenie strefy spotkań i pracy zespołowej młodzieży. <p>2. Warsztaty rozwojowe i edukacyjne dla młodzieży</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• warsztaty kompetencji społecznych i komunikacyjnych,• warsztaty cyfrowe i technologiczne,• warsztaty kreatywne i artystyczne,• warsztaty przedsiębiorczości i planowania kariery. <p>3. Program inicjatyw młodzieżowych</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• realizacja projektów społecznych przez młodzież,• wsparcie inicjatyw młodzieżowych,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój wolontariatu młodzieżowego, • działania integracyjne i międzypokoleniowe. <p>4. Wydarzenia młodzieżowe i integracyjne</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja wydarzeń młodzieżowych, • turnieje sportowe i wydarzenia kulturalne, • warsztaty integracyjne i spotkania tematyczne. 			
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none"> • młodzież z obszaru rewitalizacji gminy Włodowice, • uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, • młodzi mieszkańcy zainteresowani działalnością społeczną i wolontariatem, • lokalne organizacje młodzieżowe i grupy nieformalne 			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	1 150 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	966 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	184 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Sfera społeczna zwiększenie aktywności społecznej młodzieży oraz rozwój inicjatyw młodzieżowych.</p> <p>Sfera gospodarcza rozwój kompetencji społecznych i przedsiębiorczych młodych mieszkańców.</p> <p>Sfera przestrzenna aktywne wykorzystanie przestrzeni publicznych do działań społecznych i edukacyjnych.</p> <p>Sfera środowiskowa promocja postaw prospołecznych i proekologicznych wśród młodzieży.</p> <p>Sfera techniczna doposażenie przestrzeni wykorzystywanych do działań młodzieżowych.</p>			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

REZULTATY	Produkty <ul style="list-style-type: none">• liczba utworzonych Centrów Aktywności Młodzieży – 1• liczba warsztatów i zajęć dla młodzieży – min. 100• liczba wydarzeń młodzieżowych, integracyjnych i edukacyjnych – min. 20• liczba działań z zakresu wolontariatu, aktywności obywatelskiej i animacji społecznej – min. 15• liczba doposażonych przestrzeni przeznaczonych do działań młodzieżowych – 1 Rezultaty <ul style="list-style-type: none">• liczba inicjatyw młodzieżowych zrealizowanych przez uczestników projektu – min. 10,• liczba młodych osób zaangażowanych w wolontariat i działania społeczne – min. 40,• poprawa dostępu młodzieży do oferty rozwojowej, edukacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji – 1 funkcjonujące centrum aktywności młodzieży,• wzmocnienie udziału młodzieży w działaniach społecznych, obywatelskich i integracyjnych – 1 trwała oferta działań młodzieżowych realizowana na obszarze rewitalizacji.		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2027-2030	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Lokalni przedsiębiorcy, gospodarstwa agroturystyczne, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, Koła Gospodyń Wiejskich, jednostki OSP, lokalne stowarzyszenia oraz podmioty działające w sektorze turystycznym.
LOKALIZACJA	Projekt będzie realizowany na obszarze gminy Włodowice, w szczególności w miejscowościach położonych na obszarach rewitalizacji oraz w miejscach o potencjale turystycznym i rekreacyjnym.
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt zakłada kompleksowe wsparcie rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej na obszarze rewitalizacji gminy Włodowice poprzez działania infrastrukturalne, organizacyjne, promocyjne i społeczne. Przedsięwzięcie będzie obejmowało przygotowanie programu rozwoju turystyki, rozwój lokalnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, organizację wydarzeń aktywizujących mieszkańców i odwiedzających, realizację działań promujących ofertę gminy oraz wsparcie mieszkańców i przedsiębiorców zainteresowanych rozwojem usług związanych z turystyką, rekreacją i lokalnymi produktami.</p> <p>Istotnym elementem projektu będzie powołanie i rozwój Lokalnej Organizacji Turystycznej, która stanie się trwałą platformą współpracy pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, instytucjami kultury oraz innymi partnerami lokalnymi. LOT będzie odpowiadać za koordynację wspólnych działań promocyjnych, rozwój lokalnej oferty turystycznej, animowanie współpracy partnerów oraz wzmacnianie rozpoznawalności gminy jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i społecznie.</p> <p>Projekt przyczyni się do aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji, rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, poprawy jakości przestrzeni i oferty spędzania czasu wolnego oraz lepszego wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych gminy.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>Zadanie 1. Opracowanie programu rozwoju turystyki dla gminy Włodowice</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• opracowanie programu rozwoju turystyki dla gminy,• analiza lokalnych zasobów przyrodniczych, kulturowych i społecznych,• wskazanie kierunków rozwoju oferty turystycznej i rekreacyjnej,• określenie działań wspierających przedsiębiorczość lokalną,• przygotowanie rekomendacji wdrożeniowych dla gminy i partnerów. <p>Zadanie 2. Rozwój i doposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• tworzenie i modernizacja elementów infrastruktury turystycznej,• doposażenie miejsc odpoczynku i rekreacji,• wykonanie oznakowania tras i punktów atrakcji,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• montaż małej architektury i elementów informacji turystycznej,• poprawa dostępności i funkcjonalności przestrzeni dla mieszkańców i odwiedzających. <p>Zadanie 3. Organizacja wydarzeń turystycznych, rekreacyjnych i promujących lokalne dziedzictwo</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców,• realizacja imprez plenerowych i wydarzeń tematycznych,• organizacja rajdów, spotkań integracyjnych i inicjatyw lokalnych,• promocja lokalnego dziedzictwa i tożsamości miejsca,• działania zwiększające atrakcyjność turystyczną gminy. <p>Zadanie 4. Realizacja działań promocyjnych i informacyjnych</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• opracowanie materiałów promocyjnych dotyczących oferty gminy,• realizacja kampanii informacyjnych i promocyjnych,• przygotowanie narzędzi internetowych i materiałów cyfrowych,• budowanie identyfikacji wizualnej lokalnej oferty turystycznej,• wzmacnianie rozpoznawalności gminy jako miejsca atrakcyjnego turystycznie. <p>Zadanie 5. Szkolenia i wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• organizacja szkoleń i warsztatów dla mieszkańców,• prowadzenie spotkań doradczych dla przedsiębiorców i osób planujących działalność,• rozwój kompetencji związanych z turystyką, rekreacją i usługami lokalnymi,• wsparcie inicjatyw przedsiębiorczych mieszkańców,• pobudzanie rozwoju lokalnych produktów i usług. <p>Zadanie 6. Powołanie i rozwój Lokalnej Organizacji Turystycznej</p> <p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• przygotowanie działań organizacyjnych związanych z utworzeniem LOT,• włączenie samorządu, przedsiębiorców i organizacji społecznych do współpracy,• utworzenie trwałej platformy współpracy na rzecz rozwoju turystyki,• koordynacja wspólnych działań promocyjnych i rozwojowych,• animowanie partnerstwa lokalnego i wzmacnianie trwałości projektu po jego zakończeniu.
--	--

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy obszaru rewitalizacji gminy Włodowice, • mieszkańcy gminy Włodowice zainteresowani aktywnością społeczną, rekreacyjną i gospodarczą, • lokalni przedsiębiorcy prowadzący działalność lub planujący rozwój usług związanych z turystyką, rekreacją i lokalnymi produktami, • osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej, • organizacje społeczne i lokalni liderzy angażujący się w rozwój obszaru rewitalizacji, • instytucje kultury i podmioty uczestniczące w organizacji wydarzeń oraz promocji gminy, • partnerzy lokalni współtworzący Lokalną Organizację Turystyczną, • turyści i odwiedzający korzystający z lokalnej oferty turystycznej i rekreacyjnej. 			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	1 500 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	1 260 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	240 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Sfera społeczna zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz rozwój inicjatyw lokalnych związanych z turystyką.</p> <p>Sfera gospodarcza rozwój przedsiębiorczości lokalnej oraz zwiększenie liczby usług turystycznych.</p> <p>Sfera przestrzenna poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznych poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>Sfera środowiskowa promocja walorów przyrodniczych regionu oraz rozwój turystyki opartej na zasobach naturalnych.</p> <p>Sfera techniczna rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba opracowanych dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju turystyki – 1 • liczba wydarzeń turystycznych, rekreacyjnych i promujących lokalne dziedzictwo – min. 15 • liczba szkoleń i spotkań dla mieszkańców oraz przedsiębiorców – min. 20 • liczba uczestników działań szkoleniowych – min. 200 osób • liczba elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej objętych wsparciem – min. 10 			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• liczba materiałów i narzędzi promocyjnych opracowanych w projekcie – min. 5• liczba podmiotów zaangażowanych w działalność LOT – min. 15• liczba wspólnych inicjatyw partnerów LOT – min. 6 <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba nowych lub rozwiniętych usług turystycznych i rekreacyjnych – min. 15• liczba podmiotów utrzymujących współpracę po zakończeniu projektu – min. 10		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2027-2035	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Szczegółowe warunki realizacji zostaną doprecyzowane na etapie wdrażania, po zabezpieczeniu środków finansowych i organizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Nie
LOKALIZACJA	ul. Topolowa 1. Zdów dz. nr ewid. 90 obręb Zdów
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt zakłada adaptację budynku dawnej szkoły w Zdowie na potrzeby utworzenia Klubu Seniora, który będzie pełnił funkcję miejsca integracji społecznej, aktywizacji oraz wsparcia osób starszych, a także Środowiskowego Domu Samopomocy. Budynek wymaga adaptacji na nową funkcję. Dawna szkoła w Zdowie charakteryzuje się dość niskim standardem technicznym. Istniejące instalacje nie spełniają aktualnych standardów efektywności, co wpływa na komfort użytkowania. Obiekt wymaga termomodernizacji. Istotna jest również modernizacja i doposażenie sal użytkowych w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla spotkań, działań edukacyjnych, integracyjnych i kulturalnych. Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów, ograniczenie samotności osób starszych oraz stworzenie przestrzeni umożliwiającej rozwijanie aktywności społecznej, edukacyjnej i rekreacyjnej. Realizacja projektu przyczyni się do ponownego pełnego wykorzystania budynku, a tym samym ożywienia przestrzeni publicznej w miejscowości Zdów. Inwestycja wpłynie również na rozwój usług społecznych na obszarze Gminy, poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i z całej Gminy oraz zwiększenie infrastruktury dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none">• adaptację i remont budynku dawnej szkoły na potrzeby funkcjonowania Klubu Seniora,• dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym likwidację barier architektonicznych,• modernizacja obiektu mająca na celu poprawę jego efektywności energetycznej,• doposażenie pomieszczeń w sprzęt i wyposażenie niezbędne do prowadzenia zajęć i spotkań,• stworzenie programu aktywizacji społecznej, edukacyjnej i rekreacyjnej dla seniorów, obejmującego m.in. warsztaty, spotkania integracyjne, zajęcia ruchowe i edukacyjne. <p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli rozwinąć nową funkcję w budynku dawnej szkoły w Zdowie jako lokalnej przestrzeni aktywności dla seniorów z Podobszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy. Z działań projektu korzystać będą także mieszkańcy lokalnej społeczności, w tym organizacje społeczne oraz instytucje działające na rzecz osób starszych, które będą mogły współorganizować wydarzenia i inicjatywy społeczne. Utworzenie klubu seniora przyczyni się również do powstania nowych miejsc pracy, takich jak animatorzy zajęć, opiekunowie czy instruktorzy prowadzący warsztaty i zajęcia aktywizujące. Dzięki temu projekt wpłynie nie tylko na poprawę jakości życia seniorów, ale także na rozwój usług społecznych i aktywizację lokalnej społeczności. Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania następujących problemów w Podobszarze 3 (Zdów):</p> <ul style="list-style-type: none">• Niska aktywność społeczna seniorów – dzięki dostosowaniu budynku do potrzeb osób starszych i stworzeniu komfortowej przestrzeni do spotkań i zajęć w Klubie Seniora, seniorzy będą mogli aktywnie uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta

i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• Ograniczony dostęp do infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej i społecznej – adaptacja budynku dawnej szkoły zapewni wielofunkcyjną przestrzeń spotkań, działań edukacyjnych i rekreacyjnych, zwiększając dostępność usług społecznych dla mieszkańców Zdowa i okolicznych miejscowości,• Degradacja techniczna obiektu – poprzez kompleksową termomodernizację, wymianę instalacji i doposażenie wnętrz poprawiony zostanie standard techniczny, komfort użytkowania oraz efektywność energetyczną,• Brak dostosowania obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – projekt przewiduje prace umożliwiające pełny dostęp do obiektu osobom z ograniczoną mobilnością, w tym modernizację wejść i przestrzeni wewnętrznych,• Potrzeba nowych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej mieszkańców – dzięki realizacji projektu powstaną również nowe miejsca pracy. <p>Zmodernizowanie budynku pozwoli na rozwój usług społecznych oraz stworzenie nowych miejsc pracy, a także poprawi jego efektywność energetyczną i ograniczy koszty eksploatacji i przywróci funkcję społeczną zdegradowanemu obiektowi. Obiekt stanie się bezpieczną, funkcjonalną i dostępną przestrzenią służącą lokalnej społeczności.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none">• adaptacja i remont budynku dawnej szkoły na potrzeby funkcjonowania Klubu Seniora oraz Środowiskowego Domu Samopomocy• dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier architektonicznych, czytelna organizacja przestrzeni wewnętrznej umożliwiająca bezpieczne poruszanie się osobom starszym, osobom z niepełnosprawnością, dostosowanie sanitariów do standardów dostępności,• modernizacja obiektu mająca na celu poprawę jego efektywności energetycznej,• doposażenie pomieszczeń w sprzęt i wyposażenie niezbędne do prowadzenia działalności, zajęć i spotkań,• wykonanie niezbędnych prac konstrukcyjno-naprawczych,• poprawa estetyki wokół budynku.• zakup niezbędnego wyposażenia• zatrudnienie pracowników,
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none">• seniorzy Podobszaru rewitalizacji 3 (Zdów) oraz wszyscy seniorzy Miasta i Gminy Włodowice,• mieszkańcy Miasta i Gminy Włodowice, w tym mieszkańcy wyznaczonych podobszarów rewitalizacji,• grupy społeczne i organizacje animujące lokalne życie społeczne,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. 			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	3 200 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	2 720 000,00 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	480 000,00 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Adaptacja budynku stworzy miejsce integracji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów. Wygeneruje nowe miejsca pracy i pobudzi lokalne usługi. Modernizacja obiektu poprawi jego efektywność energetyczną. Przywróci funkcję społeczną zdegradowanej przestrzeni. Techniczna przebudowa i dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zwiększy bezpieczeństwo i trwałość użytkowania.</p> <p>Problemy: wykluczenie społeczne seniorów, brak oferty aktywizacyjnej, degradacja budynku po szkole.</p> <p>Cele społeczne: przeciwdziałanie samotności, aktywizacja osób starszych, rozwój usług społecznych.</p> <p>Cele gospodarcze: nowe miejsca pracy, zwiększenie zapotrzebowania na usługi lokalne.</p> <p>Cele środowiskowe: modernizacja energetyczna budynku, racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury.</p> <p>Cele przestrzenne: przywrócenie funkcji społecznej zdegradowanemu obiektowi.</p> <p>Cele techniczne: remont, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poprawa standardów bezpieczeństwa.</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba zaadaptowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej – 1 liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 1 liczba wyposażonych sal i przestrzeni użytkowych przeznaczonych do działań społecznych, edukacyjnych i integracyjnych – wg zakresu rzeczowego projektu liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 liczba nowych funkcji społecznych uruchomionych w budynku – min. 2 (Klub Seniora i Środowiskowy Dom Samopomocy) <p>Rezultaty</p> <p>Ruiny pałacu:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawa stanu zachowania i trwałości substancji zabytkowej – 1 zabezpieczony i 			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<p>udostępniony obiekt zabytkowy,</p> <ul style="list-style-type: none">wzrost dostępności dziedzictwa kulturowego dla mieszkańców i odwiedzających – 1 udostępniony obiekt zabytkowy pełniący funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne lub turystyczne,zwiększenie roli obiektu jako elementu tożsamości lokalnej i oferty kulturowo-turystycznej gminy – 1 zrewaloryzowany i udostępniony obiekt dziedzictwa kulturowego. <p>Zdów:</p> <ul style="list-style-type: none">liczba nowych usług społecznych dostępnych na obszarze rewitalizacji – min. 2,wzrost wykorzystania zdegradowanego dotąd budynku do celów społecznych i publicznych – 1 funkcjonujący obiekt pełniący nowe funkcje społeczne,poprawa dostępności usług społecznych dla mieszkańców, w tym osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami – 1 obiekt dostosowany do realizacji nowych funkcji społecznych.		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2028 - 2032	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Projekt znajduje się na etapie koncepcyjnym. Gmina posiada prawo do dysponowania terenem. Zakres potrzeb i działań został rozpoznany.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	NIE
LOKALIZACJA	dz. nr ewid. 968/1, 8178/1 obręb Włodowice
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt zakłada kompleksową rewitalizację parku otaczającego pałac we Włodowicach poprzez uporządkowanie przestrzeni, poprawę stanu zieleni oraz stworzenie infrastruktury sprzyjającej rekreacji i integracji mieszkańców. Park stanowi historyczny element zespołu pałacowo-parkowego przejętego przez Gminę Włodowice wraz z ruinami obiektu. W przeszłości park wyróżniały kompozycje nasadzeń i elementów ogrodowych, takich jak dawna sadzawka i szpalery drzew owocowych. Obecnie park znajduje się w złym stanie konserwatorskim i krajobrazowym, nasadzenia są w dużej mierze zdegradowane, a struktura kompozycji jest słabo czytelna w terenie. Przestrzeń nie jest również dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ani osób o ograniczonej mobilności. Park wymaga kompleksowego uporządkowania i rekultywacji, by odzyskać funkcję zielonej przestrzeni publicznej. Celem przedsięwzięcia jest przywrócenie temu obszarowi funkcji społecznych, rekreacyjnych i estetycznych oraz wykorzystanie jego potencjału jako atrakcyjnej przestrzeni publicznej o znaczeniu lokalnym i turystycznym. Realizacja projektu wpłynie na poprawę jakości przestrzeni publicznej, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników, zachowanie wartości historycznej przestrzeni oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej miejscowości. Jednocześnie działania przyczynią się do ochrony i rewaloryzacji istniejącej zieleni, zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia degradacji środowiska.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none">• Rewaloryzację i uporządkowanie zieleni parkowej oraz ochronę istniejącego drzewostanu,• Zwiększanie bioróżnorodności poprzez m.in. nasadzenia roślin rodzimych, zachowanie i ochrona istniejącej zieleni, naturalne zagospodarowanie obszaru,• Uporządkowanie układu ścieżek i ciągów pieszych na obszarze parku,• Montaż elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na odpady czy miejsca odpoczynku,• Dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,• Instalację oświetlenia parkowego oraz systemu monitoringu poprawiającego bezpieczeństwo użytkowników,• Uporządkowanie przestrzeni i stref funkcjonalnych w celu poprawy estetyki i czytelności zagospodarowania terenu. <p>Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania następujących problemów w Podobszarze 1 (Włodowice):</p> <ul style="list-style-type: none">• Zaniedbana i zdegradowana przestrzeń parkowa w centrum Gminy,• Niewystarczająca ilość miejsc stanowiących miejsca spotkań mieszkańców,• Niski poziom bezpieczeństwa wynikający z braku odpowiedniego oświetlenia

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<p>i monitoringu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak warunków do pełnego wykorzystania walorów historycznych okolicy, • Degradacja przestrzeni zabytkowych, • Niewystarczająca liczba i jakość dostępnych przestrzeni publicznych oraz obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • Spadek aktywności gospodarczej i niewystarczająca liczba podmiotów gospodarczych w centrum miejscowości, • Niedostateczna jakość środowiska zamieszkania, wynikająca z nieuporządkowanej infrastruktury <p>Jednocześnie ze względu na centralne położenie przestrzeni objętej interwencją, efekt projektu będzie odczuwalny nie tylko w Podobszarze rewitalizacji 1, ale i przez mieszkańców całej Gminy. Realizacja powyższych założeń doprowadzi do odnowienia i uatrakcyjnienia obecnie zdegradowanej przestrzeni.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>			
<p>ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewaloryzację i uporządkowanie zieleni parkowej oraz ochronę istniejącego drzewostanu, • Zwiększanie bioróżnorodności poprzez m.in. nasadzenia roślin rodzimych, zachowanie i ochrona istniejącej zieleni, naturalne zagospodarowanie obszaru, • Uporządkowanie układu ścieżek i ciągów pieszych na obszarze parku, • Montaż elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na odpady czy miejsca odpoczynku, • Dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, • Instalację oświetlenia parkowego oraz systemu monitoringu poprawiającego bezpieczeństwo użytkowników, • Uporządkowanie przestrzeni i stref funkcjonalnych w celu poprawy estetyki i czytelności zagospodarowania terenu. 			
<p>GRUPA DOCELOWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy Miasta i Gminy Włodowice, w tym mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Włodowice, • dzieci i młodzież, • lokalni przedsiębiorcy, • seniorzy, • turyści odwiedzający Miasto i Gminę Włodowice, • osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. 			
<p>SZACOWANY KOSZT PROJEKTU</p>	<p>3 600 000 PLN</p>	<p>1 a b</p>	<p>z funduszy UE - łącznie</p>	<p>3 000 000 PLN</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

		2	środki budżetu państwa	500 000 PLN
		3	środki budżetu gminy	100 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Cele społeczne: tworzenie miejsca spotkań i rekreacji dla różnych grup wiekowych; integracja międzypokoleniowa.</p> <p>Cele gospodarcze: zwiększenie atrakcyjności turystycznej, rozwój drobnych usług rekreacyjnych.</p> <p>Cele środowiskowe: rewaloryzacja zieleni, ochrona drzewostanu, zwiększenie bioróżnorodności.</p> <p>Cele przestrzenne: uporządkowanie układu ścieżek, małej architektury i stref funkcjonalnych.</p> <p>Cele techniczne: budowa oświetlenia, monitoringu, infrastruktury rekreacyjnej poprawiającej bezpieczeństwo i trwałość zagospodarowania.</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none">• powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni parkowej – do określenia na etapie dokumentacji projektowej,• długość ścieżek – do określenia na etapie dokumentacji projektowej,• liczba elementów małej architektury – do określenia na etapie dokumentacji projektowej. <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none">• utworzenie 1 ogólnodostępnej, funkcjonalnej i bezpiecznej przestrzeni parkowej służącej rekreacji i integracji mieszkańców• poprawa dostępności przestrzeni publicznej dla mieszkańców, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami – 1 przestrzeń publiczna dostosowana do potrzeb użytkowników• poprawa estetyki, funkcjonalności i walorów przyrodniczych parku poprzez rewaloryzację zieleni i uporządkowanie zagospodarowania terenu – 1 zrewaloryzowany park publiczny			
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.			
CZAS REALIZACJI	2027 -2030	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Gmina posiada prawo do dysponowania terenem. Projekt budowlany jest aktualnie w opracowaniu.	

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	NIE
LOKALIZACJA	Dz. nr ewid. 8178/1, 968/1 obręb Włodowice
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt zakłada rewitalizację trwałej ruiny – Pałacu we Włodowicach, który jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów w Gminie. Znajduje się on w sąsiedztwie Urzędu Miasta i Gminy. Ruiny pałacu we Włodowicach to relik barokowej rezydencji z drugiej połowy XVII wieku. W 2023 roku obiekt został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych. Obecnie zachowały się przede wszystkim fragmenty zewnętrznych murów, natomiast obiekt nie posiada dachu, stropów ani pełnych kondygnacji – jego stan określany był jako ruina o znacznym stopniu degradacji konstrukcji. Istotnymi problemami obszaru są również: niewykorzystany potencjał kulturowy i turystyczny, brak funkcji społecznych i integracyjnych, postępująca utrata wartości historycznej oraz niska aktywność gospodarcza w podobszarze rewitalizacji. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków. W opinii mieszkańców, obiekt jest bardzo ważnym i charakterystycznym miejscem w Gminie. Projekt ma na celu odnowienie zabytku i stopniowe przywracanie mu funkcji społecznych.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none">- rewitalizację budynku (konstrukcja, stropy),- dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,- adaptację na funkcje tj. centrum kultury, przestrzeń wystawowa, inkubator aktywności lokalnej,- wyposażenie obiektu,- zagospodarowanie otoczenia,- powiązanie ruin pałacu z ofertą turystyczną gminy, poprzez działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne,- działania animacyjne. <p>Projekt skierowany jest przede wszystkim do mieszkańców Gminy Włodowice, którzy dzięki podjęciu działań modernizacyjnych będą mieli dostęp do nowej, ogólnodostępnej przestrzeni społecznej i kulturalnej, sprzyjającej integracji lokalnej społeczności oraz rozwojowi aktywności obywatelskiej. Odnowiony obiekt umożliwi mieszkańcom udział w wydarzeniach kulturalnych, warsztatach, spotkaniach tematycznych czy też inicjatywach edukacyjnych wzmacniających więzi społeczne. Po przeprowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, przestrzeń będzie mogła być również wykorzystywana przez organizacje pozarządowe działające na obszarze Gminy do realizacji projektów społecznych, a także prowadzenia działalności animującej życie lokalnej społeczności. Obiekt stworzy również warunki do aktywizacji różnych grup społecznych, w szczególności seniorów oraz młodzieży, poprzez organizację zajęć, spotkań międzypokoleniowych, warsztatów rozwojowych i inicjatyw integracyjnych. Projekt przyczyni się również do zwiększenia atrakcyjności turystycznej Gminy, co stworzy nowe możliwości dla turystów odwiedzających region, oferując im dostęp do miejsca o wysokiej wartości historycznej i edukacyjnej. Realizacja przedsięwzięcia będzie miała również pozytywny wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości – zwiększony ruch turystyczny oraz organizacja wydarzeń kulturalnych i społecznych mogą przyczynić się do rozwoju usług towarzyszących, wzmacniając tym samym aktywność gospodarczą w obszarze rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania następujących problemów w Podobszarze 1 (Włodowice):</p> <ul style="list-style-type: none">• Niedostateczna integracja międzypokoleniowa,• Degradacja techniczna obiektu zabytkowego,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• Niewykorzystany potencjał kulturowy i turystyczny,• Ograniczona aktywność społeczna i niewielkie uczestnictwo w życiu społecznym,• Niska aktywność gospodarcza w podobszarze rewitalizacji,• Postępująca utrata wartości historycznej,• Niewystarczająca liczba miejsc sprzyjających aktywizacji społecznej mieszkańców,• Niewystarczające wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego w budowaniu tożsamości lokalnej,• Potrzeba atrakcyjnej przestrzeni publicznej do organizacji wydarzeń lokalnych,• Ograniczona dostępność obiektu dla osób z niepełnosprawnościami, <p>Realizacja przedsięwzięcia w dłuższej perspektywie przyczyni się do kompleksowego ożywienia społecznego, gospodarczego i przestrzennego obszaru objętego rewitalizacją. Odnowienie i zabezpieczenie zabytkowych ruin pałacu pozwoli na zachowanie cennego dziedzictwa kulturowego Gminy oraz zahamowanie postępującej degradacji technicznej obiektu. Realizacja projektu przyczyni się również do przywrócenia reprezentacyjnej funkcji tej części miejscowości oraz poprawy jakości przestrzeni publicznej w centrum Włodowic. Zagospodarowanie ruin pałacu i ich otoczenia stworzy atrakcyjne miejsce spotkań, wydarzeń i aktywności lokalnej społeczności, stanowiące ważny punkt identyfikacyjny Gminy. W dłuższej perspektywie przedsięwzięcie umożliwi także lepsze wykorzystanie potencjału turystycznego Gminy poprzez włączenie odnowionego obiektu do lokalnej oferty turystycznej oraz działań edukacyjnych i promocyjnych. Może to przyczynić się do wzrostu liczby odwiedzających, a tym samym do rozwoju usług towarzyszących i zwiększenia aktywności gospodarczej w obszarze rewitalizacji.</p> <p>W efekcie realizacja przedsięwzięcia wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności Gminy oraz trwałe wzmocnienie jej potencjału społecznego, kulturowego i gospodarczego.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none">- rewitalizacja budynku (konstrukcja, stropy),- dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,- adaptacja na funkcje tj. centrum kultury, przestrzeń wystawowa, inkubator aktywności lokalnej,- wyposażenie obiektu,- zagospodarowanie otoczenia,- powiązanie ruin pałacu z ofertą turystyczną gminy, poprzez działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne,- działania animacyjne – organizacja wydarzeń lokalnych i spotkań społecznych, wsparcie inicjatyw społecznych, warsztaty, wystawy.
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none">• mieszkańcy Miasta i Gminy Włodowice, w tym mieszkańcy wyznaczonego podobszaru rewitalizacji (Podobszar 1 – Włodowice),• seniorzy,• młodzież,• grupy społeczne i organizacje animujące lokalne życie społeczne działające w obszarze Miasta i Gminy Włodowice,• turyści,• lokalni przedsiębiorcy.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	Ze względu na publiczny charakter terenu, centralne położenie i wartość historyczną, inwestycja będzie służyć zarówno mieszkańcom Gminy, jak i osobom spoza niej – m.in. turystom odwiedzającym Gminę czy uczestnikom wydarzeń gminnych.			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	21 500 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	15 000 000 PLN
		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	5 500 000 PLN
		3	środki budżetu gminy	1 000 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Cele społeczne: utworzenie przestrzeni integracji, kultury i edukacji; przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu; budowa lokalnej tożsamości.</p> <p>Cele gospodarcze: rozwój usług (kultura, turystyka, gastronomia), tworzenie miejsc pracy, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej centrum.</p> <p>Cele środowiskowe: ograniczenie zużycia energii, uporządkowanie otoczenia i zieleni.</p> <p>Cele przestrzenne: przywrócenie reprezentacyjnej funkcji obiektu i wzmocnienie ładu przestrzennego.</p> <p>Cele techniczne: kompleksowa modernizacja, poprawa bezpieczeństwa, dostępność dla osób z niepełnosprawnościami</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba obiektów zabytkowych objętych pracami konserwatorskimi, zabezpieczającymi i adaptacyjnymi – 1• powierzchnia / zakres ruin dawnego pałacu objęta pracami konserwatorskimi i zabezpieczającymi - do określenia na etapie dokumentacji projektowej,• liczba przestrzeni udostępnionych do nowych funkcji społecznych, edukacyjnych, kulturalnych lub turystycznych – min. 1• liczba obiektów zabytkowych dostosowanych do bezpiecznego użytkowania i ekspozycji – 1 <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none">• poprawa stanu zachowania i trwałości substancji zabytkowej poprzez wykonanie prac konserwatorskich i zabezpieczających – 1 zabezpieczony i udostępniony obiekt zabytkowy,• wzrost dostępności dziedzictwa kulturowego dla mieszkańców i odwiedzających – 1 udostępniony obiekt zabytkowy pełniący funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne lub turystyczne,			

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• zwiększenie roli obiektu jako elementu tożsamości lokalnej oraz oferty kulturowo-turystycznej gminy – 1 zrewaloryzowany i udostępniony obiekt dziedzictwa kulturowego,• poprawa funkcjonalnego powiązania obiektu z otoczeniem i przestrzenią publiczną centrum Włodowic – 1 obiekt włączony w lokalny układ przestrzeni publicznych i działań rewitalizacyjnych.		
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.		
CZAS REALIZACJI	2027-2035	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Gmina jest w trakcie opracowania projektu budowlanego. Termin otrzymania dokumentów 2026 r. Gmina posiada prawo do dysponowania terenem. Zakres potrzeb i działań został rozpoznany.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	NIE
LOKALIZACJA	Własności działek: 968/1, 8178/1, 8177, 970/4, 1147,1163/2, 1163/1, 1165/1, 2283, 2397- Gmina Włodowice 971/11, 970/3, 971/8 1168, 1171, 1172, 1167, 1546, 1021, 2553 - Skarb Państwa 1056/1, 967/1 – Prywatny właściciel 1175 – Wody Polskie
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt zakłada budowę ścieżki rowerowej łączącej teren pałacu i parku we Włodowicach, zlokalizowanego w obszarze rewitalizacji, z obszarem Zalewu we Włodowicach wraz z zagospodarowaniem przestrzeni towarzyszącej. Przedsięwzięcie ma na celu przede wszystkim poprawę dostępności do infrastruktury społecznej i kulturalnej zlokalizowanej w obszarze rewitalizacji oraz przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom społecznym, w tym niskiej aktywności mieszkańców, ograniczonej integracji społecznej oraz barierom w dostępie do oferty społeczno-kulturalnej. Celem przedsięwzięcia jest również stworzenie bezpiecznego i funkcjonalnego ciągu komunikacyjnego umożliwiającego piesze i rowerowe przemieszczanie się pomiędzy najbardziej charakterystycznymi terenami miejscowości. Obszar Zalewu stanowi istotny punkt koncentracji mieszkańców oraz przestrzeń o wysokim potencjale społecznym i rekreacyjnym, niezbędne jest połączenie z pałacem, aby wzmocnić funkcję społeczną obiektu i całego obszaru rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dostępności do obiektu o charakterze społecznym, zwiększenia dostępności obszarów rekreacyjnych, zwiększenia dostępności i stworzenie przestrzeni do integracji mieszkańców, poprawy jakości przestrzeni publicznej oraz integracji kluczowych elementów obszaru rewitalizacji w jeden spójny układ funkcjonalny. Inwestycja wpłynie także na rozwój turystyki rowerowej oraz promocję aktywnego stylu życia.</p> <p>W ramach projektu planuje się realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none">- budowę bezpiecznej drogi rowerowej łączącej teren pałacu i parku z obszarem Zalewu,- montaż oznakowania turystycznego i informacyjnego ułatwiającego orientację w przestrzeni,- wprowadzenie elementów ścieżki edukacyjnej prezentującej walory przyrodnicze i historyczne obszaru,- uporządkowanie przestrzeni w otoczeniu trasy,- wprowadzenie elementów małej architektury <p>Projekt skierowany jest przede wszystkim do mieszkańców gminy Włodowice, w tym dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin z dziećmi oraz osób aktywnie spędzających czas, którzy będą mogli korzystać z bezpiecznej infrastruktury rowerowej i pieszej. Zapewnienie bezpiecznego połączenia pomiędzy tymi terenami jest konieczne dla pełnego wykorzystania potencjału społecznego pałacu oraz zwiększenia dostępności jego oferty dla mieszkańców całej gminy, w tym osób zagrożonych wykluczeniem komunikacyjnym. Z efektów inwestycji korzystać będą także turyści odwiedzający gminę, dla których powstanie atrakcyjna trasa łącząca najważniejsze miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości, co wpłynie na zwiększenie dostępności do usług społecznych. Projekt obejmie również lokalnych przedsiębiorców i podmioty działające w sektorze usług turystycznych, ponieważ rozwój infrastruktury rowerowej może przyczynić się do zwiększenia popytu na usługi gastronomiczne, rekreacyjne czy wypożyczalnie sprzętu sportowego. Projekt przyczyni się tym do wzrostu aktywności zawodowej i zwiększenia liczby miejsc pracy.</p> <p>Problemy podobszaru rewitalizacji, które rozwiązuje projekt w Podobszarze 1 (Włodowice):</p>

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none">• Dominacja ruchu samochodowego w centrum,• Potrzeba zwiększenia integracji mieszkańców,• Ograniczony dostęp mieszkańców do oferty społecznej/kulturalnej,• Niska aktywność zawodowa i wysoki poziom bezrobocia,• Zwiększenie dostępności do zabytkowego pałacu, który po przeprowadzonych działaniach ma pełnić funkcje społeczne,• Brak bezpiecznego ciągu komunikacyjnego dla pieszych i rowerzystów pomiędzy kluczowymi terenami rekreacyjnymi,• Rozproszenie przestrzeni rekreacyjnych i brak ich funkcjonalnego powiązania,• Niewykorzystany potencjał rekreacyjny i turystyczny miejscowości,• Bariery komunikacyjne• Ograniczona dostępność do terenów o charakterze społecznym. <p>Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia aktywności fizycznej mieszkańców oraz poprawy dostępności terenów o charakterze społecznym i rekreacyjnym. Promowanie ruchu pieszego i rowerowego pozwoli ograniczyć ruch samochodowy i emisję zanieczyszczeń, co pozytywnie wpłynie na stan środowiska. Jednocześnie powstanie spójnego systemu ciągów pieszo-rowerowych poprawi powiązanie najważniejszych obszarów rewitalizacji, a nowoczesna i bezpieczna infrastruktura spełniająca obowiązujące normy techniczne zwiększy komfort i bezpieczeństwo użytkowników oraz trwałość zagospodarowania przestrzeni. Projekt przeciwdziała wykluczeniu społecznemu oraz zwiększa dostępność do przestrzeni stanowiących miejsca integracji mieszkańców.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>			
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<ul style="list-style-type: none">• przygotowanie terenu pod inwestycje,• budowa bezpiecznej drogi rowerowej łączącej teren pałacu i parku z obszarem zalewu o nawierzchni dostosowanej do ruchu rowerowego,• montaż oznakowania turystycznego i informacyjnego ułatwiającego orientację w przestrzeni,• wprowadzenie elementów ścieżki edukacyjnej prezentującej walory przyrodnicze i historyczne obszaru,• uporządkowanie przestrzeni w otoczeniu trasy,• wprowadzenie elementów małej architektury,• oświetlenie wybranych odcinków trasy• budowa bezpiecznych przejazdów i połączeń z istniejącą siecią dróg i ścieżek.			
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none">• mieszkańcy Miasta i Gminy Włodowice, w tym mieszkańcy Podobszaru rewitalizacji 1 (Włodowice),• seniorzy,• dzieci i młodzież.• turyści odwiedzający Miasto i Gminę Włodowice,			
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	3 200 000 PLN	1	z funduszy UE - łącznie	2 720 000 PLN

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

		a		
		b		
		2	środki budżetu państwa	
		3	środki budżetu gminy	480 000,00PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Cele społeczne: zwiększenie dostępności terenów rekreacyjnych i obiektów o funkcjach społecznych, promocja aktywnego stylu życia.</p> <p>Cele gospodarcze: rozwój turystyki rowerowej i usług towarzyszących.</p> <p>Cele środowiskowe: ograniczenie emisji poprzez promowanie transportu niemotoryzowanego oraz infrastruktury OZE.</p> <p>Cele przestrzenne: integracja kluczowych obszarów rewitalizacji w jeden spójny układ funkcjonalny.</p> <p>Cele techniczne: budowa bezpiecznej infrastruktury rowerowej spełniającej normy techniczne i dostępności.</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanej ścieżki rowerowej / ciągu pieszo-rowerowego – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, liczba wykonanych połączeń lub bezpiecznych przejazdów z istniejącą siecią dróg i ścieżek – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, liczba zamontowanych elementów infrastruktury towarzyszącej - do określenia na etapie dokumentacji projektowej, liczba wykonanych elementów oznakowania i infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none"> utworzenie 1 spójnego połączenia funkcjonalnego pomiędzy terenem pałacu i parku a obszarem zalewu poprawa dostępności terenów rekreacyjnych i turystycznych dla mieszkańców oraz odwiedzających – 1 nowy ogólnodostępny ciąg komunikacyjny poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego dzięki wyodrębnieniu bezpiecznej infrastruktury – 1 bezpieczny ciąg pieszo-rowerowy 			
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych			
CZAS REALIZACJI	2027, 2030	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI	Gmina posiada opracowane PFU w zakresie budowy drogi rowerowej. Gmina posiada prawo do dysponowania terenem.	

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

NAZWA PROJEKTU	Rewitalizacja Rynku we Włodowicach
PODMIOT REALIZUJĄCY	Miasto i Gmina Włodowice
PARTNERZY	Nie
LOKALIZACJA	Włodowice Dz. nr ewid. 614/8, 614/6, 689/6, 615/4, 615/3 obręb Włodowice
OPIS PROJEKTU	<p>Projekt „Rewitalizacja Rynku we Włodowicach” zakłada działania mające na celu przywrócenie funkcji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej centralnego obszaru miejscowości. Inwestycja ma na celu przekształcenie rynku w reprezentacyjne, atrakcyjne miejsce spotkań lokalnej społeczności, wydarzeń kulturalnych i targów, a także ożywienie działalności handlowo-usługowej w centrum Gminy.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none">- Przywrócenie funkcji społecznej rynku poprzez organizację wydarzeń lokalnych, targów, spotkań i aktywności integracyjnych dla mieszkańców,- Ożywienie gospodarcze poprzez wspieranie lokalnych przedsiębiorców, rozwój punktów handlowo-usługowych, gastronomii i usług rekreacyjnych,- wprowadzenie zieleni i elementów retencji wód opadowych oraz uporządkowanie przestrzeni publicznej, zwiększyć bioróżnorodność,- Odbudowę historycznego układu przestrzennego oraz poprawę estetyki i funkcjonalności centrum miejscowości, w tym uporządkowanie ścieżek, stref funkcjonalnych i małej architektury,- Przebudowę infrastruktury technicznej, w tym nawierzchni, oświetlenia energooszczędного, monitoringu oraz modernizację infrastruktury podziemnej, co poprawi bezpieczeństwo i trwałość zagospodarowania. <p>Projekt jest skierowany do szerokiego kręgu odbiorców. Bezpośrednio obejmie mieszkańców Miasta i Gminy Włodowice, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców podobszaru rewitalizacji, lokalnych przedsiębiorców, seniorów, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz turystów odwiedzających Gminę. Działania projektu mają na celu integrację różnych grup wiekowych, wzmacnianie więzi społecznych i utworzenie miejsca sprzyjającego rekreacji oraz aktywności społecznej. Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania następujących problemów w Podobszarze 1 (Włodowice):</p> <ul style="list-style-type: none">• utrata funkcji handlowych w centrum miejscowości,• brak estetyki i zniszczona lub zaniedbana zieleni,• ograniczona aktywność społeczna i niewielkie uczestnictwo w życiu społecznym,• niski poziom bezpieczeństwa w obszarze Rynku,• spadek wartości historycznej Rynku i jego niewykorzystany potencjał kulturowy i turystyczny,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	<ul style="list-style-type: none"> niewykorzystany potencjał kulturowy i turystyczny obszaru, bariery architektoniczne ograniczające udział osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, niska aktywność zawodowa i wysoki poziom bezrobocia, niewystarczająca jakość i funkcjonalność przestrzeni reprezentatywnych <p>Realizacja projektu przyniesie wzrost liczby wydarzeń lokalnych i handlowych, ożywi handel i usługi nie tylko w obszarze Rynku, lecz i w jego najbliższym otoczeniu, ożywi życie społeczne i działalność przedsiębiorców, poprawi estetykę i funkcjonalność rynku, zwiększy atrakcyjność centrum dla mieszkańców i turystów, zapewni bezpieczne i komfortowe korzystanie z przestrzeni publicznej oraz poprawi stan środowiska poprzez większą powierzchnię zieloną i zwiększoną bioróżnorodność. W dłuższej perspektywie rynek odzyska reprezentacyjny charakter i stanie się centralnym, żywym punktem Gminy Włodowice.</p> <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane z uwzględnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjnych.</p>												
ZAKRES DZIAŁAŃ DO REALIZACJI	<p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> przywrócenie funkcji społecznej rynku poprzez organizację wydarzeń lokalnych, targów, spotkań i aktywności integracyjnych dla mieszkańców, ożywienie gospodarcze poprzez wspieranie lokalnych przedsiębiorców, rozwój punktów handlowo-usługowych, gastronomii i usług rekreacyjnych, wprowadzenie zieleni i elementów retencji wód opadowych oraz uporządkowanie przestrzeni publicznej, aby zmniejszyć efekt „betonozy” i zwiększyć bioróżnorodność, odbudowa historycznego układu przestrzennego oraz poprawę estetyki i funkcjonalności centrum miejscowości, w tym uporządkowanie ścieżek, stref funkcjonalnych i małej architektury, przebudowa infrastruktury technicznej, w tym nawierzchni, oświetlenia energooszczędnego, monitoringu oraz modernizację infrastruktury podziemnej, co poprawi bezpieczeństwo i trwałość zagospodarowania. 												
GRUPA DOCELOWA	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy Miasta i Gminy Włodowice, w tym mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Włodowice, - lokalni przedsiębiorcy, - seniorzy, - turyści odwiedzający Miasto i Gminę Włodowice, - osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. 												
SZACOWANY KOSZT PROJEKTU	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="422 1713 719 1765">6 100 000 PLN</td> <td data-bbox="719 1713 1139 1765">1 z funduszy UE - łącznie</td> <td data-bbox="1139 1713 1401 1765">5 185 000 PLN</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="719 1765 1139 1827">a</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="719 1827 1139 1890">b</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="719 1890 1139 1946">2 środki budżetu państwa</td> <td></td> </tr> </table>	6 100 000 PLN	1 z funduszy UE - łącznie	5 185 000 PLN		a			b			2 środki budżetu państwa	
6 100 000 PLN	1 z funduszy UE - łącznie	5 185 000 PLN											
	a												
	b												
	2 środki budżetu państwa												

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

		3	środki budżetu gminy	915 000 PLN
		4	środki prywatne	
CELE PROJEKTU	<p>Cele społeczne: stworzenie miejsca spotkań i rekreacji dla różnych grup wiekowych; integracja międzypokoleniowa.</p> <p>Cele gospodarcze: zwiększenie atrakcyjności turystycznej, rozwój drobnych usług rekreacyjnych. Rozwój usług gastronomicznych.</p> <p>Cele środowiskowe: rewaloryzacja zieleni, ochrona drzewostanu, zwiększenie bioróżnorodności.</p> <p>Cele przestrzenne: uporządkowanie układu ścieżek, małej architektury i stref funkcjonalnych.</p> <p>Cele techniczne: budowa oświetlenia, monitoringu, infrastruktury rekreacyjnej poprawiającej bezpieczeństwo i trwałość zagospodarowania.</p>			
REZULTATY	<p>Produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni rynku – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, powierzchnia przebudowanych lub uporządkowanych ciągów pieszych i nawierzchni na obszarze rynku – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, liczba zamontowanych elementów małej architektury oraz elementów infrastruktury poprawiających funkcjonalność i bezpieczeństwo przestrzeni – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, powierzchnia terenów zieleni oraz zielonej infrastruktury objętych wykonaniem lub uporządkowaniem – do określenia na etapie dokumentacji projektowej, liczba zmodernizowanych elementów infrastruktury technicznej, w tym oświetlenia, monitoringu lub infrastruktury podziemnej – do określenia na etapie dokumentacji projektowej. <p>Rezultaty</p> <ul style="list-style-type: none"> utworzenie 1 funkcjonalnej, bezpiecznej i ogólnodostępnej przestrzeni publicznej pełniącej funkcję reprezentacyjnego centrum miejscowości, poprawa dostępności i funkcjonalności rynku dla mieszkańców, w tym osób o ograniczonej mobilności – 1 przestrzeń publiczna dostosowana do potrzeb użytkowników, poprawa estetyki, jakości i atrakcyjności centrum Włodowice poprzez uporządkowanie i rewitalizację rynku – 1 zrewitalizowany rynek. 			
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	Przedsięwzięcie nie należy do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu procesów odrębnych.			
CZAS REALIZACJI	2033-2035	STOPIEŃ GOTOWOŚCI DO REALIZACJI		Projekt znajduje się na etapie koncepcyjnym. Gmina posiada prawo do dysponowania terenem. Zakres potrzeb i działań został

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

			rozpoznany.
--	--	--	-------------

5.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z definicją procesu rewitalizacji wynikającą z ustawy o rewitalizacji, działania powinny być prowadzone w sposób kompleksowy, zintegrowany i komplementarny, tak aby oddziaływały na obszar rewitalizacji w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym oraz środowiskowym. Oznacza to, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie mogą stanowić zbioru przypadkowych i odrębnych projektów, lecz muszą tworzyć spójny system działań odpowiadających na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji. Zasada ta została przyjęta jako jedno z podstawowych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.

W niniejszym Programie wyodrębniono przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które zostały dobrane w oparciu o pogłębioną diagnozę oraz cele rewitalizacji. Każde z przedsięwzięć odpowiada na określone potrzeby obszaru rewitalizacji i zostało zaplanowane tak, aby jego efekty wzmacniały rezultaty innych działań. Część projektów ma charakter społeczny i aktywizacyjny, część infrastrukturalny i przestrzenny, a część łączy w sobie oba te wymiary. Dzięki temu zaplanowane interwencje będą oddziaływały zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, przynosząc efekty długookresowe, zgodnie z ideą rewitalizacji jako procesu trwałej zmiany społecznej i przestrzennej, a nie wyłącznie krótkotrwałego działania inwestycyjnego.

Komplementarność przedsięwzięć w Gminnym Programie Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice opiera się na:

1. spójności przestrzennej i problemowej,
2. spójności instytucjonalno-proceduralnej,
3. spójności międzyokresowej,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

4. spójności finansowej.

5.4. Spójność przestrzenna i problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Spójność przestrzenna oznacza, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne są planowane i realizowane w taki sposób, aby wzajemnie się uzupełniały na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, obejmującym trzy podobszary: Włodowice, Rudniki i Zdów. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie efektu synergii oraz przeciwdziałanie rozproszeniu interwencji. Projekty nie funkcjonują w oderwaniu od siebie, lecz tworzą układ działań obejmujących zarówno przestrzeń publiczną, infrastrukturę społeczną i techniczną, jak i aktywizację mieszkańców oraz rozwój funkcji społecznych, turystycznych i gospodarczych.

Włodowice jako główny ośrodek administracyjny i usługowy gminy, koncentrują przedsięwzięcia o charakterze centrotwórczym, społecznym i gospodarczym. Szczególną rolę odgrywają tu przedsięwzięcia infrastrukturalne i przestrzenne: **Rewitalizacja Rynku we Włodowicach, Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach, Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach oraz Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach**. Projekty te wzajemnie się uzupełniają, ponieważ razem tworzą spójną przestrzeń publiczną o funkcjach społecznych, kulturowych, rekreacyjnych i turystycznych. Rynek pełni funkcję centralnej przestrzeni spotkań i usług, park oraz ruiny pałacu wzmacniają potencjał kulturowy i rekreacyjny, natomiast ścieżka rowerowa zapewnia funkcjonalne i przestrzenne powiązanie tych miejsc z szerszym układem turystycznym gminy.

Podobszar Zdów został objęty przedsięwzięciami, które mają szczególne znaczenie dla poprawy dostępności infrastruktury społecznej i aktywizacji mieszkańców. Kluczową rolę pełni tu **Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych**, która tworzy bazę lokalową dla dalszych działań społecznych, edukacyjnych i integracyjnych, w tym dla przedsięwzięcia **Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie**. Projekty te wzajemnie się wzmacniają: inwestycja infrastrukturalna tworzy warunki lokalowe dla działań

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

społecznych, natomiast działania społeczne zapewniają trwałe wykorzystanie zmodernizowanej przestrzeni i zwiększają jej funkcjonalność społeczną.

Podobszar Rudniki objęty jest przede wszystkim przedsięwzięciami o charakterze społecznym, edukacyjnym i aktywizacyjnym, realizowanymi równoległe z działaniami prowadzonymi także we Włodowicach i Zdowie. Do tej grupy należą: **Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice, Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice, Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice oraz Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice**. Ich zadaniem jest wzmacnianie więzi społecznych, rozwój kapitału społecznego, poprawa bezpieczeństwa, integracja międzypokoleniowa oraz ograniczanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej.

Spójność problemowa polega na tym, że przedsięwzięcia odpowiadają bezpośrednio na problemy zdiagnozowane w programie, przy czym wiele z nich oddziałuje jednocześnie na kilka sfer kryzysowych. Projekty społeczne i aktywizacyjne przeciwdziałają niskiemu poziomowi aktywności społecznej, osłabieniu więzi wspólnotowych, wykluczeniu społecznemu, ograniczonemu uczestnictwu mieszkańców w życiu publicznym oraz niedostatecznej ofercie dla seniorów, dzieci i młodzieży. Projekty infrastrukturalne i przestrzenne poprawiają jakość przestrzeni publicznych, stan techniczny obiektów, dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz estetykę i funkcjonalność miejsc o znaczeniu społecznym. Z kolei projekty związane z turystyką, dziedzictwem kulturowym i przedsiębiorczością wspierają rozwój lokalnej gospodarki, lepsze wykorzystanie potencjałów obszaru oraz wzrost atrakcyjności gminy.

W celu syntetycznego przedstawienia spójności przedsięwzięć w programie zastosowano tabelę komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazującą główną rolę każdego projektu, jego powiązania z innymi przedsięwzięciami oraz najważniejsze wspólne efekty. Tabela ta potwierdza, że każde z przedsięwzięć ma jasno określony wpływ

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

na realizację celów rewitalizacji i nie funkcjonuje w oderwaniu od pozostałych działań programu.

5.5. Spójność instytucjonalno-proceduralna przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Komplementarność instytucjonalno-proceduralna w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice opiera się na powiązaniu systemu zarządzania programem z ogólną strukturą organizacyjną gminy oraz współpracą z partnerami społecznymi, instytucjonalnymi i gospodarczymi. Dzięki temu działania rewitalizacyjne mogą być realizowane w sposób spójny, uporządkowany i efektywny, a ich realizacja nie ogranicza się wyłącznie do aktywności samorządu, lecz angażuje również interesariuszy rewitalizacji.

Podstawową rolę koordynacyjną w procesie rewitalizacji pełni Miasto i Gmina Włodowice, odpowiedzialne za organizację, nadzór i monitoring realizacji GPR. Jednocześnie w realizację poszczególnych przedsięwzięć zaangażowane będą jednostki organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, jednostki OSP, Koła Gospodyń Wiejskich, grupy nieformalne mieszkańców, partnerzy społeczni oraz – w zależności od charakteru projektu – przedsiębiorcy i inne instytucje publiczne. Takie podejście umożliwia łączenie działań infrastrukturalnych z działaniami społecznymi, edukacyjnymi, animacyjnymi i aktywizacyjnymi.

Przykładowo, przedsięwzięcie **Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice** zakłada współpracę z Kołami Gospodyń Wiejskich, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, świetlicami wiejskimi, szkołami, sołectwami i grupami nieformalnymi mieszkańców. Z kolei przedsięwzięcie **Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej** przewiduje współdziałanie z lokalnymi przedsiębiorcami, gospodarstwami agroturystycznymi, organizacjami pozarządowymi, jednostkami OSP, stowarzyszeniami i innymi podmiotami sektora turystycznego. Oznacza to, że program opiera się nie tylko na

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

realizacji zadań własnych gminy, lecz także na współpracy międzysektorowej oraz wykorzystaniu lokalnego potencjału organizacyjnego i społecznego.

Spójność proceduralna polega natomiast na tym, że realizacja programu będzie prowadzona według jednolitych zasad zarządzania, monitorowania, partnerstwa i partycypacji społecznej. Zasady te zostały opisane w części wdrożeniowej dokumentu i obejmują koordynację działań różnych podmiotów, przejrzystość procedur, elastyczność w dostosowywaniu sposobu realizacji programu do zmieniających się warunków oraz aktywne włączanie interesariuszy w przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dzięki temu możliwe będzie sprawne wdrażanie projektów, ograniczanie ryzyka rozproszenia działań oraz bieżąca korekta interwencji w razie pojawienia się nowych potrzeb lub barier.

5.6 Spójność międzyokresowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Spójność międzyokresowa oznacza, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice nie mają charakteru incydentalnego, lecz wpisują się w długofalową politykę rozwoju gminy i stanowią kontynuację oraz rozwinięcie działań planowanych lub realizowanych w poprzednich okresach. Zachowanie tej ciągłości jest istotne dla trwałości efektów rewitalizacji oraz dla racjonalnego wykorzystania już istniejących zasobów przestrzennych, organizacyjnych i finansowych.

W przypadku Włodowic szczególne znaczenie ma kontynuacja działań ukierunkowanych na poprawę jakości przestrzeni publicznych, rozwój funkcji centrotwórczych miejscowości oraz wzmacnianie dostępności usług społecznych i publicznych. Z diagnozy i opisu podobszaru wynika, że Włodowice posiadają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania całej gminy jako główny ośrodek administracyjno-usługowy, a dalszy rozwój tej miejscowości powinien koncentrować się na modernizacji przestrzeni publicznej, tworzeniu nowych miejsc spotkań, integracji i rekreacji oraz wykorzystaniu potencjału usługowego i turystycznego. Przedsięwzięcia takie jak **Rewitalizacja Rynku we**

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Włodowicach, Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach, Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach oraz Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej stanowią logiczną kontynuację tej polityki rozwojowej.

Spójność międzyokresowa widoczna jest również w układzie samych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Część działań infrastrukturalnych tworzy warunki dla realizacji kolejnych projektów społecznych i aktywizacyjnych. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć realizowanych w Zdowie i we Włodowicach, gdzie najpierw następuje przygotowanie i poprawa stanu technicznego oraz funkcjonalnego obiektów i przestrzeni, a następnie rozwijane są działania społeczne, edukacyjne, integracyjne i gospodarcze. Taki model pozwala uniknąć sytuacji, w której działania społeczne byłyby realizowane bez odpowiedniego zaplecza lokalowego, albo zmodernizowane przestrzenie pozostawałyby niewykorzystane. Zachowana zostaje więc ciągłość i logiczne następstwo interwencji.

Dodatkowym elementem spójności międzyokresowej jest przyjęcie etapowego harmonogramu realizacji GPR, który porządkuje działania w czasie i pokazuje, że proces rewitalizacji został zaplanowany jako wieloletni. Etap przygotowawczy poprzedza właściwą realizację inwestycji i działań społecznych, następnie prowadzone są przedsięwzięcia infrastrukturalne oraz aktywizacyjne, a w końcowej fazie następuje utrwalenie efektów rewitalizacji i rozwój funkcji gospodarczych oraz turystycznych. Takie ujęcie potwierdza, że program nie ogranicza się do jednorazowych inwestycji, lecz ma charakter ciągłego, rozłożonego w czasie procesu rozwojowego.

5.7. Spójność finansowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Spójność finansowa oznacza, że realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie oparta na zróżnicowanych i wzajemnie uzupełniających się źródłach finansowania, dostosowanych do charakteru poszczególnych projektów. Takie podejście umożliwia stabilną realizację programu, ogranicza ryzyko przerwania działań z powodu braku środków oraz

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

zwiększa możliwość wdrażania zarówno przedsięwzięć inwestycyjnych, jak i działań społecznych, edukacyjnych czy aktywizacyjnych.

Podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą środki budżetu Miasta i Gminy Włodowice, przeznaczane zarówno na realizację zadań własnych, jak i na zapewnienie wkładu własnego do projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Istotną rolę odegrają również środki europejskie dostępne w ramach programów operacyjnych na lata 2021–2027 i kolejnych perspektyw finansowych, środki krajowe – w tym programy rządowe i fundusze celowe – a także środki pochodzące z funduszy ochrony środowiska oraz innych instrumentów wspierających rozwój lokalny, efektywność energetyczną i poprawę jakości powietrza. W realizację przedsięwzięć mogą być również zaangażowane środki jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, partnerów społecznych i – w zależności od charakteru projektu – podmiotów prywatnych.

Spójność finansowa przejawia się także w tym, że różne typy przedsięwzięć będą finansowane z odmiennych, ale komplementarnych źródeł. Projekty infrastrukturalne i przestrzenne, takie jak **Rewitalizacja Rynku we Włodowicach**, **Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach**, **Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach** czy **Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych**, wymagają montażu finansowego opartego głównie na środkach publicznych i funduszach zewnętrznych. Z kolei przedsięwzięcia społeczne, animacyjne i aktywizacyjne, takie jak **Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice**, **Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice** czy **Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice**, mogą być finansowane w większym stopniu ze środków dedykowanych działaniom społecznym, edukacyjnym i włączeniowym. Takie rozłożenie źródeł finansowania zwiększa realność wdrożenia programu i pozwala na skoordynowane wykorzystanie dostępnych instrumentów wsparcia.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Podsumowując, przyjęty model finansowania zakłada montaż finansowy i elastyczne dostosowywanie źródeł środków do rodzaju przedsięwzięcia, etapu jego przygotowania oraz dostępnych możliwości aplikacyjnych. W efekcie Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice zachowuje spójność finansową, a jego realizacja pozostaje możliwa zarówno w wymiarze inwestycyjnym, jak i społecznym.

Struktura finansowa Gminnego Programu Rewitalizacji ma charakter skoncentrowany, co wynika z ujęcia w programie przedsięwzięć o dużej skali rzeczowej i wysokim znaczeniu dla rozwoju lokalnego, w szczególności projektów realizowanych na obszarze Włodowic jako głównego ośrodka administracyjnego, społecznego i usługowego gminy. Koncentracja części środków na przedsięwzięciach o ponadlokalnym oddziaływaniu jest uzasadniona ich potencjałem do wywoływania efektów społecznych, przestrzennych i gospodarczych w skali całej gminy. Jednocześnie program zachowuje zasadę komplementarności poprzez ujęcie działań społecznych, środowiskowych i przestrzennych realizowanych także w pozostałych podobszarach rewitalizacji, tj. Rudnikach i Zdów.

5.8. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Główna rola w programie	Powiązania z innymi przedsięwzięciami	Najważniejsze wspólne efekty
1	Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice	integracja mieszkańców, animacja społeczna, aktywizacja lokalna	2, 3, 4, 5, 7, 11	wzrost aktywności społecznej mieszkańców, rozwój oferty integracyjnej i edukacyjnej
2	Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie	aktywizacja seniorów, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych	1, 7, 11	zwiększenie uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, rozwój usług i przestrzeni dla osób starszych
3	Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	bezpieczeństwo lokalne, edukacja, integracja społeczna	1, 4, 5, 7, 11	wzrost liczby działań społecznych i edukacyjnych, poprawa bezpieczeństwa i zaangażowania mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

4	Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	aktywizacja mieszkańców, integracja międzypokoleniowa, wzmacnianie kapitału społecznego	1, 3, 5, 11	rozwój inicjatyw oddolnych, wzrost liczby wydarzeń lokalnych i działań wspólnotowych
5	Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice	aktywizacja młodzieży, rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich	1, 3, 4, 7, 11	zwiększenie udziału młodzieży w działaniach lokalnych, tworzenie trwałej oferty dla młodych mieszkańców
6	Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej	rozwój gospodarczy, turystyka, wykorzystanie potencjałów lokalnych	8, 9, 10, 11	wzrost atrakcyjności turystycznej, rozwój lokalnej przedsiębiorczości i usług
7	Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych	stworzenie zaplecza lokalowego dla usług i aktywności społecznych	1, 2, 3, 5	powstanie miejsca realizacji działań społecznych, edukacyjnych i integracyjnych
8	Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach	poprawa jakości przestrzeni publicznej, rekreacja, estetyka	6, 9, 10, 11	uporządkowanie i ożywienie przestrzeni publicznej, wzrost funkcji rekreacyjnych i turystycznych
9	Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach	ochrona dziedzictwa kulturowego, nowe funkcje społeczne i kulturalne	6, 8, 10, 11	przywrócenie funkcji społecznych i kulturowych obiektowi zabytkowemu, wzrost znaczenia miejsca dla mieszkańców i turystów
10	Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach	poprawa dostępności, integracja przestrzeni, rozwój rekreacji i turystyki	6, 8, 9, 11	zwiększenie spójności funkcjonalnej obszaru, wzrost ruchu rekreacyjnego i turystycznego
11	Rewitalizacja Rynku we Włodowicach	przywrócenie funkcji centrum społecznego, gospodarczego i przestrzennego gminy	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10	ożywienie centrum miejscowości, wzrost liczby wydarzeń, poprawa funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznej

Tabela 12 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne.

Wskazane powiązania mają charakter funkcjonalny, przestrzenny i organizacyjny. Oznacza to, że realizacja poszczególnych przedsięwzięć wzmacnia efekty pozostałych projektów, a ich łączne wdrożenie pozwoli osiągnąć trwałą poprawę jakości życia

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

mieszkańców, zwiększenie aktywności społecznej, poprawę stanu przestrzeni publicznych oraz rozwój funkcji społecznych, gospodarczych i turystycznych na obszarze rewitalizacji.

5.9 Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

Niniejszy podrozdział uzupełnia opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiony w rozdziale 5.3 i koncentruje się na mechanizmach organizacyjnych, proceduralnych, czasowych i finansowych, które zapewniają skuteczną integrację działań na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice.

Celem przyjętych rozwiązań jest zapewnienie, aby przedsięwzięcia rewitalizacyjne były realizowane w sposób skoordynowany, przejrzysty i dostosowany do lokalnych uwarunkowań, a ich wdrażanie nie miało charakteru rozproszonego ani przypadkowego. Mechanizmy integrowania działań służą również bieżącemu powiązaniu realizacji projektów z celami programu, systemem zarządzania, monitoringiem oraz partycypacją interesariuszy rewitalizacji.

Koordinacja organizacyjna

Podstawowym mechanizmem integrującym działania rewitalizacyjne jest przyjęcie Miasta i Gminy Włodowice jako koordynatora procesu rewitalizacji. Oznacza to odpowiedzialność gminy za organizację wdrażania programu, nadzór nad postępem przedsięwzięć, zapewnienie zgodności działań z celami GPR oraz współpracę z partnerami zaangażowanymi w realizację poszczególnych projektów.

Wdrażanie programu odbywać się będzie z udziałem jednostek organizacyjnych gminy oraz partnerów społecznych i instytucjonalnych wskazanych w kartach przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W zależności od charakteru projektu będą to m.in. organizacje pozarządowe, jednostki OSP, Koła Gospodyń Wiejskich, instytucje kultury, grupy nieformalne

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

mieszkańców oraz inne podmioty zaangażowane w rozwój lokalny. Takie rozwiązanie umożliwia łączenie zasobów organizacyjnych, społecznych i technicznych oraz wzmacnia partnerski charakter procesu rewitalizacji.

Powiązanie procedur wdrożeniowych

Istotnym mechanizmem integrowania działań jest również oparcie realizacji GPR na jednolitych zasadach proceduralnych. Oznacza to, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą przygotowywane, realizowane i monitorowane według wspólnych reguł dotyczących planowania, pozyskiwania środków, realizacji rzeczowej, sprawozdawczości i oceny postępów.

Dzięki temu możliwe będzie:

- zachowanie spójności pomiędzy przedsięwzięciami o różnym charakterze,
- bieżące identyfikowanie zależności pomiędzy projektami,
- reagowanie na ewentualne bariery wdrożeniowe,
- wprowadzanie działań korygujących, jeżeli będzie to niezbędne dla osiągnięcia celów programu.

Mechanizm ten ma szczególne znaczenie w przypadku przedsięwzięć realizowanych etapowo lub wymagających współdziałania kilku podmiotów.

Integracja czasowa

Integracja działań rewitalizacyjnych zapewniona została również poprzez przyjęcie ramowego harmonogramu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Harmonogram porządkuje przedsięwzięcia w ujęciu etapowym i umożliwia zachowanie logicznej sekwencji działań: od przygotowania projektów, przez realizację inwestycji i działań społecznych, po utrwalenie efektów rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Takie podejście pozwala ograniczyć ryzyko sytuacji, w której działania społeczne byłyby realizowane bez odpowiedniego zaplecza lokalowego lub infrastrukturalnego, albo zrealizowane inwestycje pozostawałyby niewykorzystane z powodu braku równoległych działań aktywizacyjnych. Integracja czasowa wzmacnia więc skuteczność programu oraz ułatwia bieżącą koordynację wdrażania.

Integracja finansowa

Ważnym elementem integrowania działań jest również montaż finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Program zakłada łączenie środków własnych gminy z funduszami zewnętrznymi, w szczególności środkami europejskimi i krajowymi. Umożliwia to dostosowanie źródeł finansowania do charakteru poszczególnych projektów oraz etapów ich przygotowania i realizacji.

Zastosowanie zróżnicowanych źródeł finansowania pozwala zachować ciągłość realizacji programu i zwiększa możliwość wdrażania zarówno projektów infrastrukturalnych, jak i społecznych. Jednocześnie przyjęcie takiego modelu ogranicza ryzyko uzależnienia całego procesu rewitalizacji od jednego instrumentu wsparcia. Źródła finansowania zostały opisane w dalszej części programu, a ich dobór będzie każdorazowo uzależniony od zakresu przedsięwzięcia, poziomu przygotowania projektu oraz aktualnych możliwości aplikacyjnych.

Włączenie interesariuszy w proces wdrażania

Mechanizmy integrowania działań obejmują również udział interesariuszy rewitalizacji w procesie wdrażania programu. Włączanie mieszkańców, partnerów społecznych, organizacji lokalnych oraz innych podmiotów ma służyć nie tylko konsultowaniu działań, lecz także lepszemu dostosowaniu sposobu realizacji przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb obszaru rewitalizacji.

Udział interesariuszy będzie realizowany m.in. poprzez konsultacje, spotkania informacyjne, działania animacyjne oraz bieżący kontakt z mieszkańcami i partnerami projektów. Rozwiązania te zwiększają przejrzystość procesu rewitalizacji, wspierają przepływ

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację GPR oraz wzmacniają społeczną kontrolę nad przebiegiem programu.

Podsumowanie

Przyjęte mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych służą zapewnieniu, że Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice będzie wdrażany w sposób spójny, etapowy i skoordynowany. Integracja organizacyjna, proceduralna, czasowa, finansowa i partycypacyjna stanowi warunek skutecznej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz osiągnięcia trwałych efektów programu.

5.10. Opis przedsięwzięć komplementarnych spoza obszaru rewitalizacji

Podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji zidentyfikowano dodatkowe projekty, które – mimo iż znajdują się poza obszarem rewitalizacji – pozostają powiązane funkcjonalnie i przyczyniają się do realizacji celów GPR, w szczególności w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania spójności społeczno-przestrzennej.

5.10.1 Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Zalew z terenami rekreacyjno-sportowymi

Projekt zakłada kompleksowe zagospodarowanie terenu zalewu wraz z otaczającymi go terenami rekreacyjno-sportowymi w celu stworzenia atrakcyjnej, ogólnodostępnej przestrzeni wypoczynku, rekreacji i aktywności fizycznej. Przedsięwzięcie obejmuje uporządkowanie i podniesienie jakości przestrzeni publicznej, rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, poprawę bezpieczeństwa użytkowników oraz wprowadzenie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i zwiększeniu funkcjonalności obszaru. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu aktywności społecznej mieszkańców, lepszego wykorzystania potencjału rekreacyjno-turystycznego gminy oraz poprawy estetyki i dostępności terenu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Lata realizacji: 2033–2035

Koszt orientacyjny: ok. 8,2 mln zł

Potencjalne źródła finansowania:

Fundusze UE: 6 970 000,00 zł

Budżet Gminy: 1 230 000,00 zł

5.10.2 Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Skałki Rzędkowickie

Projekt polega na uporządkowaniu i bezpiecznym udostępnieniu terenu Skałek Rzędkowickich dla mieszkańców i turystów, z poszanowaniem cennych walorów przyrodniczych tego obszaru. W ramach przedsięwzięcia planuje się m.in. wyznaczenie ścieżek turystycznych, utworzenie punktów widokowych, montaż oznakowania, uporządkowanie ruchu turystycznego oraz wprowadzenie elementów małej architektury. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, ochrony środowiska oraz lepszego wykorzystania potencjału turystycznego i rekreacyjnego gminy.

Lata realizacji: 2033–2035

Koszt orientacyjny: ok. 3,1 mln zł

Potencjalne źródła finansowania:

Fundusze UE: 2 635 000,00 zł

Budżet Gminy: 465 000,00 zł

6. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice będzie przebiegać w sposób planowy, z uwzględnieniem zarówno harmonogramu realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i działań związanych z organizacją, koordynacją, monitoringiem oraz ewaluacją całego procesu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W celu zapewnienia przejrzystości dokumentu oraz uniknięcia powielania informacji przyjęto rozróżnienie pomiędzy harmonogramem realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych a harmonogramem wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Rozróżnienie to porządkuje strukturę dokumentu i pozwala na wyraźne oddzielenie działań o charakterze wykonawczym od działań o charakterze organizacyjnym i zarządczym.

Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono w **tabeli 11**. Obejmuje on planowane terminy realizacji poszczególnych przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji i pozostaje spójny z informacjami zawartymi w kartach przedsięwzięć. Zestawienie to odnosi się bezpośrednio do projektów i działań przewidzianych do realizacji na obszarze rewitalizacji, wskazując ramy czasowe ich wdrażania.

Harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji przedstawiono natomiast w **tabeli 13**. Obejmuje on działania związane z przyjęciem dokumentu, organizacją systemu wdrażania, koordynacją realizacji przedsięwzięć, monitoringiem postępów, ewaluacją efektów oraz ewentualną aktualizacją programu. Harmonogram ten nie odnosi się do terminów realizacji pojedynczych przedsięwzięć, lecz do całości procesu zarządzania GPR.

Przyjęcie takiego rozwiązania wynika z potrzeby zachowania spójności pomiędzy częścią operacyjną programu a jego częścią wdrożeniową. Wcześniejsze ujmowanie harmonogramu w układzie etapów numerowanych mogło prowadzić do niejednoznaczności interpretacyjnych, zwłaszcza w zestawieniu z terminami realizacji wskazanymi w kartach przedsięwzięć. Z tego względu zrezygnowano z etapowania o charakterze ogólnym na rzecz bardziej czytelnego podziału na harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz harmonogram wdrażania programu.

Należy podkreślić, że wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie miało charakter ciągły i elastyczny. Poszczególne działania będą realizowane w zależności od postępu przygotowania przedsięwzięć, możliwości organizacyjnych gminy, zaangażowania partnerów, dostępności środków finansowych oraz zmieniających się potrzeb obszaru

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

rewitalizacji. W przypadku wystąpienia istotnych zmian uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych lub środowiskowych dopuszcza się aktualizację przyjętych założeń w zakresie wdrażania programu.

Po zakończeniu realizacji poszczególnych przedsięwzięć istotne znaczenie będzie miało utrzymanie trwałości osiągniętych efektów, ich bieżące monitorowanie oraz ocena wpływu podejmowanych działań na sytuację obszaru rewitalizacji. Utrwalenie efektów rewitalizacji nie stanowi odrębnego etapu harmonogramu realizacji przedsięwzięć, lecz element długofalowego procesu wdrażania i zarządzania programem rewitalizacji.

Harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, obejmujący działania organizacyjne, koordynacyjne, monitoringowe i ewaluacyjne, przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Etap wdrażania GPR	Zakres działań	Ramy czasowe
1	Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji	Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz uruchomienie formalnych podstaw jego realizacji	Rok przyjęcia GPR
2	Organizacja systemu wdrażania	Wyznaczenie podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie i koordynację programu, określenie zasad współpracy pomiędzy interesariuszami oraz uruchomienie systemu monitorowania i sprawozdawczości	Bezpośrednio po przyjęciu GPR
3	Koordynacja realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Inicjowanie, przygotowanie, prowadzenie i koordynacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, współpraca z partnerami oraz podejmowanie działań wspierających realizację celów programu	Przez cały okres obowiązywania GPR
4	Monitoring wdrażania programu	Bieżąca analiza postępu rzeczowego i finansowego przedsięwzięć, ocena stopnia osiągania wskaźników oraz identyfikacja problemów i potrzeb w zakresie realizacji programu	W sposób ciągły, co najmniej raz w roku
5	Ewaluacja GPR	Ocena skuteczności, efektywności i użyteczności podejmowanych działań rewitalizacyjnych oraz stopnia osiągania założonych celów	Okresowo oraz na zakończenie realizacji GPR

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

6	Aktualizacja GPR	Wprowadzanie zmian do programu wynikających z rezultatów monitoringu i ewaluacji, a także ze zmian uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych lub finansowych	W razie potrzeby
---	------------------	---	------------------

Tabela 13 Harmonogram wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne

Harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji odnosi się do procesu zarządzania programem i nie jest tożsamy z harmonogramem realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawionym w tabeli 11.

7. WDROŻENIE I ZARZĄDZANIE PROGRAMEM REWITALIZACJI

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawionych w rozdziale 5 wymaga zapewnienia spójnego systemu zarządzania, koordynacji, partycypacji społecznej oraz monitorowania efektów podejmowanych działań. Ze względu na zintegrowany charakter rewitalizacji, obejmującej interwencje w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, niezbędne jest określenie zasad wdrażania programu oraz podmiotów odpowiedzialnych za jego realizację. W niniejszym rozdziale przedstawiono system wdrażania i zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice, obejmujący założenia organizacyjne, strukturę realizacji, mechanizmy włączania interesariuszy oraz zasady monitorowania i oceny programu.

7.1. Założenia systemu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice będzie miało charakter wieloletni, zintegrowany i partnerski. Oznacza to, że realizacja programu nie będzie ograniczać się wyłącznie do wykonania pojedynczych inwestycji lub działań społecznych, lecz stanowić będzie proces obejmujący skoordynowane przedsięwzięcia prowadzone w różnych sferach funkcjonowania obszaru rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji opiera się na założeniu, że skuteczna rewitalizacja wymaga jednoczesnego oddziaływania na problemy społeczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe i gospodarcze, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb oraz potencjałów rozwojowych Miasta i Gminy Włodowice. Z tego względu realizacja programu wymagać będzie współpracy różnych podmiotów publicznych, społecznych i prywatnych oraz zapewnienia sprawnego systemu koordynacji działań.

Podstawowym założeniem systemu wdrażania jest pełnienie przez Miasto i Gminę Włodowice roli koordynatora procesu rewitalizacji. Oznacza to odpowiedzialność gminy za organizację i nadzór nad realizacją programu, zapewnienie zgodności podejmowanych działań z celami rewitalizacji, a także monitorowanie postępów i efektów wdrażania. Jednocześnie należy podkreślić, że realizacja przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji może następować zarówno przez gminę i jej jednostki organizacyjne, jak i przez innych interesariuszy procesu rewitalizacji, w szczególności organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców oraz partnerów społecznych.

System wdrażania programu opierać się będzie na następujących zasadach:

- **zasadzie koordynacji**, polegającej na zapewnieniu spójności działań realizowanych przez różne podmioty,
- **zasadzie partnerstwa**, oznaczającej współpracę samorządu z mieszkańcami, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami i instytucjami,
- **zasadzie partycypacji**, zakładającej aktywne włączanie interesariuszy w przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę działań rewitalizacyjnych,
- **zasadzie elastyczności**, umożliwiającej dostosowywanie sposobu realizacji programu do zmieniających się warunków społecznych, organizacyjnych i finansowych,
- **zasadzie przejrzystości**, polegającej na zapewnieniu jawności działań oraz dostępu mieszkańców do informacji o postępach wdrażania programu.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie prowadzone z uwzględnieniem możliwości finansowych gminy oraz dostępności środków zewnętrznych, w szczególności

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

funduszy europejskich, środków krajowych oraz innych instrumentów wspierających rozwój lokalny. Zakłada się, że realizacja programu będzie miała charakter etapowy, a harmonogram poszczególnych przedsięwzięć może być uzależniony od terminów naborów, poziomu przygotowania projektów oraz możliwości zapewnienia wkładu własnego.

Istotnym elementem systemu wdrażania będzie również bieżące monitorowanie stopnia realizacji programu oraz ocena jego aktualności i skuteczności. Pozwoli to na identyfikację ewentualnych barier wdrożeniowych, podejmowanie działań korygujących oraz dostosowywanie programu do zmieniających się potrzeb obszaru rewitalizacji.

Przyjęty model wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiada charakterowi rewitalizacji jako procesu długofalowego, wymagającego współpracy wielu interesariuszy, skutecznego zarządzania oraz systematycznej oceny osiągniętych efektów.

7.2. Struktura organizacyjna wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Za zarządzanie, koordynację oraz zapewnienie spójności procesu rewitalizacji odpowiadać będzie Burmistrz Miasta i Gminy Włodowice. W jego imieniu zadania związane z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji realizować będzie właściwa komórka organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy Włodowice, odpowiedzialna za sprawy związane z rewitalizacją, zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym.

Do podstawowych zadań komórki odpowiedzialnej za rewitalizację należeć będzie w szczególności:

- koordynacja realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,
- inicjowanie i wspieranie działań związanych z przygotowaniem i wdrażaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- współpraca z komórkami merytorycznymi Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostkami organizacyjnymi gminy,
- bieżące gromadzenie informacji o stanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- przygotowywanie materiałów informacyjnych, sprawozdawczych i analitycznych związanych z wdrażaniem programu,
- organizacja działań partycypacyjnych i konsultacyjnych związanych z realizacją GPR,
- współpraca z Komitetem Rewitalizacji oraz zapewnienie jego obsługi organizacyjnej i technicznej.

W realizację programu zaangażowane będą również inne komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Włodowice, zgodnie z zakresem ich zadań i kompetencji. Dotyczy to w szczególności komórek odpowiedzialnych za inwestycje, planowanie przestrzenne, gospodarkę komunalną, sprawy społeczne, kulturę, promocję, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi. Taki model współpracy umożliwi zintegrowane podejście do wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zapewni odpowiednie powiązanie działań społecznych i infrastrukturalnych.

Istotną rolę w systemie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji odgrywać będą także jednostki organizacyjne gminy oraz partnerzy zewnętrzni. W zależności od charakteru przedsięwzięcia mogą to być w szczególności:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- jednostki oświatowe,
- instytucje kultury,
- jednostki odpowiedzialne za utrzymanie infrastruktury i przestrzeni publicznych,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorcy i lokalni producenci,
- instytucje rynku pracy,
- inne podmioty publiczne i społeczne uczestniczące w realizacji działań rewitalizacyjnych.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji programu przewiduje się organizowanie roboczych spotkań koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli komórek merytorycznych Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych i partnerów zaangażowanych w realizację

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Spotkania te służyć będą wymianie informacji na temat postępów realizacji działań, identyfikacji problemów wdrożeniowych oraz uzgadnianiu rozwiązań zwiększających efektywność podejmowanych interwencji.

W strukturze organizacyjnej wdrażania istotne miejsce zajmować będzie również Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy. Komitet pełnić będzie funkcję doradczo-opiniotwórczą w sprawach dotyczących przygotowania, wdrażania, monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji. Szczegółowe zasady jego powoływania oraz funkcjonowania określone zostaną w odrębnej uchwale Rady Miejskiej.

Przyjęta struktura organizacyjna wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu zapewnienie skutecznego zarządzania procesem rewitalizacji, sprawnej współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego realizację oraz bieżącego reagowania na pojawiające się potrzeby i wyzwania związane z wdrażaniem programu.

7.3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Partycypacja społeczna stanowi jeden z kluczowych elementów procesu rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji działania prowadzone w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji powinny być przygotowywane, realizowane, monitorowane i oceniane z udziałem interesariuszy rewitalizacji, w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji społecznych, instytucji publicznych oraz innych podmiotów działających na obszarze rewitalizacji.

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice uwzględniono wszystkie wymagane prawem formy partycypacji społecznej. Jednocześnie zakłada się kontynuację działań służących aktywnemu włączaniu mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz pozostałych interesariuszy na kolejnych etapach realizacji programu.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji pełni szczególną rolę, ponieważ umożliwia bieżące rozpoznawanie potrzeb lokalnych społeczności, wzmacnia przejrzystość działań publicznych oraz buduje współodpowiedzialność mieszkańców za rozwój obszaru rewitalizacji. Ma to istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku Miasta i Gminy Włodowice, gdzie proces rewitalizacji obejmuje zróżnicowane przestrzennie i funkcjonalnie podobszary: Włodowice, Rudniki i Zdów. Włączenie interesariuszy w przygotowanie, wdrażanie i ocenę Gminnego Programu Rewitalizacji umożliwia lepsze dostosowanie planowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb mieszkańców, a także zwiększa trwałość osiągniętych rezultatów.

Mechanizmy partycypacyjne przewidziane w Gminnym Programie Rewitalizacji obejmują cztery podstawowe etapy procesu rewitalizacji:

- diagnozowanie,
- programowanie,
- wdrażanie,
- monitorowanie i ocenę.

7.3.1. Partycypacja społeczna na etapie diagnozowania

Partycypacja społeczna na etapie diagnozowania została przeprowadzona zgodnie z art. 6 ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) i stanowiła istotny element procesu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Działania partycypacyjne dotyczyły projektu uchwały Rady Miejskiej we Włodowicach w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Konsultacje społeczne prowadzone były w okresie od 16 grudnia 2025 r. do 19 stycznia 2026 r., co spełnia ustawowy wymóg co najmniej 35 dni. O rozpoczęciu konsultacji oraz dostępnych formach udziału poinformowano interesariuszy zarówno przed rozpoczęciem konsultacji, jak i w trakcie ich trwania. Informacja została podana do publicznej wiadomości

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

poprzez publikację ogłoszenia w prasie, wywieszenie informacji na tablicach ogłoszeń na terenie gminy, a także poprzez stronę internetową, Biuletyn Informacji Publicznej oraz media społecznościowe gminy.

Konsultacje społeczne obejmowały następujące formy partycypacji:

1. **Zbieranie uwag w formie papierowej i elektronicznej** – poprzez formularz konsultacyjny dostępny w wersji papierowej w Urzędzie Miasta i Gminy Włodowice oraz w wersji elektronicznej, z możliwością składania uwag osobiście, drogą korespondencyjną, mailowo oraz poprzez formularz on-line.
2. **Badanie ankietowe** dotyczące opinii mieszkańców na temat projektowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, realizowane zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej. W badaniu wzięło udział 27 respondentów, a jego wyniki potwierdziły zasadność wyznaczenia obszarów rewitalizacji oraz pozwoliły zidentyfikować kluczowe problemy i potrzeby mieszkańców.
3. **Spacer badawczy (wizja terenowa)** przeprowadzony w dniu 8 stycznia 2026 r., który umożliwił bezpośrednią identyfikację problemów oraz potencjałów przestrzennych na obszarze rewitalizacji. W spotkaniu uczestniczyli mieszkańcy, przedstawiciele władz gminy oraz eksperci, a jego efektem było wskazanie konkretnych potrzeb i kierunków działań rewitalizacyjnych.
4. **Spotkanie konsultacyjne** zorganizowane w dniu 8 stycznia 2026 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury we Włodowicach, podczas którego przedstawiono założenia procesu rewitalizacji, wyniki diagnozy delimitacyjnej oraz projekt uchwały. Spotkanie obejmowało również sesję pytań i odpowiedzi, umożliwiając mieszkańcom aktywny udział w dyskusji.

Zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem zbierania uwag w formie papierowej lub elektronicznej (art. 6 ust. 3 pkt 1), a także co najmniej dwóch dodatkowych form partycypacji społecznej (art. 6 ust. 4). W przypadku

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Miasta i Gminy Włodowice zastosowano więcej niż wymagane minimum, co świadczy o szerokim i kompleksowym podejściu do włączania mieszkańców w proces decyzyjny.

Wszyscy zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z materiałami konsultacyjnymi, w tym projektem uchwały, mapami przedstawiającymi granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz dokumentem „Diagnoza – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice”.

Informacje pozyskane w ramach konsultacji społecznych zostały wykorzystane do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. Pozwoliły one na uwzględnienie lokalnej wiedzy, potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców, a także na identyfikację kluczowych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych oraz określenie kierunków działań rewitalizacyjnych.

Proces konsultacji społecznych potwierdził zasadność wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz stanowił istotny etap przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Uzyskane wyniki i wnioski stanowią podstawę do dalszych prac planistycznych oraz realizacji działań rewitalizacyjnych na terenie Miasta i Gminy Włodowice.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Rycina 8. Dokumentacja fotograficzna spaceru rewitalizacyjnego. Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Jednocześnie Gmina Włodowice prowadziła szeroko zakrojone działania informacyjne dotyczące procesu rewitalizacji, aktywnie wykorzystując zarówno stronę internetową, jak i media społecznościowe gminy. Tak kompleksowe podejście świadczy o dużej dbałości o dostępność informacji dla jak najszerszej grupy mieszkańców oraz o odpowiedzialnym i rzetelnym prowadzeniu konsultacji społecznych.

The screenshot shows three Facebook posts from the official page of 'Miasto i Gmina Włodowice'. The first post, dated January 3rd, announces the start of the revitalization process and encourages residents to get involved. The second post, dated January 15th, is a reminder about public consultations. The third post, dated February 20th, features an infographic titled 'Czym jest rewitalizacja?' (What is revitalization?) and an aerial photo of the town with a designated revitalization area.

Post 1 (3 sty): Miasto i Gmina Włodowice rozpoczyna proces rewitalizacji! Zachęcamy do zapoznania się z informacjami dotyczącymi planowanych działań oraz udziału mieszkańców w procesie rewitalizacji. Więcej informacji: <https://www.wlodowice.pl/aktualnosci/2006>

Post 2 (15 sty): Przypomnienie o konsultacjach. Szanowni Państwo! Przypominamy o... więcej

Post 3 (20 lut): Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji – co to oznacza dla mieszkańców? więcej

Infographic: Czym jest rewitalizacja?
Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice
Rewitalizacja (dosłownie: ożywienie, przywrócenie do życia) jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów gminy.

- Nie tylko remonty!**
Celem rewitalizacji jest przywrócenie do życia zdegradowanej części gminy i uzupełnienie jej o nowe funkcje. W procesie rewitalizacji chodzi przede wszystkim o wprowadzenie takich zmian na zdegradowanym obszarze gminy, dzięki którym będzie się tam lepiej żyło, przebywało i pracowało.
- Ramy prawne**
Ramy prawne dla procesu rewitalizacji w Polsce zawarte zostały w Ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji. Ustawa reguluje m.in. kwestie dotyczące Gminnych Programów Rewitalizacji (GPR), które są podstawowym narzędziem nakierowanym na kompleksowe podejście do procesu oraz podejmowanie działań w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną.
- Partycypacja społeczna**
Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością oraz innymi interesariuszami takimi jak przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe czy organy władzy gminy, do wprowadzenia pozytywnych zmian i wyprowadzenia obszaru z kryzysu niezbędna jest pomoc mieszkańców!

Rycina 9. Konsultacje społeczne w Mieście i Gminie Włodowice były wzbogacone o działania edukacyjne, które pozwoliły mieszkańcom lepiej zrozumieć proces tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Źródło: Facebook Miasta i Gminy Włodowice <https://www.facebook.com>

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Szczególnie ważne było uwzględnienie perspektywy wszystkich zainteresowanych – nie tylko mieszkańców, lecz także osób zaangażowanych w rozwój Gminy. Dlatego władze gminy zadbały, aby proces rewitalizacji był przedstawiany w sposób przystępny, zrozumiały i transparentny, umożliwiając mieszkańcom pełne zrozumienie kolejnych etapów działań. Takie podejście miało także na celu wprowadzenie lokalnej społeczności w proces już na najwcześniejszym etapie.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji - co to oznacza dla mieszkańców?

W ramach działań rewitalizacyjnych w Gminie Włodowice wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji. Czym one są i dlaczego są ważne?

Obszar zdegradowany to część gminy, w której występują problemy kryzysowe – zarówno w sferze społecznej, przestrzennej, technicznej, środowiskowej jak i gospodarczej. Mogą to być miejsca, które wymagają modernizacji, wsparcia społecznego czy pomocy bezpieczeństwa.

Obszar rewitalizacji to część obszaru zdegradowanego, w której planuje się konkretnie działania inwestycyjne i społeczne, mające na celu poprawienie życia i poprawę jakości życia mieszkańców.

W Gminie Włodowice obszar rewitalizacji obejmuje część trzech sołectw – Włodowice, Budniki oraz Żabno. Został wyznaczony Uchwałą nr 2025/XX/2024 Rady Miejskiej we Włodowicach z dnia 28.01.2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice (Dz. Urz. Włó. 59. 2024.114), uwzględniając wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych w dniach 16 grudnia 2023 r. do 19 stycznia 2024 r.

Konsultacje pozwoliły mieszkańcom:

- zapoznać się z diagnozą problemów społecznych, przestrzennych, technicznych, środowiskowych i gospodarczych w poszczególnych częściach gminy,
- wyrazić swoje uwagi i pomysły dotyczące obszarów wymagających wsparcia,
- włączyć się w proces wyznaczania obszaru, który będzie objęty programem rewitalizacji.

Poniżej przedstawiamy zarys wyznaczonego obszaru rewitalizacji w Gminie Włodowice.

Co to oznacza dla mieszkańców?

- Mieszkańcy w obszarze rewitalizacji będą mogli skorzystać z inwestycji w infrastrukturę i przestrzeń publiczną,
- przewidziano na projekty wspierające społeczność lokalną i działalność gospodarczą,
- mieszkańcy będą mogli aktywnie uczestniczyć w kolejnych etapach konsultacji i planowania działań rewitalizacyjnych.

Rewitalizacja to nie tylko remonty i modernizacja – to przede wszystkim szansa dla mieszkańców na lepszą, bardziej przyjazną gminę.

Rycina 10. Gmina zachęca mieszkańców do udziału w procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez promowanie treści na swoich mediach społecznościowych. Źródło: Oficjalna strona internetowa Gminy <https://www.wlodowice.pl/aktualnosci/2070>

Informacje pozyskane w ramach konsultacji społecznych zostały wykorzystane do pogłębionej diagnozy obszarów rewitalizacji, pozwalając na uwzględnienie opinii i potrzeb mieszkańców w procesie identyfikacji kluczowych problemów i kierunków działań. Szczegółowe sprawozdanie z konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej we Włodowicach w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice jest dostępne pod następującym linkiem: <https://www.bip.wlodowice.pl/artykuly/10061>

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

7.3.2. Partycypacja społeczna na etapie programowania

W ramach włączenia interesariuszy w proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice opublikowano ogłoszenie informujące o rozpoczęciu prac nad dokumentem oraz wskazujące obszar, który zostanie objęty procesem rewitalizacji. Informacje zostały opublikowane:

- w lokalnej prasie,
- na stronie BIP <https://www.bip.wlodowice.pl/artykuly/10167>
- na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Włodowice <https://www.wlodowice.pl/aktualnosci/2102> <https://www.wlodowice.pl/aktualnosci/2103>
- na tablicach ogłoszeniowych w sołectwach.

W dniu 30.03.2026 r. opublikowano ogłoszenie, które zachęcało mieszkańców oraz podmioty działające na obszarze gminy do składania pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne poprzez specjalnie przygotowane formularze projektowe. Zbieranie formularzy odbywało się w dniach 30.03.2026 r. – 09.04.2026 r.

Formularze były dostępne:

- w wersji elektronicznej na BIP Urzędu Miasta i Gminy Włodowice: <https://www.bip.wlodowice.pl/artykuly/10166> oraz na oficjalnej stronie internetowej: <https://www.wlodowice.pl/aktualnosci/2103>
- w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Włodowice.

Dodatkowo w przypadku pytań dotyczących wypełniania formularzy mieszkańcy mogli kontaktować się z pracownikami urzędu drogą mailową urzad@wlodowice.pl. Informacja o możliwości składania propozycji projektów była również udostępniona w mediach społecznościowych Miasta i Gminy Włodowice. W ramach naboru dnia 07.04.2026 r. odbyło się spotkanie online, które pełniło funkcję konsultacyjną i wspierało mieszkańców w prawidłowym uzupełnianiu fiszek projektowych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

W ramach włączenia interesariuszy w proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice planuje się prowadzenie działań informacyjnych i konsultacyjnych mających na celu umożliwienie mieszkańcom, przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom aktywnego udziału w opracowaniu dokumentu.

Na etapie programowania przewiduje się publikację ogłoszenia informującego o rozpoczęciu prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji oraz wskazującego obszar objęty procesem rewitalizacji. Informacja ta zostanie udostępniona w szczególności:

- na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Włodowice,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,
- w mediach społecznościowych gminy,
- w innych formach umożliwiających dotarcie do szerokiego grona interesariuszy.

Po opracowaniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji przewiduje się przeprowadzenie konsultacji społecznych dokumentu. W ramach tego etapu wszyscy zainteresowani będą mieli możliwość zapoznania się z projektem uchwały Rady Miejskiej oraz z dokumentem programowym. Uwagi i propozycje zmian będą mogły być zgłaszane:

- drogą elektroniczną,
- w formie papierowej w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Włodowice,
- podczas spotkań konsultacyjnych organizowanych w siedzibie urzędu lub w innych wskazanych lokalizacjach,
- w innych dopuszczalnych formach konsultacyjnych.

Zgłoszone uwagi i propozycje zmian zostaną przeanalizowane, a w przypadku ich zasadności – uwzględnione w ostatecznej wersji programu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt Gminnego Programu Rewitalizacji zostanie skierowany do zaopiniowania przez właściwe organy. Szczegółowy opis

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

przeprowadzonych działań partycypacyjnych oraz zestawienie zgłoszonych uwag zostaną opublikowane na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na etapie programowania przewiduje się również powołanie Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice, który stanowić będzie forum współpracy mieszkańców, podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz jednostek samorządowych z organami gminy. Komitet pełnić będzie funkcję doradczo-opiniotwórczą dla Burmistrza Miasta i Gminy Włodowice i będzie uczestniczył w procesie opracowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu zapewni Urząd Miasta i Gminy Włodowice.

7.3.3. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania

W czasie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji istotne jest zapewnienie aktywnego uczestnictwa mieszkańców i lokalnych interesariuszy w procesie wdrażania działań rewitalizacyjnych. Wdrażanie projektów nie odbywa się w izolacji – zaangażowanie społeczności lokalnej, przedsiębiorców i organizacji jest kluczowe dla skuteczności przedsięwzięć, ich dostosowania do lokalnych potrzeb oraz budowania poczucia współodpowiedzialności za rozwój obszaru rewitalizacji.

W ramach wdrażania GPR przewidziano następujące formy włączenia społeczności:

Interesariusze	Działania	Cel działania
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji	Bieżące informowanie o postępach wdrażania GPR poprzez informacje na stronie internetowej i w mediach społecznościowych	Utrzymywanie wysokiego poziomu świadomości procesu wśród mieszkańców, aktywizacja lokalnych społeczności
	Informowanie o wydarzeniach związanych z działaniami na obszarze rewitalizacji i aktywne zapraszanie do udziału mieszkańców obszaru	
	Włączanie mieszkańców w przygotowanie i realizację działań, zgodnie z założeniami poszczególnych przedsięwzięć	
Lokalne organizacje pozarządowe, kulturalne i edukacyjne	Partnerstwo przy realizacji projektów rewitalizacyjnych	Wzmocnienie kapitału społecznego i animacja życia lokalnego
	Organizacja wspólnych wydarzeń, warsztatów i inicjatyw uzupełniających	
	Wsparcie przy animacji społecznej i edukacyjnej	
Przedsiębiorcy i lokalni producenci	Konsultacje dotyczące wsparcia przedsiębiorczości	Wsparcie lokalnej gospodarki, rozwój przedsiębiorczości
	Możliwość promocji produktów i usług w ramach	

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	przestrzeni rewitalizowanej	
Ogół społeczności i odwiedzający gminę	Wydarzenia otwarte: koncerty, festyny, warsztaty	Promocja gminy, integracja społeczna, budowanie poczucia wspólnoty
	Informacja o dostępnych przestrzeniach publicznych	

Tabela 14 Formy włączenia interesariuszy na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Źródło: opracowanie własne.

Dodatkowo przewiduje się organizowanie wydarzeń integracyjnych, wykorzystując zmodernizowaną infrastrukturę i pogłębiając realizację wyznaczonych celów. Przykładowe formy takich działań obejmują:

- Pikniki rodzinne, umożliwiające włączenie różnych grup wiekowych;
- Wystawy w zmodernizowanych obiektach przewidzianych pod obiekty kultury, wspierające budowanie tożsamości lokalnej;
- Wydarzenia sportowe i kulturalne, włączające zmodernizowaną infrastrukturę, integrujące mieszkańców obszaru rewitalizacji z pozostałymi mieszkańcami gminy.

Stałe kanały komunikacji między Urzędem Gminy a interesariuszami pozwalają na bieżące informowanie o kolejnych etapach wdrażania programu oraz ułatwiają wprowadzanie ewentualnych korekt w działaniach rewitalizacyjnych.

Celem wszystkich działań partycypacyjnych na etapie wdrażania jest maksymalne wykorzystanie lokalnych zasobów, wzmocnienie współpracy z mieszkańcami i partnerami oraz zapewnienie trwałości efektów rewitalizacji.

7.3.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania

Monitorowanie realizacji GPR obejmuje zarówno ocenę efektów społecznych, gospodarczych, jak i przestrzennych działań rewitalizacyjnych. Udział społeczności lokalnej w tym etapie pozwala nie tylko ocenić skuteczność projektów, ale również wskazać kierunki ewentualnych modyfikacji i usprawnień. W ramach monitorowania przewiduje się następujące formy włączenia społeczności:

Interesariusze	Działania	Cel działania
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji	Spotkania informacyjne i konsultacyjne dotyczące efektów projektów	Ocena skuteczności działań, identyfikacja potrzeb i problemów.
	Udział w grupach fokusowych i spacerach ewaluacyjnych	

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

	Możliwość zgłaszania uwag i propozycji modyfikacji projektów	
Komitet Rewitalizacji	Regularne posiedzenia z udziałem ekspertów i przedstawicieli mieszkańców	Wsparcie w podejmowaniu decyzji dotyczących kolejnych działań, zapewnienie przejrzystości
	Analiza efektów realizacji GPR i rekomendacje dla Wójta Gminy	
Lokalne organizacje pozarządowe, kulturalne i edukacyjne	Współudział w ocenie skuteczności działań edukacyjnych, kulturalnych i społecznych	Zapewnienie rzetelnej ewaluacji działań społecznych
	Konsultacje wsparcia projektów i ewaluacji	
Przedsiębiorcy i lokalni producenci	Współpraca w ocenie efektów projektów gospodarczych i infrastrukturalnych	Weryfikacja wpływu rewitalizacji na rozwój lokalnej gospodarki
	Sugestie dotyczące usprawnienia wsparcia przedsiębiorczości	
Ogół społeczności i odwiedzający gminę	Ankiety konsultacyjne oceniające poziom i efekty wdrożenia GPR	Ocena efektów społecznych
	Informacja o wynikach rewitalizacji	

Tabela 15 Mechanizmy partycypacji społecznej w monitorowaniu GPR. Źródło: opracowanie własne.

Kanały komunikacji i udostępniania wyników monitoringu:

- Publikacja raportów z monitoringu w BIP i na stronie internetowej gminy.
- Prezentacja wyników na wydarzeniach lokalnych i spotkaniach z mieszkańcami.
- Regularne aktualizacje dotyczące stanu wdrażania projektów oraz osiągniętych rezultatów.
- Możliwość zgłaszania uwag i propozycji poprzez dedykowane formularze elektroniczne lub kontakt z Urzędem Gminy.

Celem monitorowania z udziałem społeczności jest zapewnienie przejrzystości procesu rewitalizacji, weryfikacja skuteczności działań oraz adaptacja programu do aktualnych potrzeb mieszkańców i lokalnych podmiotów.

7.4. Komitet Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji przewiduje się powołanie Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Komitet stanowić będzie forum współpracy interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, wdrażania i oceny procesu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Komitet Rewitalizacji pełnić będzie funkcję doradczo-opiniodawczą dla Burmistrza Miasta i Gminy Włodowice. Do jego zadań należeć będzie w szczególności opiniowanie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, wspieranie dialogu pomiędzy interesariuszami a organami gminy oraz udział w procesie wdrażania, monitorowania, ewaluacji i ewentualnej aktualizacji programu.

Obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu Rewitalizacji zapewnią będzie Urząd Miasta i Gminy Włodowice. Szczegółowe zasady powoływania oraz funkcjonowania Komitetu określone zostaną w odrębnej uchwale Rady Miejskiej.

Ze względu na szeroki zakres zadań Komitetu dopuszcza się możliwość powoływania zespołów roboczych lub zapraszania do współpracy dodatkowych osób, w szczególności przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, komórek merytorycznych Urzędu Miasta i Gminy, sołtysów, radnych oraz organizacji pozarządowych. Istotną rolę w pracach Komitetu pełnić będą przedstawiciele strony społecznej.

Komitet powinien obradować co najmniej raz w roku, a jego pracami kierować będzie Burmistrz Miasta i Gminy Włodowice lub osoba przez niego upoważniona.

Komitet Rewitalizacji może również inicjować działania służące pozyskiwaniu opinii mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, w szczególności w ramach spacerów badawczych, spotkań informacyjnych oraz innych form konsultacyjnych.

7.5. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice ma na celu bieżące śledzenie postępów realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz identyfikację przesłanek mogących wskazywać na potrzebę wprowadzenia zmian w Programie. System ten umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz reagowanie na pojawiające się bariery wdrożeniowe i nowe uwarunkowania realizacyjne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

System monitorowania i oceny GPR obejmuje:

- ocenę stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- ocenę stopnia realizacji celów rewitalizacji.

7.5.1. Monitoring realizacji GPR

Monitoring realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji polegać będzie na systematycznym gromadzeniu oraz analizie danych ilościowych i jakościowych dotyczących realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Proces monitorowania prowadzony będzie w ujęciu rocznym i stanowić będzie podstawowe źródło informacji o postępach we wdrażaniu Programu.

W ramach monitoringu zakłada się pozyskiwanie informacji od podmiotów realizujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w szczególności dotyczących:

- aktualnego statusu realizacji przedsięwzięcia,
- stopnia zaawansowania prac,
- przyczyn opóźnień lub braku realizacji,
- osiągniętych efektów rzeczowych i organizacyjnych.

Podstawowym narzędziem monitoringu będzie karta monitoringu stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wzór karty monitoringu może obejmować następujące elementy:

- numer przedsięwzięcia,
- nazwę przedsięwzięcia,
- wykonane działania,
- status realizacji,
- zidentyfikowane problemy,
- podjęte lub planowane działania naprawcze,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- uwagi.

Status realizacji przedsięwzięć może być określany jako:

1. niezrealizowane – planowane,
2. niezrealizowane – nieplanowane,
3. w trakcie realizacji,
4. zakończone.

Monitoring realizacji GPR będzie również obejmował analizę wskaźników produktu i rezultatu przypisanych do poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

7.5.2. Ocena stopnia realizacji GPR

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji podlegać będzie ocenie stopnia realizacji nie rzadziej niż raz na 3 lata.

Ocena ta obejmować będzie:

- analizę stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- ocenę zmian zachodzących w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Podstawą oceny będą w szczególności:

- dane dotyczące rezultatów realizowanych przedsięwzięć,
- wybrane wskaźniki wykorzystane na etapie diagnozy,
- informacje pozyskane w ramach monitoringu oraz działań partycypacyjnych.

Efektom oceny będzie raport zawierający wnioski dotyczące skuteczności GPR oraz ewentualne rekomendacje zmian w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i sposobu ich realizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

7.5.3. Udział interesariuszy w monitorowaniu GPR

W proces monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji włączona będzie społeczność lokalna. Istotną rolę w tym zakresie pełnić będzie Komitet Rewitalizacji.

Raporty z monitoringu rocznego oraz oceny okresowe będą opiniowane przez Komitet Rewitalizacji oraz podawane do publicznej wiadomości poprzez publikację na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dodatkowo przewiduje się wykorzystanie różnych form partycypacji społecznej w procesie oceny realizacji GPR, w szczególności:

- spotkań informacyjnych i konsultacyjnych,
- ankiet i badań opinii mieszkańców,
- spacerów badawczych,
- bezpośredniego kontaktu z interesariuszami.

Celem tych działań jest zapewnienie przejrzystości procesu rewitalizacji, ocena funkcjonalności zrealizowanych przedsięwzięć oraz identyfikacja potrzeb dalszych działań.

7.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice będzie wymagała zaangażowania zróżnicowanych źródeł finansowania. Ze względu na kompleksowy i wieloletni charakter procesu rewitalizacji zakłada się, że finansowanie działań będzie miało charakter montażu finansowego, obejmującego zarówno środki publiczne, jak i środki prywatne.

Podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą środki budżetu Miasta i Gminy Włodowice, przeznaczone w szczególności na realizację projektów własnych gminy, wkład własny do projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych oraz działania o charakterze organizacyjnym i społecznym.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Istotną rolę w finansowaniu działań rewitalizacyjnych odgrywać będą środki zewnętrzne, w tym w szczególności:

- fundusze europejskie dostępne w ramach programów operacyjnych na lata 2021–2027 oraz kolejnych perspektyw finansowych,
- środki krajowe, w tym programy rządowe i fundusze celowe wspierające rozwój lokalny, rewitalizację, infrastrukturę społeczną i techniczną,
- środki pochodzące z funduszy ochrony środowiska oraz programów wspierających efektywność energetyczną i poprawę jakości powietrza.

W realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych mogą być również zaangażowane środki innych podmiotów, w szczególności:

- jednostek organizacyjnych gminy,
- organizacji pozarządowych,
- instytucji publicznych,
- podmiotów prywatnych, w tym przedsiębiorców,
- partnerów realizujących projekty w formule partnerstwa.

LP	Tytuł projektu	Szacunkowa wartość [PLN]	Środki UE [PLN]	Środki budżetu państwa [PLN]	Środki budżetu gminy [PLN]	Środki prywatne [PLN]
1	Centrum Aktywności Społecznej Miasta i Gminy Włodowice	500 000,00	420 000,00	-	80 000,00	-
2	Utworzenie i wsparcie działalności klubu seniora w Zdowie	2 000 000,00	1 600 000,00	-	400 000,00	-
3	Wzmocnienie potencjału jednostek OSP oraz rozwój działań społecznych i edukacyjnych w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	500 000,00	420 000,00	-	80 000,00	-
4	Program aktywizacji Kół Gospodyń Wiejskich w podobszarach rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice	1 000 000,00	840 000,00	-	160 000,00	-

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

5	Strefa Młodych – Centrum Aktywności Młodzieży w Mieście i Gminie Włodowice	1 150 000,00	966 000,00	-	184 000,00	-
6	Aktywne Włodowice – Program rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej	1 500 000,00	1 260 000,00	-	240 000,00	-
7	Adaptacja budynku szkoły w Zdowie dla potrzeb nowych funkcji społecznych	3 200 000,00	2 720 000,00	-	480 000,00	-
8	Rewitalizacja Parku wokół Pałacu we Włodowicach	3 600 000,00	3 000 000,00	500 000,00	100 000,00	-
9	Remont konserwatorski, zabezpieczenie i adaptacja ruin dawnego pałacu we Włodowicach	21 500 000,00	15 000 000,00	5 500 000,00	1 000 000,00	-
10	Połączenie pałacu i parku do Zalewu ścieżką rowerową we Włodowicach	3 200 000,00	2 720 000,00	-	480 000,00	-
11	Rewitalizacja Rynku we Włodowicach	6 100 000,00	5 185 000,00	-	915 000,00	-
12	Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji	480 000,00	-	-	480 000,00	-
	RAZEM	44 730 000,00	34 131 000,00	6 000 000,00	4 599 000,00	-

Tabela 16. Szacunkowe wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i kosztów zarządzania GPR oraz źródła ich finansowania. Źródło: opracowanie własne

LP	Tytuł projektu	Szacunkowa wartość [PLN]	Środki UE [PLN]	Środki budżetu państwa [PLN]	Środki budżetu gminy [PLN]	Środki prywatne [PLN]
1	Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Zalew z terenami rekreacyjno-sportowymi	8 200 000,00	6 970 000,00	-	1 230 000,00	-
2	Udostępnienie przestrzeni rekreacyjno-sportowej: Skatki Rzędkowice	3 100 000,00	2 635 000,00	-	465 000,00	-
	RAZEM	11 300 000,00	9 605 000,00	-	1 695 000,00	-

Tabela 17. Szacunkowe wartości komplementarnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz źródła ich finansowania. Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Struktura finansowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie uzależniona od ich charakteru, zakresu oraz dostępności środków finansowych w danym okresie. Harmonogram realizacji projektów może ulegać zmianom w zależności od terminów naborów wniosków, zasad finansowania oraz możliwości zapewnienia wkładu własnego przez gminę i partnerów.

Gminny Program Rewitalizacji stanowi podstawę do ubiegania się o środki zewnętrzne na realizację działań rewitalizacyjnych. Wpisanie przedsięwzięć do programu zwiększa możliwość ich finansowania ze środków europejskich i krajowych oraz umożliwia prowadzenie skoordynowanej polityki inwestycyjnej i społecznej na obszarze rewitalizacji.

7.7. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji wiąże się nie tylko z kosztami realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ale również z koniecznością zapewnienia sprawnego systemu zarządzania, koordynacji, monitorowania oraz prowadzenia działań partycypacyjnych. Koszty te obejmują w szczególności obsługę organizacyjną programu, funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji, prowadzenie monitoringu i ewaluacji, a także działania informacyjne i angażujące interesariuszy rewitalizacji.

Szacunkowe koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji przedstawiono w tabeli poniżej.

Kategoria kosztu	Szacunkowy koszt roczny (zł)	Szacunkowy koszt całkowity 2026–2035 (zł)
Koordinacja GPR	25 000	250 000
Obsługa Komitetu Rewitalizacji	4 000	40 000
Monitoring i ewaluacja	8 000	80 000
Partycypacja społeczna	8 000	80 000
Promocja i informacja	3 000	30 000
Razem	48 000	480 000

Tabela 18. Szacunkowe koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji. Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Wskazane wartości mają charakter szacunkowy i mogą ulegać zmianom w zależności od zakresu realizowanych działań, dostępnych środków finansowych oraz stopnia zaangażowania interesariuszy. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji będą pokrywane ze środków własnych gminy oraz – w miarę możliwości – ze środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich i krajowych.

7.8 Procedura aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

W przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Burmistrz Miasta i Gminy Włodowice wystąpi do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę, przedkładając jednocześnie wyniki monitoringu i oceny programu oraz opinię Komitetu Rewitalizacji.

Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzona będzie zgodnie z procedurą określoną w ustawie o rewitalizacji, w tym z zapewnieniem udziału interesariuszy w drodze konsultacji społecznych. Zakres aktualizacji może dotyczyć w szczególności:

- katalogu przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- harmonogramu realizacji działań,
- systemu wdrażania programu,
- wskaźników monitorowania i oceny,
- innych elementów programu wymagających dostosowania do zmieniających się uwarunkowań.

W sytuacji osiągnięcia celów rewitalizacji określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji możliwe będzie podjęcie uchwały w sprawie uchylecia programu w całości lub w części.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

8. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE PROGRAMU REWITALIZACJI

8.1. Zmiany w prawie lokalnym

Na dzień uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice nie planuje się zmian w prawie lokalnym, z zastrzeżeniem możliwości ich wprowadzenia w razie zmian lub aktualizacji GPR albo w przypadku wystąpienia potrzeby dostosowania lokalnych regulacji do sposobu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

8.2. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na obecnym etapie nie przewiduje się wyznaczenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w ustawie o rewitalizacji. Jednocześnie nie wyklucza się możliwości podjęcia w przyszłości uchwał w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w kolejnych etapach realizacji Programu. Wprowadzenie takiej strefy będzie możliwe po dokonaniu odpowiednich zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji.

8.3. Ocena oddziaływania na środowisko

Zakres koniecznych działań związanych z oceną oddziaływania na środowisko zostanie określony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz stanowiskiem właściwych organów. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzona będzie z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska, w szczególności w zakresie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko oraz działań związanych z poprawą jakości przestrzeni publicznych, infrastruktury technicznej i stanu środowiska.

8.4. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z systemem planowania przestrzennego gminy i uwzględnia obowiązujące oraz projektowane dokumenty planistyczne, w szczególności plan ogólny gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Plan ogólny gminy stanowi podstawowy akt planowania przestrzennego obejmujący cały obszar gminy i określający ramy polityki przestrzennej, w tym podział na strefy planistyczne oraz kierunki zagospodarowania. Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz mają znaczenie przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

Gminny Program Rewitalizacji pozostaje w zgodności z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a jego ustalenia będą uwzględniane przy sporządzaniu nowych planów miejscowych oraz zmianie obowiązujących dokumentów planistycznych.

W przypadku braku uchwalonego planu ogólnego gminy, ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji będą stanowiły podstawę do jego kształtowania, w szczególności w zakresie kierunków przekształceń funkcjonalno-przestrzennych oraz zasad zagospodarowania obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie prowadzona z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz z zachowaniem spójności z polityką przestrzenną gminy.

8.4.1. Zakres niezbędnych zmian w dokumentach planistycznych

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji może wymagać wprowadzenia zmian w dokumentach planistycznych gminy, w szczególności w planie ogólnym gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do planu ogólnego gminy, zakres niezbędnych zmian obejmuje w szczególności:

- uwzględnienie obszaru rewitalizacji jako obszaru wymagającego szczególnego wsparcia i ukierunkowanych działań rozwojowych,
- dostosowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego do celów i kierunków działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji,

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

- określenie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu sprzyjających przeciwdziałaniu zjawiskom kryzysowym,
- uwzględnienie potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej, technicznej oraz przestrzeni publicznych.

W odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakres zmian może obejmować:

- dostosowanie przeznaczenia terenów do funkcji wynikających z przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- wprowadzenie zapisów umożliwiających realizację inwestycji rewitalizacyjnych,
- zmianę parametrów i wskaźników zabudowy w celu poprawy jakości przestrzeni oraz warunków życia mieszkańców,
- uwzględnienie zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W przypadku braku obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru rewitalizacji, dopuszcza się ich sporządzenie lub zmianę w celu zapewnienia zgodności realizowanych działań z polityką przestrzenną gminy oraz celami rewitalizacji.

8.4.2. Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji nie planuje się zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z zastrzeżeniem możliwości ich wprowadzenia w razie zmian lub aktualizacji GPR oraz w przypadku potrzeby dostosowania zapisów planistycznych do konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

8.5. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie gminy i regionu

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice jest spójny z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i sektorowymi gminy oraz stanowi narzędzie ich realizacji w odniesieniu do obszaru rewitalizacji. Ponadto dokument uwzględnia kierunki rozwoju określone w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Włodowice, będącej w trakcie procedury uchwalenia, w szczególności w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju usług społecznych, wzmocnienia aktywności społecznej, poprawy jakości przestrzeni publicznych oraz wykorzystania lokalnych potencjałów rozwojowych.

Po uchwaleniu Strategii Rozwoju Gminy Włodowice zostanie przeprowadzona weryfikacja zgodności Gminnego Programu Rewitalizacji z jej ostatecznymi zapisami, a w razie potrzeby odpowiednie postanowienia GPR zostaną dostosowane w trybie jego aktualizacji.

Gminny Program Rewitalizacji pozostaje również w zgodności **ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy przyjętą uchwałą Rady Miejskiej nr 410/XLV/2023 z dnia 13 października 2023 r.** przyczyniając się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, aktywizacji mieszkańców oraz zwiększenia dostępności usług społecznych.

Ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji są zgodne z pozostałymi dokumentami strategicznymi i sektorowymi gminy, w szczególności w zakresie rozwoju infrastruktury, ochrony środowiska, kultury oraz rozwoju gospodarczego.

Program zapewnia integrację działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej oraz koordynację interwencji publicznych na obszarze rewitalizacji.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji będzie prowadzona w sposób skoordynowany z wdrażaniem dokumentów strategicznych gminy oraz będzie uwzględniana przy ich aktualizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Na poziomie regionalnym Gminny Program Rewitalizacji pozostaje zgodny z celami rozwojowymi określonymi w **Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego** oraz dokumentami programowymi dotyczącymi wykorzystania funduszy europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Dokument pozostaje również zgodny z krajowymi dokumentami strategicznymi, w szczególności z **Krajową Polityką Miejską 2030**, która wskazuje rewitalizację jako jedno z kluczowych narzędzi przeciwdziałania degradacji przestrzeni oraz wzmocnienia funkcji społecznych i gospodarczych miast.

Dzięki zachowaniu spójności z dokumentami strategicznymi różnych poziomów zarządzania możliwe jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych w sposób skoordynowany oraz zgodny z długofalowymi kierunkami rozwoju gminy i regionu.

Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i zależności tych powiązań przedstawia tabela 19.

Dokument strategiczny	Cel strategiczny dokumentu	Powiązany cel rewitalizacji (GPR)	Opis powiązania	Typ powiązania: bezpośrednie, pośrednie
Projekt Strategii Rozwoju Gminy Włodowice (w trakcie uchwalania)	Poprawa jakości życia mieszkańców	Ograniczenie zjawisk kryzysowych i poprawa warunków życia na obszarze rewitalizacji	Działania rewitalizacyjne obejmują projekty społeczne, infrastrukturalne i przestrzenne poprawiające warunki życia mieszkańców.	Bezpośrednie
Projekt Strategii Rozwoju Gminy Włodowice (w trakcie uchwalania)	Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej	Poprawa stanu infrastruktury publicznej oraz przestrzeni publicznych	Projekty rewitalizacyjne obejmują modernizację obiektów publicznych, przestrzeni rekreacyjnych i infrastruktury technicznej.	Bezpośrednie
Projekt Strategii Rozwoju Gminy Włodowice (w trakcie uchwalania)	Wzmacnianie aktywności społecznej i kapitału społecznego	Aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	Rewitalizacja zakłada realizację projektów integracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych.	Bezpośrednie
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włodowice	Wzmacnianie kapitału społecznego i aktywizacja mieszkańców	Wzmocnienie kapitału społecznego oraz ograniczenie zjawisk wykluczenia społecznego	Rewitalizacja zakłada realizację projektów integracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych	Bezpośrednie

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włodowice	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wsparcie grup wymagających pomocy	Poprawa jakości życia seniorów i ograniczenie izolacji społecznej grup wymagających wsparcia	Rewitalizacja zakłada m.in. utworzenie klubu seniora w Zdowie, rozwój usług społecznych i przestrzeni integracji, działania aktywizujące i opiekuńcze	Bezpośrednie
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włodowice	Wspieranie aktywności zawodowej i rozwoju lokalnej gospodarki	Wzmocnienie lokalnej aktywności gospodarczej oraz wykorzystanie potencjałów turystycznych.	Rewitalizacja zakłada realizację projektów aktywizujących, edukacyjnych wpływających na rozwój gospodarczy gminy	Bezpośrednie
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego	Zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej regionu	Zmniejszenie dysproporcji rozwojowych w obrębie gminy	Interwencja rewitalizacyjna koncentruje się na obszarach o największej koncentracji problemów społecznych.	Pośrednie
Krajowa Polityka Miejska 2030	Odnowa zdegradowanych obszarów miast i wsi	Kompleksowa rewitalizacja wyznaczonych podobszarów	GPR realizuje działania rewitalizacyjne zgodne z założeniami krajowej polityki miejskiej.	Bezpośrednie

Tabela 19. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi. Źródło: opracowanie własne.

9. SPIS RYCIN I TABEL

Rycina 1. Etapy prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne.	10
Rycina 2. Etapy prac związanych z delimitacją przeprowadzoną na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne.	15
Rycina 3. Obszar zdegradowany Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	28
Rycina 4. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k	31
Rycina 5. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 1 WŁODOWICE. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	32
Rycina 6. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 2 RUDNIKI. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	33
Rycina 7. Obszar rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice – Podobszar 3 ZDÓW. Źródło: opracowanie własne. Podkład: Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT 10k.	34
Rycina 8. Dokumentacja fotograficzna spaceru rewitalizacyjnego. Źródło: opracowanie własne.	151
Rycina 9. Konsultacje społeczne w Mieście i Gminie Włodowice były wzbogacone o działania edukacyjne, które pozwoliły mieszkańcom lepiej zrozumieć proces tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.	131
Rycina 10. Gmina zachęca mieszkańców do udziału w procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez promowanie treści na swoich mediach społecznościowych.	132

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice

Tabela 1. Lista wskaźników wybranych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne.	21
Tabela 2. Ranking jednostek analitycznych według wartości wskaźnika syntetycznego (Perkala). Źródło: opracowanie własne.	23
Tabela 3. Sołectwa z największą koncentracją negatywnych zjawisk. Źródło: opracowanie własne.	24
Tabela 4. Opis dominujących negatywnych zjawisk w sołectwach włączonych do obszaru zdegradowanego. Źródło: opracowanie własne.	24
Tabela 5. Zestawienie powierzchni i liczby ludności na obszarze zdegradowanym (stan na koniec 2024 r.). Źródło: opracowanie własne.	25
Tabela 6. Wybrane dane demograficzne dla gminy stanowiące tło dla charakterystyki Włodowic. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.	52
Tabela 7. Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Rudniki. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.	54
Tabela 8. Podstawowe dane charakteryzujące podobszar rewitalizacji Zdów. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.	57
Tab.9 Najważniejsze problemy, potrzeby rozwojowe oraz potencjały obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy delimitacyjnej.	68
Tab.10. Zbiorcze zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Źródło: opracowanie własne	74
Tabela 11. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Źródło: opracowanie własne	76
Tabela 12. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne	122
Tabela 13. Harmonogram wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Włodowice. Źródło: opracowanie własne	142
Tabela 14. Formy włączenia interesariuszy na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Źródło: opracowanie własne.	154
Tabela 15. Mechanizmy partycypacji społecznej w monitorowaniu GPR. Źródło: opracowanie własne.	155
Tabela 16. Szacunkowe wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i kosztów zarządzania GPR oraz źródła ich finansowania. Źródło: opracowanie własne.	162
Tabela 17. Szacunkowe wartości komplementarnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz źródła ich finansowania. Źródło: opracowanie własne.	150
Tabela 18. Szacunkowe koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji mi. Źródło: opracowanie własne.	151
Tabela 19. Powiązania celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi. Źródło: opracowanie własne.	158